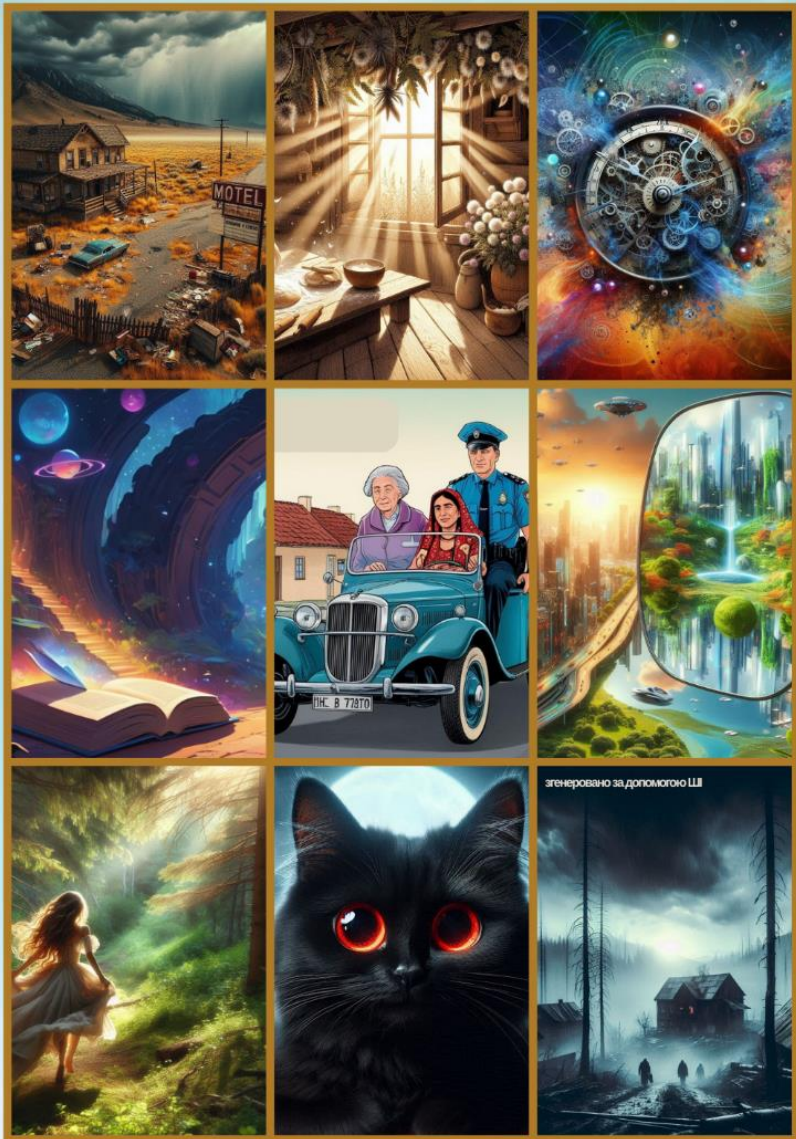

ФАНТФЕСТ-2025

ДЕПАРТАМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ
ІМЕНІ ДНІПРОВОЇ ЧАЙКИ

ФантФест

**Твори лауреатів XI відкритого літературного конкурсу
для дітей і молоді у жанрі фантастики та фентезі
2025 року**

Херсон
2025

УДК 821(082)(477)
Ф20

Укладачі Ганна Новицька, Наталія Попова
Дизайн обкладинки Наталії Кацарської

ФантФест : твори лауреатів XI відкритого літературного конкурсу для дітей і молоді у жанрі фантастики та фентезі 2025 року / Департамент реалізації гуманітарної політики Херсонської облдержадмін. ; Херсонська обл. б-ка для дітей ім. Дніпрової Чайки ; уклад.: Ганна Новицька, Наталія Попова ; обкл. Наталії Кацарської. – Херсон, 2025. – 180 с.

ПОБАЧИТИ НЕВИДИМЕ

Слово «фантастика» з грецької перекладається як «роблю видимим». Побачити світи, зазирнути за земний горизонт не кожному дано. Але письменник, який пише фантастику чи фентезі, повинен не тільки побачити, а й передати в слові, оригінально і вишукано, це побачене. Таким талантом володіють учасники чергового конкурсу «ФантФест», який провели працівники Херсонської обласної бібліотеки для дітей імені Дніпрової Чайки, здійснили справжній культурний подвиг, організувавши для юних письменників усієї України незабутнє творче дійство.

Мабуть, українські діти взагалі не вміють розчаровувати, а тільки зачаровують своїм талантом нестандартно думати і дуже емоційно передавати цю думку. В наймолодшій категорії вражає розмаїття тем і пошуки оригінальних рішень. Часто реальне і вигадане духовно поєднані, вірогідне та неймовірне фантастичним чином співіснують поруч. І сьогоднішня дронна реальність проглядає крізь фантастичний час іншого виміру. *«Леонід і Айра рухалися вузькими провулками, ховаючись від безпілотників, що іноді пролітали над головою. Повітря було наповнене легким озоновим запахом – чи то через високотехнологічні системи, чи то через щось інше, чого Леонід поки не розумів.»* ([Станіслав Маценко, «Хронус»](#)).

Часто в творах юних письменників можна прочитати про пристрої, яких ще не існує в нашому житті, але поява яких цілком реальна. Як тут не згадати Жуля Верна. Він зробив 108 наукових передбачень, з яких не здійснилося тільки 10. Айзек Азімов передбачив 3Д фільми, смартфони і навіть заморожені обіди. Роберт Хайнлайн вгадав появу мікрохвильовки і пошукових систем в Інтернеті.

Світ змінюється. І не завжди на краще. Жахливо виглядають з висоти сотні гектарів Карпатської землі, на якій знищили десятки тисяч дерев. Цей біль дерева відчують діти, бо жорстокість породжує страх за майбутнє. Але і гостріше розумієш цінність всього, що можеш втратити. *«Я йшов купувати*

дерево. Так-так, справжнісіньке дерево! Уявіть, я матиму власне зелене деревце, яке ростиме на моєму подвір'ї!» ([Катерина Маковецька, «Зелене золото»](#)). Особливі слова подяки хочеться сказати наставникам юних письменників, вчителям, керівникам літературних студій. Їх присутність відчувається у тій впевненості дітей, з якою вони входять в літературний світ. І це не просто стилістика, мовна грамотність, цікаві образи, а відчуття надійності друга поруч і вірності обраного шляху.

В середній категорії в творах багато утаємничених героїв та несподіваних перетворень. Хто з нас не зустрічав русалку? Принаймні, в літературних творах таких зустрічей у кожного було чимало. А ось з русалом мене познайомили вперше. Несподіваний образ, але головною є емоційна складова. Саме вона піднімає кращі твори в зеніт фесричної подорожі чи кидає в океанську безмірність. *«Хвилі коливалися, рухалися з нашим кораблем, і мов говорили між собою, та що то було, не міг розрізнити. І так весело велося всередині, така гармонія переслідувала в ті хвилини, що мій розум забувся у морських відлуннях.»* ([Анастасія Лозова «Втрачена мимовільність»](#)).

В емоції може бути стільки юної енергії, що тихе слово наче розриває душу, а реальність заходить у сон і лише на світанку виривається з його полону. А може і не виривається... А коли слова – то справжні перлини, відчуваєш дихання твору і всесвіту, поруч з яким затамував подих автор. *«Вода розступилась, разом з нею випарувався пірс й око-сонце кудись щезло. Зелені хвилі польової рослинності палко кохались з вітром, перекочувались з боку на бік.»* ([Анастасія Щербова, «Ласкаво просимо до Здійснерії»](#)).

У старшій категорії в авторів багато магії і любові, казкового і... реального. Адже, «якщо дійсність є багатшою за фантазії, то це вже фантастика». Саме так сприймаються твори, в котрих автори розповідають про страшну війну, з якою вдерлися на нашу землю російські нелюди. Декого ця війна зробила переселенцем в рідній країні чи змусила пізнати біль утрати близької людини. Подвиг наших воїнів є по-справжньому фантастичним і про нього пишуть і будуть писати і юні, і дорослі письменники.

Що врятує наш світ: краса, любов, доброта? Все важливо на довгому і побитому шляхові, яким йде людина до своєї мрії. А в цій дорозі допоможе віра незрадливого серця. *«Принц прагнув врятувати нас, дати нам шанс бути людьми, а мені – бути з ним. І коли я збагнула, що була їх знаяддям, я хотіла вірити, що в його руках була лише любов'ю. Так, серцем у вогні.»* ([Мар'яна Мись, «Серце у вогні»](#)).

У нинішнього конкурсу дівоче обличчя, адже більше 90% відсотків авторів – представниці прекрасної статі. І це надало фантастичним світам ліризму і ніжності, коли бачиш політ птаха із заплющеними очима і чуєш голос лісу, який прощається зі своїми вихованцями. *«Можливо, папір нам'ятає, що колись був частиною дерева, яке тягнулося до неба. А можливо, хтось вклав у нього особливу думку – думку про політ. Придивіться уважніше до паперових птахів. Іноді вони не просто летять – вони повертаються додому.»* ([Дарина Ковальова, «Паперові крила»](#)).

У «ФантФесті», цікавому і престижному літературному конкурсі для талановитої юні, виграли всі його учасники, бо вони побачили невидиме. А найкращі з них стали переможцями.

*Анатолій Маруцак,
письменник, журналіст,
член журі конкурсу*

Гран-прі

Кравцова Єкатерина

ВКРАДУ

Уривок з майбутньої повісті

Вузьеньку вуличку розривав нестямний дитячий рев.

– Ні, бабуню, я не хочу! Не хочу йти! – вперто кричало русяве дівча, прикипівши до облізлого сидіння гойдалки.

– Ну ж бо, Златонько, золотце моє, ходім... – лагідно вмовляла онуку сива пані в літах. – Погойдаєшся ще трішки, як вертатимемось назад.

– Але я хочу залаз! П'ять хвилиночок, бабуню... Хіба з це так багацько?

Перед круглими сірими оченятами важко було встояти, та старенька все ж не здавалася:

– Невже ж це перші п'ять хвилиночок, які ти в мене випрохала, зіронько? Ми повернемося сюди, як тільки-но провідаємо очника. І тоді роби вже тут, що душі заманеться! А зараз хутчіш, зернятко, запізнимося ж! Сором який буде!

– Ну бабуню!.. – мала білявка схопилася за один зі стовпів, на яких трималася гойдалка, немовби сухорлява бабця збиралася відтягти її звідти силою.

– Ото неслухнянка! – розпачливо зітхнула стара, огледівшись по боках: чи не дивиться бува хто на оце позорисько, що вони з онукою щойно влаштували прямо посеред вулиці.

А дехто, потайки від підсліпуватих старечих очей, таки дивився. За живоплотом, котрий уже не один рік тому втратив свою охайну форму, ховалася підозріла трійця.

Видавав її хіба лиш чорний кашкет із тризубом посередині, що самотньо стирчав з-за покинутої напризволяще неотесаної зелені. Під убором ховалася пишна чуприна, яка ось-ось мала

порадувати свого власника першими сивими волосками, крижані сині очі, пильні, немовби вовчі, легка щетина з відтінком рудого та чорна уніформа з кийком при поясі. М'язисте тіло чоловіка скорчилось навприсядки.

Його товаришу ж так заморочуватися було зайве – зріст ледь вище метра, на додачу зі здоровецьким горбом, дозволяли йому стояти, не вигинаючи закруглену старечу спину ще більше. Та дідок від того не надто тішився: про це красно говорили похнюплена фізіономія, рясно поцятковала плямами й родимками, котрі аж звисали зі зморшкуватого обличчя, опущений донизу довжелезний ніс й прижмурені повіки, що ховали під собою напівзрячі вицвілі баньки. Одягом для стариганя слугувало якесь дрантя віком із нього самого, а при собі він мав пошиту з такого ж дрантя здоровенну торбину.

Трохи розмивала загальну хмуру картину лише третя споглядальниця – витончена дівчина із пишним золотом всюди, де тільки можна – на смагливих руках і ногах, у вухах та на витонченій шії. Важко було сказати, чи досягла вона повноліття – зір обманювали рясна туш та рум'яна на гладеньких щічках. Чорняві пасма кучерявого волосся спадали їй аж на розкішну багряну спідницю, теж, ясна річ, поцяцьковану золотом, а гострі зиниці, що їх було важко відрізнити від темно-карих райдужок, із зацікавленістю, нетерплячкою та деякою насторогою вп'ялися у дійство на дитмайданчику.

– Бабуню-ю-ю! Ну я сче не нагойдалася! Плийдемо до оцного лікаля потім, нічого з ним не станеться!

– Як це – потім, Златонько? Адже ж дядько лікар жде нас! – почекавши ще хвильку на випадок, якщо в онуки раптом прокинеться совість, бабця рішуче промовила: – Гаразд, любонько. Піду я тоді сама.

Сірі оченятка враз нашорошилились.

– Як так, бабуню?..

– Та треба ж, аби хтось пояснив лікарю, що в його пацієнтки є справи важливіші, ніж перевірка зору... – стара неквапливо повернулась спиною й пошкандибала геть.

Мала завмерла, отетеріло витріщившись їй услід, а за кілька хвильок наново зарепетувала:

– А як зе я-я-я!?

– Ти, Злато – неслухняна дівчинка, – старій довелось трохи підвищити голос, адже відстань між нею та внучкою дедалі збільшувалася. – А я ж розповідала тобі, що трапляється з неслухняними дітьми?

Троє за живоплотом пожвавилися.

– Сцьо, селйозно!?! Мене... – розпашіле личко скривилося, готуючись до нового приливу істерики.

– Так-так, любонько. Тебе, на жаль, вкраде бабай.

Стаючи на рівні ноги, чоловік в уніформі легенько поплескав дідка по плечу:

– Ваш вихід, Григоре Свиридовичу.

– Еге ж бо, – неохоче промимрив той і, прислухавшись до шелесту листви, з легкою докорою глянув на напарника. – Та спершу все ж твій, Данильцю.

– Авжеж, – поліціант видав пальцями блискавичне «клац».

Шелест вмить припинився. Замовкли поодинокі пташки. Григiр Свиридович обережно визирнув з-за живоплоту. Худорлява постать у квітчастій сукні, яка ще секунду тому крокувала геть від дитмайданчика, застигла на місці. Глянувши на циферблат свого наручного годинника, Данило ствердно кивнув стариганю. Секундна стрілка не рухалась.

Дідок суворо зиркнув на смаглявку праворуч від себе:

– Дивись, Ліє, пильно. Не весь день же тобі, чорнобрива, в хащах ховатись, доки я тут в поті чола працюю.

– Не бурчіть, Свиридовичу. – доброзичливо пхикнула та. – Це ж не моя провина, що людиська сьогодні лишень вас і кличуть. Розминайте хутчіш кісточки та рушайте, п'ять хвилин всього маємо.

Дідуган зробив оберт очима, мовби кажучи: «Я тут довше за тебе, молоднече, ліпше знаю порядки». Ліпше знав він і причину таких порядків – недарма світ спинявся саме на такий коротенький проміжок часу. Адже ж п'ять хвильок – то число

воістину магічне. Воно – улюблене у дівчатах, яка щось хоче («Зараз, ще п'ять хвильок») або не хоче («Зараз, через п'ять хвильок») робити.

Зрештою, Григор Свирідович знехотя вийшов зі схованки й попрямував до не на жарт наляканого дівчати. Лія з Данилом припинили остронь.

– А хто це в нас тут неслухняне дівчисько? – дідок вишкірив криві жовтуваті зуби.

– Сцьо...хто...ви... – дівча, без перебільшень, тремтіло й заїкалось. – Ба... Ба... Ба... Бай...

– Будьмо знайомі, – Григор Свирідович подав малій потріскану руку з чималими гострющими кігтями.

Та боязко відступила крок назад, вочевидь, готуючись до втечі.

– Я... я думала, тебе не існує...

– Дарма, золотце, – цього разу дід усміхнувся, не скалячи зубів – боявся ще більше сполохати дитину.

– А сцьо ти зі мною зловиш?

– Та не вкраду ж, – Григор Свирідович ще ширше розвів губи у добродушній посмішці.

– Не вклядеш?

– Та ні ж бо. Нащо мені така неслухнянка здалася? Я собі й ліпших дітлахів знайду.

Зачувши, що дід таки краде дітей, дівча вмить відскочило в сторону. Та все ж старечі очі немовби запевняли: «Не бійся».

– Зараз дам тобі дещо, – дідуган почав ритись у своїй глибокій торбині.

– Ти засунес мене в цю сумку і вклядеш?

– Тримай, недовірливе маля, – Григор Свирідович простягнув до крихітних ручок апетитний льодяник.

Дівча зам'ялося. Вочевидь, її вчили: у чужих, а особливо в підозрілих чужих, нічого не брати. Та, зрештою, бажання поласувати солоденьким виявилось сильнішим за настанови дорослих:

– Яксьо лаптом ти мене отлуїс, то там стоїть поліцейський, – вона вказала пальчиком на Данила, іншою рукою беручи смаколик, – він тебе схопить.

– Аякже, – старигань підійшов до гойдалки. – Ну то як, покатаєшся?

– А скільки можна гойдатися? – дівча виглядало вже значно більш охочим.

– Нехай... Доти, доки не з'їси льодяник.

Дитина з жалем глянула на смаколик, що його вже необачливо з'їла майже четвертину, і кивнула:

– Згода, – вона впевнено всілась на облущену гойдалку. – Лозкадай мене.

– Ич яка панянка! – Григір Свиридович покірно виконав забаганку. – Тримайся лишень міцно!

Маля обхопило вільною рукою один з поручнів. Уже не розчервоніле, а просто злегка рум'яне личко світилось несамовитою радістю. Минула вона, щоправда, досить швидко: бажання погойдатися дорівнювало бажанню відчутти в роті щось смачненьке, а тому від льодяника за декілька хвильок лишилася сама тільки тоненька білосніжна паличка.

Данило окликнув напарника, показавши йому здалека нерухогий циферблат годинника. Старий усе втямив: гойднув малу ще пару разів, почекав трохи й почав обережно зупиняти. Та майже й не противилася – солодкий присмак на губах й декілька таких бажаних митей у повітрі зробили свою справу.

– Ліє, – далі поліціант звернувся до ромки.

– Одну мить, – стрепенувшись, Лія кинулась до дівчати й прошепотіла: – Заплющ очі, крихітко.

Дівча зиркнуло на свого нового товариша – доброго стариганя з ласощами. Той дивився на незнайому тітоньку невороже, тож боятися, здається, було нічого. Дитина покірно закрила повіки.

Лія обережно підступилася до неї, поклавши витончені долоні на худенькі плечики. Далі зосередилась, легенько витягнула шию й торкнулася кораловими вустами до блілого

дитячого чола. Мала на мить похитнулася, та її без зусиль втримали смагли руки.

Переконавшись, що дівча твердо стоїть на ногах, хоч і не встигло ще розплющити очей, Лія стрімголов кинулась у схованку. За живоплотом її уже чекали двоє компаньйонів.

Після цілковитої тиші природа враз знов загомоніла. Зацокотіла стрілка годинника. Час наново ожив.

Дитячі ніжки затупотіли вслід за бабусею.

– Поцекай, поцекай, я узе бізу!

Можна було б подумати, що мала несеться розказати бабуні про трьох диваків, з якими щойно було познайомилась і які вмиль немовби провалились крізь землю – проте ні. Після лагідного поцілунку ромки все те – і згорбленого стариганя, і дядька в чорній формі, і смагляву тітоньку мов вітром здуло. В крихітній голівоньці, десь аж в самій підсвідомості, лиш засіло якесь дивне й неждане відчуття спокою та вдовolenості, а на язичку все ще лишалось щось від присмаку солоденького.

– Цекай, бабуню!

– Як це ти так швиденько передумала? – бабця недовірливо обернулася. – Ти дивись, ще й сльози за хвильку лити перестала! Ото дитя!

– Та цьом би його за тією гойдалкою плакати? Не хоцю я взе туди! Ходім до дядька лікаля!

Збентежено усміхнувшись, стара ніжно пригорнула онуку до себе. Дівча чмокнуло бабцю в щоку, вирвалося з обіймів і життєрадісно помчало вперед.

Троє нарешті остаточно вилізли з куців. Кінчики їхніх губ розтягнулись у ледь помітній усмішці. Першим її скинув з обличчя Григір Свиридович:

– Ходімо. Мені ж ниньки не лише дітисьок треба заспокоювати, а й усі ті папірчини заповнювати.

– Та ж від завтра вже моя черга, Свиридовичу, не журіться, – поплескавши старого по плечу, Данило рушив до напіврозваленого-напівживого помаранчевого авто, припаркованого поблизу.

Всівшись позаду, дідуган дістав з торбини папірець, на якому великими літерами значилося: «Протокол місії Всесвітньої Казкової Результативної Асоціації Дитячого Угамування». Та не встиг старий нашкрябати дату, як враз схопився за скроню. Йому вдарили в голову два простих відчуття – дитячий гнів, змішаний з дорослою безпорадністю. Старигань примружився, нібито намагаючись знайти в своїх думках джерело цих почуттів і, стомлено зітхнувши, буркнув поліціянту:

– Їдьмо, Данцю. По Чорновола маля бешкетує.

– По Чорновола? – насупився Данило. – Невже знов той Івасик не хоче їсти броколі!?

З горем пополам завівши свою вірну автівку, відділок ВКРАДУ в доволі тривіальному його складі: старигань-бабай, дядько-поліцай, що його всі обзивали міліціонером, та ромка, котру частенько негречно кликали циганкою, подався вишукувати та вгамовувати малих неслухів у звичайному Шевченківському районі такого ж звичайнісінького провінційного містечка.

Молодша вікова категорія (12-14 років)

Маковецька Катерина

ЗЕЛЕНЕ ЗОЛОТО

Оповідання

Мабуть, цього дня я чекав більше, аніж літніх канікул, коли ще був малим хлопчаком. Що ж такого особливого, запитаете ви, має трапитися сьогодні? Насправді нічого. Нічого, що було б незвичним у ті далекі часи, які я мав щастя бачити на власні, ще по-дитячому наївні, очі.

Я йшов купувати дерево.

Так-так, справжнісіньке дерево! Уявіть, я матиму власне зелене деревце, яке ростиме на моєму подвір'ї! Що ж тут такого радісного? Певно, все і нічого. Але для мене, старого дідугана з давно посивілим волоссям, цей момент набував урочистості. І ніби не відчувалися літа, залишені за згорбленою спиною, і скрючена палиця раптом стала мені непотрібною. Незрозуміла сила вела мене за собою головним проспектом, заповненим людьми, що однією темною хвилею рухалися вздовж сірих багатоповерхівок. В самому кінці вулиці, між банком та лікарнею, стояв будинок, прикрашений білими колонами і кущами яскраво-рожевих півоній. Квіти одразу впадали у вічі серед неживих пластмасових ліан і рослин, якими дехто прикрашав свої оселі.

Серце забилося швидше. Піднявшись сходами, я штовхнув двері і на мить зупинився, не вірячи власним очам. Хол був заповнений великими і маленькими горщиками, в яких до високої скляної стелі здіймалися найрізноманітніші рослини. Он там, у лівому кутку, росла пальма. Я ніколи їх раніше не бачив живо, лише на картинках. А трохи далі від неї плівся, звиваючись

чудернацькими вензеллями, виноград, навпроти нього опинилися оливкові дерева. Під найдальшою стіною стелився килимок трави такого соковито-зеленого кольору, ніби на нього вилили відро фарби. Далі були сосни, берези, дуби, магнолії, тополі, катальпи... А повітря! Я вдихнув на повні груди, заповняючи легені свіжим і чистим повітрям.

Серед зали стояв не старий кволий чоловік, в якому з року в рік згасали сили, а дитина зі сповненим захоплення поглядом. Все було таким, яким я пам'ятав. Хіба що стін навколо не було і багатьох квітів та дерев за своє життя я жодного разу не бачив, але трава була такою ж, якою її запам'ятав дев'ятирічний я.

На очі навернулись сльози.

У думках спливли картини давно минулого дитинства.

Я разом із друзями біжу босоніж серед безкрайнього зеленого поля. А під ногами м'яка трава, що лоскоче тіло своїми колосками, над головою – таке ж безкрає синє-синє небо, неначе відображення озера, яке спокійною гладдю манить до себе. «Хто останній до того дерева, - кричить мій друг, вказуючи на стару липу, – той мокра курка». І ми з новим запалом біжимо вперед, перестрибуючи через купини і обганяючи один одного. Вреши ми добігаємо одночасно, а тоді лежимо на березі озера під пахучою липою і розповідаємо старезні як світ биліни про мужніх воїнів і палке кохання, відьом і характерників, жорстокість і доброту. Від легкого подиху вітру трава колихається і шумить в унісон із липовою кроною над нашими головами, створюючи магічну мелодію. Ми замовкаємо, полишивши Святополка на розправу його брата Ярославу, і слухаємо цей шепіт, сповнений більшим сенсом, аніж будь-які слова.

Але потім...

– Добрий день, вам щось підказати? – звернулась до мене молода жінка.

Вона окинула мій старенький пошарпаний піджак оцінюючим поглядом.

– Так, хочу купити у вас дерево, – мій голос заглушили тисячі рослин.

На обличчі жінки з'явилась легка усмішка. Справді, сюди приходять лише багатії. Я – не типовий клієнт для такого роду організацій. Мушу визнати це. Все життя я збирав на одне-єдине деревце, аби хоч на мить опинитися в щасливому дитинстві. Трепіт знов наповнив мої груди, розливаючись від серця до кінчиків пальців.

Ми пройшли до кабінету з білосніжними, ніби лікарняними, стінами і великими шкіряними диванчиками. З вікна виднілися похмурі будинки. Я й забув, що за межами цього будинку світ зовсім інакший...

– Можна, будь ласка, ваші документи, – мовила жінка. – Зрештою, купівля дерева – дорога послуга. Все має бути законно.

Я кивнув, простягнувши їй свої документи. Жінка довго перевіряла їх, але, не знайшовши ніяких недоліків, повела мене назад до оранжереї.

Зараз я обиратиму дерево! Невже? Після стількох років мрій про цей день я не міг повірити, що він нарешті настав. Все здавалось чарівним сном. Можливо, я сплю? А все це – лише плід моєї фантазії? Нехай так, але якщо міраж може зробити мене хоч на мить щасливим, повернути мене у часи, викривлені десятиліттями, то я хочу, аби він не зникав...

– Як вам таке деревце? – жінка зупинилася перед горщиком з написом «Саксаул». – Воно не потребує багато води, тому коштує відносно дешево.

Я подивився на скрючене дерево. Воно аж ніяк не було схоже на картинки з моєї пам'яті. Певно, моє розчарування відобразилося на обличчі, бо жінка повела мене далі і запитала:

– То, може, акація вам сподобається більше?

Але і це дерево не сподобалось мені. Якесь воно чуже, не місцеве. Я хотів чогось знайомого, щось, що слугувало б тілесним спогадом про час, який неможливо повернути.

– А покажіть мені липу. У вас є липа? – раптово запитав я.

– Звісно, у нас є всі рослини з кожного куточка цієї планети, які тільки вдалося врятувати.

Ось вона. Невисока, але пишнокронна липа. В голові поставали малюнки дитинства.

Ми з друзями разом залазимо на нижню гілку старої покрученої липи і стрибаємо у воду. Навколо здіймається хмара бризок і мені здається, що вони долітають до неба. А потім довго сидимо на її товстих гілках, бовтаючи ногами у повітрі, і вдихаємо аромат її цілющих квітів. У повітрі кружляють лелеки, клеочучи ранкову пісню, що молитвою розливається над оповитим туманом полем.

Так я купив собі дерево за гроші, що відкладав з кожної зарплати чи пенсії. Залишивши половину заробленого за сімдесят років в оранжереї, я вийшов у сірий світ, обіймаючи горщик з липою. У ніс вдарив смог.

Але потім... Потім майже всі рослини зникли. На вулицях більше не росли каштани, не дарували приємні пахоці квіти... Вони були захищені в оранжереях, оточених охороною та замкнених на вісім замків. Не було більше безкрайого поля, старої липи і блакитного неба. Світ назавжди втратив барви. Де-не-де, за електричними парканами, квітували сади заможних людей. Деревя стали справжнім скарбом, показником статусу, недоступним більшості.

А я здобув цей скарб, який для мене був не просто деревом, а місточком до тих яскравих сонячних днів, коли я був щасливим, коли не доводилося виживати, пробиваючись крізь натовп заради одної жменьки гороху. Біль і смуток скували моє серце. Жаль за втраченим, за тим, чого вже не повернути через людську дурість.

Лиш втративши, людство зрозуміло цінність рослин. Проте було вже запізно...

ХРОНУС – ВИРІШАЛЬНИЙ ЧАС

Розділ 1: "Злам часу"

Леонід сидів у задушливій кімнаті архіву, де пилюка, здавалося, була старішою за саме місто. За великим дерев'яним столом розкидані документи – пожовклі сторінки з нерозбірливими підписами та кресленнями. Він не любив цю роботу, але після відрахування з університету іншого вибору не було.

– Ще один день у раю, – пробурмотів він, гортаючи черговий звіт.

Його зміна мала закінчитися через годину, коли він натрапив на щось незвичайне. Серед нудних документів про ремонт каналізаційних систем лежав металевий контейнер із дивним символом – три переплетені кільця. Ні підписів, ні дат. Леонід відкрив його, і всередині був пристрій – схожий на кишеньковий годинник, тільки без стрілок. На чорному екрані мерехтіли цифри: **"17:45:03"**, і відлік йшов назад.

– Що за... – він нахилився ближче.

Як тільки цифри досягли нуля, світ перед його очима розчинився. Земля пішла з-під ніг, а замість архіву з'явився широкий проспект, залитий яскравим сонцем. Але це не був його Київ. Над головою височіли сріблясті монорельси, а на перехресті світилися голографічні рекламні щити з датою: **"12 липня 2142 року"**.

– Не може бути... – прошепотів він, намагаючись не панікувати.

У кишені все ще був той пристрій. На екрані тепер з'явився новий відлік: **"23:59:59"**. Леонід не знав, куди потрапив і як повернутися назад, але відчував – це тільки початок.

Розділ 2: "Гість із минулого"

Леонід обережно рушив уперед, намагаючись не привертати уваги. Вулиця, якою він йшов, здавалася занадто чистою, занадто ідеальною. Над головою літали безшумні дрони, а вздовж проспекту пересувалися автомобілі без водіїв. Йому здавалося, що він потрапив у якийсь футуристичний фільм.

– Головне – не панікувати... – прошепотів він, міцніше стискаючи пристрій у руці.

Леонід зупинився перед великим екраном, що транслював новини. Голос диктора був холодним і беземоційним:

– "Сьогодні виповнюється десять років із дня зникнення доктора Данила Орлова – творця проекту "Хронус". Досі немає жодних слідів його місцезнаходження..."

І тут Леонід відчув, як хтось торкнувся його плеча.

– Ти що, загубився? – дівчина років двадцяти п'яти дивилася на нього з цікавістю. У неї було коротке сріблясте волосся й окуляри з тонкими голографічними лінзами.

– Ем... Щось типу того, – він намагався вигадати виправдання, поки думав, чи можна їй довіряти.

– Не схожий ти на місцевого. Де твій імплант? – вона нахилилася ближче, розглядаючи його шию.

Леонід зробив крок назад.

– Імплант? Я... я турист.

Дівчина скептично примружилася, але потім усміхнулася.

– Турист, кажеш? У 2142-му? – вона засміялася. – Слухай, я – Айра. І щось підказує мені, що ти тут не просто так.

Леонід вагався лише секунду. Якщо він хоче повернутися назад, йому потрібна допомога.

– Добре, Айро. Я... я думаю, що потрапив сюди випадково. І це якось пов'язано з "Хронусом".

Її усмішка зникла.

– Якщо це правда, тобі краще не маячити тут. Є люди, які не хочуть, щоб хтось копався в минулому...

Вона озирнулася і махнула йому рукою.

– Ходімо, я знаю когось, хто може допомогти. Але будь обережний – якщо тебе засічуть Служби Часу, тобі кінець.

Леонід вдихнув на повні груди і пішов за нею, не підозрюючи, у що він тільки-но вплутався.

Розділ 3: "Служба Часу"

Леонід і Айра рухалися вузькими провулками, ховаючись від безпілотників, що іноді пролітали над головою. Повітря було наповнене легким озоновим запахом – чи то через високотехнологічні системи, чи то через щось інше, чого Леонід поки не розумів.

– Хто такі ці... Служби Часу? – запитав він, намагаючись не відставати.

– Вони стежать за будь-якими порушеннями в часовій лінії, – відповіла Айра, зупинившись біля металевих дверей у стіні. – І якщо ти тут не з їхнього дозволу, тебе або видалять із реальності, або закріють у тимчасовій петлі.

– Видалять? Петля? – Леонід відчув, як по спині пробіг холодок.

– Скажімо так, – вона нахилилася до панелі біля дверей, – якщо ти потрапив сюди випадково, тобі пощастило, що тебе не засікли одразу. Але якщо цей пристрій – частина "Хронуса"... – вона зиркнула на нього, – тобі точно кінець, якщо вони дізнаються.

Леонід знову поглянув на пристрій у руці. Відлік продовжувався: **"17:32:14"**.

– Що буде, коли він дійде до нуля? – запитав він.

– Хтозна. Може, тебе поверне назад. А може, розірве на молекули. – Айра знизала плечима. – Але є одна людина, яка точно розуміється на цьому.

Двері зі скрипом відчинилися, і вони увійшли до темного коридору, освітленого синюватим неоновим світлом.

– Куди ми йдемо?

– До мого друга – Тая. Він працював у Службі Часу, поки не втік. Якщо хтось і може розібратися з твоїм годинником, то тільки він.

Коридор привів їх до невеликої кімнати, заставленої екранами та розібраними пристроями. У центрі сидів худорлявий чоловік із розкуйовдженим волоссям і кібер-окулярами на лобі.

– Айро, я ж просив не приводити чужаків... – пробурмотів він, не відриваючи погляду від паяльника.

– Спокійно, Таю, це терміново. Він – гість із минулого, і це має щось спільне з "Хронусом".

Тай застиг, а потім повільно повернувся до Леоніда.

– Покажи.

Леонід простягнув пристрій. Тай узяв його двома пальцями, ніби тримав бомбу, і уважно оглянув.

– Це... Це неможливо, – прошепотів він. – Ці пристрої знищили десять років тому, коли Орлов зник.

– То що це таке? – Леонід зробив крок уперед.

Тай зняв окуляри, його очі блищали від захвату та тривоги.

– Це – Ключ. Якщо він працює, значить, хтось намагається зламати потік часу. І, повір мені, це не до добра.

Леонід відчув, як холод пронизав його до кісток.

– Що мені робити?

Тай глянув на відлік.

– Якщо ти хочеш вижити – треба знайти Орлова. Тільки він знає, як це зупинити. Але пам'ятай – Служби Часу вже, напевно, шукають тебе.

І саме тоді ззовні пролунало різке виття сирени.

– Вони вже тут... – прошепотіла Айра.

Розділ 4: "Втеча крізь час"

Сирена вила, мов скажена, наповнюючи вузький коридор тривожним відлунням. Леонід відчув, як у нього закалатало серце.

– Вони швидше, ніж я думав... – пробурмотів Тай, хутко замикаючи двері зсередини.

Айра підбігла до панелі управління, виводячи на екран карту будівлі.

– Є інший вихід?

– Є, – відповів Тай, – але якщо вони вже тут, значить, усі стандартні шляхи перекриті.

Леонід стиснув пристрій у руці, відлік продовжував зменшуватися: "**16:47:33**".

– Не хочу тиснути, але, здається, у нас менше часу, ніж у цих дверей.

Тай кинув на нього різкий погляд, потім раптом ляснув себе по лобі.

– Є один варіант... Але це ризиковано.

– Кажі швидше! – Айра нервово озирнулася на двері, за якими чулися важкі кроки.

– У мене залишився старий портал-маніпулятор. Це нелегальна штука – дозволяє короткі стрибки у часі в межах однієї реальності. Якщо пощастить, він відкине нас за кілька годин у минуле або майбутнє – подалі від цих психів.

– Якщо пощастить? – перепитав Леонід, не приховуючи тривоги.

– Або розірве нас на атоми. Вибирай.

Леонід глянув на Айру – вона лише знизала плечима.

– Служби Часу не жартують, друже. Тому я за портал.

– Гарзд, – Леонід зітхнув. – Робіть.

Тай кинувся до старої шафи й витягнув пристрій, схожий на металеву коробку з трьома котушками. Він підключив його до енергоблока, і машина тихо загуділа.

– Добре, – пробурмотів він. – Замружте очі.

В цей момент двері вибухнули, і в приміщення увірвалися троє у чорних бронекостюмах із символом трикутника у колі – **Служба Часу**.

– На підлогу! – пролунав механічний голос.

– Тримайтеся! – крикнув Тай і натиснув важіль.

Світ завихрився у вирі синього світла. Леонід відчув, як його тіло ніби виривається з реальності – і за мить вони вже

стояли у тій самій кімнаті, але значно темнішій і без ознак переслідувачів.

– Спрацювало? – хрипло запитав він.

Тай перевірів панель.

– Ми – на три години у минулому. Але вони, напевно, знайдуть нас знову.

– Що далі? – Айра сіла на стіл, намагаючись перевести подих.

Тай задумався.

– Нам треба знайти Орлова. Але є проблема...

– Ще одна? – Леонід зітхнув.

– Його немає в жодній часовій лінії. Якщо він живий, він десь поза межами реальності. І є лише одне місце, де можна дізнатися, де його шукати.

– Де? – водночас спитали Леонід та Айра.

Тай підняв очі, і в них відблискував холодний вогник.

– В Архіві Часу – найзахищенішому місці у всій хроносфері. І, схоже, іншого шляху у них не було.

Розділ 5: "Архів Часу"

– Архів Часу? – Леонід з недовірою подивився на Тая. – Це щось типу бібліотеки для мандрівників у часі?

Тай усміхнувся, але в його погляді не було жодного натяку на жарт.

– Якщо коротко – так. Але уяви бібліотеку, яка фіксує не лише події, а й альтернативні реальності, зниклі лінії часу й усе, що хтось колись намагався приховати. Служба Часу тримає це місце під найсуворішою охороною. Якщо Орлов залишив слід – він там.

– І як ми туди потрапимо? – Айра схрестила руки на грудях.

– У мене є кілька старих доступів... – Тай відкрив панель на стіні та витягнув тонку картку з кодами. – Але це квиток в один кінець, якщо нас спіймають.

Леонід нервово стиснув пристрій – відлік показував "14:12:09". Часу залишалося все менше.

– Якщо це наш єдиний шанс знайти Орлова і повернути мене додому – я в ділі, – сказав він, намагаючись звучати впевнено.

– Тоді рушаймо, – кивнув Тай, і вони втекли через таємний вихід, гублячись у нічному місті.

Архів Часу знаходився у центрі мегаполіса – масивна структура з чорного скла, що здіймалася в небо, ніби сама будівля намагалася вирватися з потоку реальності.

– Гарна фортеця, – пробурмотіла Айра. – І як ми туди потрапимо?

Тай дістав із кишені пристрій, схожий на наручний годинник.

– Камуфляжна петля. Декілька хвилин зробить нас "невидимими" для системи спостереження. Але цього недостатньо.

– Що ще? – насторожився Леонід.

– Кожен вхід у Архів охороняється сканерами часу. Якщо пристрій "Хронус" засічуть – піднімуть тривогу. Доведеться замаскувати його енергосигнатуру.

– І як це зробити?

– Дай сюди, – Тай узяв пристрій із рук Леоніда, відкрив задню панель і почав щось швидко перепаювати. – П'ять хвилин – і все буде готово.

Айра стояла на варті, поглядаючи на небо, де час від часу пролітали дрони.

– Вони ще нас не втратили, – прошепотіла вона. – Треба поспішати.

– Готово! – Тай клацнув панеллю та повернув пристрій Леоніду. – Тепер Служба побачить лише фоновий шум. Ходімо.

Вони пройшли через службовий вхід, використовуючи камуфляж, і непомітно проникли до внутрішнього коридору. Всередині Архів виглядав як нескінченна зала з парними рядами, що сяяли блакитним світлом.

– Орлов... Орлов... – Тай вів їх до консолі, ввівши код. – Є. Дивно...

– Що? – запитав Леонід, наблизившись.

– Його слід обірваний. Останній запис – **"Дата: 12 липня 2132 року. Місце: Тимчасова зона 0"**.

– Тимчасова зона? – перепитала Айра.

– Це поза межами звичайного потоку часу, – пояснив Тай, нервово кусаючи губу. – Лише хтось із Служби Часу міг туди потрапити.

Раптом екран зблиснув червоним:

"НЕСАНКЦІОНОВАНИЙ ДОСТУП. АКТИВАЦІЯ ПРОТОКОЛУ ЗАХОПЛЕННЯ."

– Нас засікли! – Айра схопила Леоніда за руку. – Рухайся!

Але він не міг відірвати погляду від екрану. Поруч із записами Орлова з'явилося повідомлення:

"Шукачеві: Якщо ти це читаєш – ти ближче, ніж будь-хто інший. Але час – це пастка. Знайди мене у Нульовій Зоні, інакше все зникне."

– Лео, швидше! – крикнув Тай, активуючи портал-маніпулятор.

І коли навколо почав розгортатися портал, Леонід відчув: вони тільки торкнулися вершини айсберга.

Він не мав вибору – потрібно знайти Орлова, перш ніж відлік дійде до нуля...

Розділ 6: "Нульова Зона"

Портал розчинився за їхніми спинами, залишивши позаду Архів Часу, що вже заповнювався агентами Служби. Леонід відчув, як його шлунок стискає від різкого стрибка – немов саме тіло на мить забуло, у якому часі йому належить бути.

Вони опинилися на даху занедбаної будівлі. Нічний вітер був пронизливим, а над горизонтом світилися вогні мегаполіса. Десь далеко лунав гул, ніби сама реальність тріщала по швах.

– Ми втекли... – видихнув Леонід, оглядаючись.

– Тимчасово, – похмуро додала Айра, перевіряючи свій комунікатор. – Служба сканує всю зону, але поки що нас не бачить.

Тай опустився на коліна та поклав перед собою портативний аналізатор. На екрані миготіла карта часових аномалій.

– Ось вона... Нульова Зона, – він підняв погляд. – Це місце – поза звичайним потоком часу. Туди не потрапити через стандартні портали.

– І що це означає? – Леонід нервово глянув на пристрій у руці – "**11:58:42**".

– Що доведеться ризикнути. – Тай дістав невеликий циліндр і приєднав його до пристрою. – Це посилить сигнал "Хронуса" – якщо Орлов ще там, ми його знайдемо. Або принаймні вихід до нього.

Айра сіла поруч, спостерігаючи за підготовкою.

– Що взагалі сталося з Орловим? Чому він сховався?

– Він створив те, чого не повинен був створювати, – відповів Тай, не відриваючи погляду від аналізатора. – Справжню машину часу. Але не таку, як наша – вона не просто переносить людину. Вона змінює саму тканину реальності. І якщо ним зловжити...

– Можна знищити все, – закінчив за нього Леонід.

Тай кивнув.

– Тому Служба й полює на нього. Але якщо він залишив нам координати, значить, він чекає.

Раптом пристрій у його руках запищав, видаючи слабкий імпульс.

– Є сигнал! – Тай підвівся, очі світилися захопленням. – Ми можемо відкрити перехід!

– Скільки часу це займе? – нетерпляче запитав Леонід.

– Хвилину-дві... Але як тільки він активується, Служба нас засіче.

Айра підняла бластер, що висів у неї на стегні.

– Не вперше, – посміхнулася вона.

Тай активував пристрій. Повітря навколо них загусло, ніби саме простір почав змінатися, і в центрі утворився пульсуючий портал – чорний, як ніч, з яскравим сріблястим краєм.

– Це він, – прошепотів Тай. – Нульова Зона.

Леонід відчув, як серце калатає у грудях. Його пальці стиснули пристрій, де відлік уже зменшився до "11:03:15".

– Немає часу чекати.

І, не вагаючись, він зробив крок уперед і ступив у портал.

Його поглинула темрява. Спершу він відчував лише порожнечу, але раптом – світ спалахнув. Леонід стояв у місці, якого не могло існувати.

Небо було розірване тисячами світлових ліній – мов розбиті фрагменти часу. Простір навколо мерехтів, змінюючись – то старовинні будівлі, то футуристичні мегаполіси.

І там, у самому центрі хаосу, стояв чоловік. Високий, сивий, у темному плащі. Його очі світилися глибоким синім світлом.

– Нарешті... – його голос був спокійним, але потужним. – Ти прийшов.

– Ви – Орлов? – запитав Леонід, намагаючись не показати страху.

– Так. І якщо ти тут – значить, час знову руйнується.

Леонід підняв пристрій, відлік швидко наближався до нуля.

– Мені треба повернутися додому. Ви – єдиний, хто може допомогти.

Орлов кивнув, але в його погляді було щось тривожне.

– Я допоможу тобі... Але ти маєш зрозуміти: повернення завжди має ціну. І час не любить, коли його порушують.

І саме в цей момент, десь за межами Зони, пролунав тривожний сигнал. Служба Часу вже була на їхньому сліду.

Розділ 7: "Ціна Повернення"

Леонід стояв перед Орловим, відчуваючи, як час навколо них пульсує, немов живий організм. Простір Нульової Зони тріщав під тиском реальностей, що змішувалися, і навіть повітря було наповнене дивною енергією.

– Я готовий заплатити будь-яку ціну, – нарешті сказав Леонід, стискаючи "Хронус". – Мені потрібно повернутися.

Орлов уважно подивився на нього, і його очі спалахнули холодним світлом.

– Добре, – відповів він. – Але пам’ятай: повернення змінює не тільки тебе, але і світ, до якого ти повертаєшся.

Він простягнув руку, і між ними з’явився маленький кристал, що світився золотавим світлом.

– Це Ядро Часу. Воно відкриє портал у твою реальність. Але як тільки ти підеш, Нульова Зона зруйнується – і я зникну разом із нею.

– А якщо я залишуся? – запитав Леонід.

Орлов сумно посміхнувся.

– Тоді Служба знайде нас, і не буде ні тебе, ні мене.

Перш ніж Леонід встиг відповісти, простір розірвався – і з нього вийшли Тай та Айра.

– Ми не могли тебе залишити, – сказала Айра, підходячи ближче. – Що тепер?

– Він має вибрати, – тихо відповів Орлов.

Леонід подивився на друзів – тих, хто ризикував життям, аби допомогти йому. Потім – на пристрій, відлік якого показував "09:48:02". Часу залишалося все менше.

– Я повертаюся. Але ви підете зі мною.

Орлов похитав головою.

– Це неможливо. Нульова Зона приймає лише того, хто загубився. Їх повернення розірве тканину часу.

Айра хотіла заперечити, але Тай торкнувся її плеча.

– Це твій шлях, Лео, – сказав він. – Але ти не забудеш нас.

Леонід важко зітхнув, приймаючи неминуче.

– Я вас знайду. Яюсь.

– Ми віримо в тебе, – усміхнулася Айра.

Він узяв Ядро Часу з рук Орлова і натиснув на "Хронус". Світ навколо почав розпадатися – Нульова Зона руйнувалася.

Останнє, що він побачив – це погляд Орлова, повний таємниць, і обличчя тих, кого він тепер називав своїми друзями.

І тоді світ зник.

Розділ 8: "Назад, але не Додому"

Леонід різко розплющив очі. Він лежав на холодній металевій підлозі, а над ним мерехтіли лампи, які видавали тихе електричне гудіння. Дихання збилося – ніби його тіло досі не могло вирішити, до якого часу воно належить.

– Я... я повернувся? – прошепотів він, підводячись на лікті.

Погляд ковзнув кімнатою – все виглядало знайомо й водночас... не так. Панель управління на стіні, екран із даними – усе це нагадувало лабораторію, де він працював. Але було щось інше. Незначні деталі – кольори, форма меблів, навіть повітря – відчувалися чужими.

Він поглянув на пристрій – відлік зупинився на "00:00:00".

– Спрацювало...

Леонід підвівся, відчуваючи легке запаморочення. Він підійшов до панелі та ввів код доступу – той самий, яким користувався завжди. Двері тихо зсунулися вбік.

Коридор був порожнім. Але щось не давало спокою – інтуїція підказувала, що він не зовсім вдома.

Він пройшов уперед, намагаючись знайти знайомі орієнтири. І раптом почув голоси.

– Новий часовий відстежувач готовий до запуску? – пролунав низький чоловічий голос.

– Так, професоре Орлов, – відповіла жінка.

Леонід завмер. **Орлов?** Але як? Він же залишив його в Нульовій Зоні!

Серце калатало в грудях, коли він обережно наблизився до джерела голосу. Заглянувши у відчинені двері, він побачив постать, від якої по спині пробіг холод.

Орлов. Але не той, якого він знав. Цей чоловік виглядав молодшим, енергійнішим – і він був головою цієї лабораторії.

– Це не мій світ... – прошепотів Леонід, відступаючи назад.

Щось пішло не так. Він повернувся – але в альтернативну реальність, де Орлов не був вигнанцем, а керував часовими дослідженнями.

І якщо це правда... то він був у небезпеці.

Леонід зрозумів одне – вибратися буде складніше, ніж він думав. І тепер він має знайти спосіб повернутися не лише в свій час, а й у свою реальність.

Розділ 9: "Тінь у Часі"

Леонід швидко відступив у темний кут коридору, поки двері лабораторії за ним не зачинилися. Дихання було уривчастим – його розум працював на межі, намагаючись осмислити те, що відбувається.

"Це не мій світ. Але як я сюди потрапив?"

Він глянув на "Хронус" – пристрій виглядав справним, але показував дивний сигнал: **"Аномалія: Рівень-3"**. Щось тут було не так. Або хтось.

Леонід згадав слова Орлова: *"Повернення завжди має ціну."* І ця ціна, схоже, тільки починала проявлятися.

Він рушив коридором, тримаючись у тіні. Кожен крок віддавався глухим відлунням, і час від часу він озирався, щоб переконатися, що за ним ніхто не стежить.

Леонід знав: йому треба розібратися, як працює ця реальність. Якщо Орлов – голова досліджень, можливо, він має доступ до технологій, які допоможуть повернутися назад. Але якщо цей Орлов такий же небезпечний, як у його реальності...

Треба бути обережним.

Він дійшов до інформаційного терміналу та ввів стандартний запит: **"Проект Хронус – Керівник: Орлов Д. О."**

Екран блиснув і видав файл.

"Професор Орлов Дмитро Олександрович – керівник Департаменту Часових Досліджень. Автор першого стабільного міжчасового переходу. Проект Хронус – головна програма контролю часових аномалій."

Леонід скрипнув зубами. Якщо цей Орлов контролює час, то він вже може знати про його прибуття.

– Довго не залишусь, – прошепотів він.

Він пройшов ще кілька рівнів вниз, поки не опинився у відсіку з написом **"Архів Часу"**.

– Саме те, що потрібно, – Леонід торкнувся панелі.

Але двері були заблоковані – потрібен був доступ рівня "Омега".

– Звісно... – він нервово засміявся. – А ти що думав?

Перш ніж він устиг подумати, що робити далі, позаду почувся тихий, але чіткий звук – клацання зброї.

– Руки вгору. Повільно.

Леонід застиг. Жіночий голос. Холодний, рішучий.

Він підняв руки й обернувся. Перед ним стояла жінка у чорній формі – з емблемою "Служби Часу" на рукаві. Але її обличчя...

– Айра?

Вона звузила очі, націливши на нього плазмовий бластер.

– Звідки ти знаєш моє ім'я?

Леонід відчув, як земля йде з-під ніг. У цій реальності Айра не була його союзником – вона працювала на Орлова.

– Це... складно пояснити, – сказав він, намагаючись говорити якомога спокійніше. – Але я не загроза. Я просто хочу повернутися додому.

– Додому? – у її голосі з'явилася насмішка. – І звідки ж ти?

– Не з цього світу, – зітхнув він. – Дай мені шанс – і я зникну з вашого часу.

Айра мовчала, але її палець залишався на спусковому гачку.

– Дай мені хоча б доступ до Архіву, – додав він. – Якщо Орлов дізнається, що я тут, це поставить під загрозу все.

Її погляд на мить пом'якшав. Можливо, десь глибоко в душі ця версія Айри теж сумнівалася у правоті Орлова.

– У тебе дві хвилини, – сказала вона, натискаючи код на панелі.

Двері тихо відкрилися.

– Якщо збрешеш – я зупиню тебе, – додала вона.

– Дякую, – прошепотів Леонід і ступив усередину.

Його час спливав – у всіх сенсах.

Розділ 10: "Розлом"

Архів Часу зустрів Леоніда тишею та холодним синім світлом, що виходило від рядів голографічних терміналів. На перший погляд – звичайна база даних, але він знав: тут приховано відповіді. І, можливо, шлях додому.

Айра залишилася біля входу, тримаючи зброю напоготові. Її погляд не відривався від Леоніда.

– Швидше, – кинула вона. – У нас мало часу.

Леонід підійшов до центрального терміналу, пальці швидко забігали по сенсорній панелі.

"Запит: Міжреальність. Аномалії. Перетин Часових Ліній."

Екран мигнув, і перед ним з'явилося кілька десятків файлів. Він відкрив перший.

"Проект «Розлом». Експеримент із перетином реальностей. Автор: Д. О. Орлов."

"Розлом?" Леонід відчув, як серце стислося. Цей Орлов пішов далі, ніж він думав – не просто подорожі у часі, а створення проходів між альтернативними світами.

– Що ти шукаєш? – голос Айри прорізав тишу.

– Те, що дозволить мені повернутися, – відповів він, не відриваючи погляду від тексту. – Але...

Раптом він завмер. В одному з файлів було вказано:

"Тест 17: Небажаний об'єкт. Нестабільна енергетична сутність проникла в реальність-09. Імовірна загроза часовій структурі."

– Вони знають, що я тут, – прошепотів Леонід.

Айра підійшла ближче, глянувши на екран.

– Якщо Орлов дізнається...

– Він уже знає, – перервав її Леонід, помітивши тривожний сигнал на панелі. Хтось ззовні активував протокол блокування.

– Нам треба вибиратися! – різко сказала Айра, ховаючи зброю.

Вона схопила Леоніда за руку й потягнула до виходу. Але щойно вони ступили за поріг, коридор здригнувся, а повітря наповнилося гулом.

– Що це?! – закричав він.

Айра кинула погляд назад.

– Вони відкрили Розлом. І якщо ми не втечемо зараз, нас засмокче між реальностями.

Зі стелі почали сипатися іскри, а простір у кінці коридору закрутився спіраллю – темною, пульсуючою, немов сама реальність розривалася.

– Ходи! – вона штовхнула його вперед.

Леонід відчував, як сила Розлому тягне його назад, але він біг. Єдиною думкою в його голові було: **"Вибратися. Повернутися додому."**

– Що з тобою? – раптом вигукнула Айра, помітивши, як "Хронус" на його руці засвітився червоним.

Він поглянув – пристрій почав перегріватися, енергетичний рівень перевищував норму.

– Якщо я не стабілізую поле, воно розірве мене на частини, – відповів він, намагаючись утримати контроль.

Вони вибігли до шлюзу, але двері були зачинені. Айра швидко ввела код – помилка. Ще раз – знову нічого.

– Вони нас замкнули... – прошепотіла вона.

– Я спробую... – Леонід підключив "Хронус" до панелі.

Пульс Розлому ставав сильнішим, а підлога під ними почала вібрувати.

– Ще трохи... – він зціпив зуби.

Раптом двері різко відчинилися – вони вирвалися назовні, і в цей момент позаду розірвався простір.

Шлюз зачинився, ізолюючи Розлом. Важко дихаючи, вони впали на холодну підлогу.

– Ти живий? – запитала Айра.

– Поки що, – відказав він, підводячись. – Але це ще не кінець.

Леонід знав: Орлов не зупиниться. І якщо він хоче повернутися у свій світ, йому доведеться піти ще глибше – прямо в серце Розлому.

Розділ 11: "Глибше у Безодню"

Леонід сидів на підлозі, намагаючись заспокоїти дихання. Після втечі від Розлому його тіло ще тремтіло – здавалося, ніби реальність намагається розділити його на частини.

– Ми не можемо залишитися тут, – прошепотіла Айра, підводячись. – Якщо Орлов запустив Розлом, це лише початок.

Леонід підняв голову, поглянувши на "Хронус". Його екран миготів тривожним сигналом:

"Перевантаження: 72%. Дестабілізація реальності."

– Якщо я не зупиню це... – він замовк. Сказати "я зникну" здавалося занадто м'яко – швидше, його розірве на атоми десь між реальностями.

Айра уважно подивилася на нього. У її погляді вже не було тієї холодності – лише рішучість і... щось інше.

– Що нам потрібно?

– Доступ до центрального ядра. Якщо я зможу підключитися до системи контролю Розлому, є шанс стабілізувати "Хронус" і... можливо, повернутися додому, – відповів Леонід.

– Але ти знаєш, що це означає? – тихо запитала вона.

Леонід кивнув.

– Якщо ми підемо туди – ми зустрінемо Орлова. І він не дозволить нам вийти.

Коридори, якими вони рухалися, ставали все темнішими. Системи безпеки працювали на повну – час від часу їм доводилося ховатися від дронів, що патрулювали шлях.

– Звідки ти так добре знаєш цю лабораторію? – раптом запитала Айра.

Леонід на мить завагався.

– В іншій реальності я працював тут.

Її очі розширилися.

– Іншій?

– Так, – кивнув він. – У моєму світі Орлов – вигнанець, і я думав, що він загинув у Нульовій Зоні. Але тут... він керує всім.

Айра задумалась.

– У цьому світі він – герой. Він створив "Службу Часу" для захисту реальності... принаймні, так нам казали. Але тепер я не впевнена, що це правда.

Леонід відчув, як між ними з'явилася крихітна нитка довіри.

– Ми майже на місці, – сказав він, коли вони наблизилися до важких дверей із написом: **"Центральне Ядро: Доступ Омега."**

– Як ми відкриємо їх? – запитала вона.

– У мене є ідея... – Леонід під'єднав "Хронус" до панелі. – Але це ризиковано.

Він активував енергетичний імпульс – система зашипіла, і двері повільно почали відкриватися.

Вони увійшли до величезного залу. У його центрі пульсувала сфера – Ядро Часу. Сяйво вирувало, утримуючи крихку рівновагу між реальностями.

– Дай мені хвилину... – Леонід підбіг до консолі та почав вводити дані.

Екран висвітив тривожне повідомлення:

"Розлом-1: Активний. Рівень Загрози: Критичний."

Він спробував переналаштувати енергетичний потік – якщо йому вдасться, він зможе закрити Розлом і стабілізувати власну структуру.

– Тримайся, – прошепотів він, відчуваючи, як "Хронус" нагрівається на зап'ясті.

– Хтось іде! – вигукнула Айра, підбігаючи до нього.

Вони не встигли – двері розчахнулися, і в зал увійшов Орлов.

– Я знав, що ти не зникнеш так легко, – його голос був спокійним, але в очах палав вогонь. – Ти навіть не уявляєш, у що втрутився, хлопче.

– Це ти відкрив Розлом, – Леонід стискав кулаки. – Чому? Це руйнує реальності!

Орлов підійшов ближче.

– Ти нічого не розумієш. За Розломом – справжня сила. Я не просто контролюю час – я можу змінювати його, як захочу.

– Це не сила – це хаос! – крикнув Леонід.

– Якщо я не зупиню тебе, – сказала Айра, піднімаючи зброю, – ти зруйнуєш усе.

Орлов тільки посміхнувся.

– Спробуй.

Леонід знав, що у них є одна можливість. Він швидко активував протокол закриття Розлому – але для завершення процесу потрібно більше енергії, ніж мав "Хронус".

– Нам потрібно під'єднати Ядро! – вигукнув він. – Це єдиний шанс.

– Це знищить лабораторію! – Айра кинула на нього тривожний погляд.

– Але врятує реальність, – тихо відповів він.

Вибору не було.

– Я допоможу, – сказала вона й кивнула.

– Ні! – Орлов кинувся вперед, але було запізно.

Леонід підключив "Хронус" до Ядра й активував зворотний імпульс. Світ навколо них затремтів, і енергія вирвалася назовні, змиваючи все на своєму шляху.

– Тримайся! – крикнула Айра, хапаючи його за руку.

І тоді світ вибухнув світлом.

Розділ 12: "Між Світами"

Світло, яке вирвалося з Ядра, було нестерпним. Воно заповнило все – розум, тіло, навіть саму реальність. Леонід відчув, як ґрунт вислизнув з-під ніг, і в наступну мить він падав у порожнечу.

– Айра! – крикнув він, але звук його голосу загубився в безмежній темряві.

Його тіло пронизала хвиля холоду, а потім – різкий біль, ніби його розривало на частини. "Хронус" на зап'ясті шалено пульсував, намагаючись утримати структуру реальності, але з кожною секундою енергія вислизала.

"Помилка: Невизначена координата."

Леонід заплющив очі. Якщо це кінець, то він принаймні спробував. Але раптом... щось змінилося.

Тиск зник. Тіло стало легким, ніби він знову відчув гравітацію. Повітря було теплим і наповненим дивним ароматом – металу й озону.

Він розплющив очі.

Леонід лежав на жорсткій поверхні – скляній, блискучій, як дзеркало. Над ним простягалось небо – або щось, що нагадувало небо: чорне, всіяне сяючими фрагментами, ніби шматки розбитої реальності.

Він підвівся, тримаючись за "Хронус". Той ще працював, хоч екран миготів тривожними повідомленнями.

– Де я?.. – прошепотів він.

Далеко попереду мерехтіло місто. Його вежі здіймалися вгору, викривлені, ніби їх створили не людські руки. Але головне – тут щось було неправильно.

"Це не мій світ."

– Айра! – він озирнувся.

Вона лежала неподалік, без свідомості, але жива. Леонід кинувся до неї, обережно поклав руку на її плече.

– Гей, прокидайся...

Вона різко вдихнула і розплющила очі.

– Ми... вижили? – її голос тремтів.

– Поки що, – кивнув він.

Айра підвелася, обводячи поглядом дивний пейзаж.

– Це точно не наша реальність...

Леонід не відповів – він уже це зрозумів. Але як? І чому? Якщо зворотний імпульс мав закрити Розлом, чому вони опинилися тут?

"Хронус" тихо пискнув, показуючи нове повідомлення:

"Аномалія зафіксована. Часова вісь: невідома. Координати: нестабільні."

– Щось не так, – пробурмотів він. – Нас відкинуло кудись між реальностями.

Айра стиснула губи.

– Якщо ми тут застрягнемо...

– Не застрягнемо, – перебив її Леонід, намагаючись не піддаватися паніці. – Ми знайдемо вихід.

Але глибоко в душі він не був у цьому впевнений.

Вони почали рухатися до міста. З кожним кроком відчуття нереальності ставало сильнішим. Земля під ногами здавалася одночасно твердою і нестабільною, ніби будь-якої миті могла зникнути.

– Що це за місце? – Айра порушила тишу.

– Те, чого не повинно існувати, – відповів він. – Проміжна зона між світами.

Раптом "Хронус" знову запищав. Нове повідомлення змусило Леоніда зупинитися:

"Сканування завершено. Виявлено сигнал: Джерело Енергії Розлому."

– Я це знаю... – прошепотів він.

Айра зупинилася поруч.

– Що це?

– Енергія, яка відкрила Розлом. Якщо ми знайдемо її джерело, можливо, зможемо повернутися додому.

Вона кивнула, хоча в її очах відображався сумнів.

– Але якщо Орлов...

– Якщо він тут – ми його зупинимо, – твердо сказав Леонід.

Він зробив крок уперед – і раптом повітря перед ним спалахнуло синім світлом. Постать виринула зі спалаху – висока, вбрана в чорний плащ, з маскою, що приховувала обличчя.

Голос був холодним і знайомим.

– Ви зайшли надто далеко.

Леонід відчув, як серце стислося.

– Орлов...

– Тепер це моя реальність, – відповів той. – І ви не втечете.

Айра підняла зброю, але Орлов лише підняв руку – і хвиля енергії зметнула її назад.

– Ти не зупиниш мене, – сказав він. – Я стану Володарем Часу.

Леонід стиснув кулаки.

– Поки я тут – ти не переможеш.

І бій розпочався.

Розділ 13: "Збій у Часі"

Леонід кинувся вбік, ухиляючись від енергетичного удару Орлова. Айра ледве підвелася після того, як її відкинуло хвилею. "Хронус" на його зап'ясті блимав червоним, попереджаючи про перевантаження.

– Нам треба вибиратися! – крикнув він, запускаючи аварійний телепорт.

– І куди? – вигукнула Айра, стріляючи у відповідь.

– Подалі від нього! – Леонід натиснув активацію, і їх накрило хвилею світла.

Він відчув знайоме тягуче відчуття, коли простір почав згинатися навколо. Але щось пішло не так. "Хронус" тихо запищав:

"Помилка координат. Тимчасова нестабільність."

– О ні... – тільки й встиг промовити він, перш ніж усе вибухнуло новим світлом.

Перше місце: Сучасність

Леонід з'явився посеред жвавого міського перехрестя. Машини загальмували зі скрипом, а водії почали обурено сигналити.

– Це не лабораторія... – пробурмотів він.

– Льоха, це ти?! – почувся голос.

Він обернувся й побачив свого давнього друга Макса, який тримав каву і виглядав так, ніби побачив привида.

– Ем... Я просто... пробігаю, – невпевнено відповів Леонід і знову натиснув на "Хронус".

– Ти куди?! – закричав Макс, але Леонід уже зник.

Друге місце: Майбутнє

Він випав просто на металеву платформу серед неонових міста. Навколо літали автомобілі, роботи патрулювали вулиці, а на екранах крутили рекламу:

"Скуштуй новий клонований борщ! 3025 рік – Смак майбутнього!"

– Ого... – Леонід не втримався від здивування.

Поруч пройшов двоногий робот і кинув на нього підозрілий погляд:

- Ідентифікуйтеся або буде застосовано силу.
- Не сьогодні! – крикнув він і знову активував телепорт.

Третє місце: Минуле

Леонід гепнувся у сінник, роззирнувся – і зрозумів, що знаходиться на середньовічному ринку.

- Хто це?! – вигукнув бородатий селянин.
- Мандрівний... чарівник? – невпевнено сказав Леонід.

Жінка, яка продавала яблука, перехрестилася, а чоловік у латах потягнувся до меча.

– І я знову не туди! – простогнав Леонід, натискаючи кнопку.

Повернення до реальності

Нарешті, після кількох стрибків, він з'явився біля Айри. Вона лежала на підлозі тієї ж дивної зали, звідки вони зникли.

– Де ти був?! – вигукнула вона.

– Довга історія... – відповів він, хапаючи повітря. – Давай просто скажемо, що я встиг побачити і майбутнє, і минуле... і трохи принизитися у сучасності.

Айра гмикнула.

– Добре, що хоч повернувся.

Леонід перевірів "Хронус" – той майже відновив стабільність, але енергії залишилося небагато.

– Нам треба зупинити Орлова, поки він не перетворив усі реальності на хаос.

– Ну що ж, – усміхнулася Айра. – Після такого ти вже нічому не здивуєшся.

– Ой, не кажи... – буркнув Леонід, піднімаючись. – Хоча, якщо мене ще раз кине в минуле, я вимагатиму від Всесвіту компенсацію.

Вони рушили вперед, не знаючи, які ще сюрпризи чекають на них у цьому божевільному світі.

Розділ 14: "Сюрпризи Часового Потoku"

Леонід перевірів "Хронус" ще раз – показники стабілізувалися, але невеликий збій залишався. Вібрація пристрою нагадувала про те, що новий випадковий стрибок міг статися будь-якої миті.

– Тобі не здається, що цей годинник нас ненавидить? – пробурмотів він, струшуючи руку, щоб приборкати дивний імпульс.

– Після твоїх стрибків у часі він має на це повне право, – засміялася Айра.

– Дуже смішно. Але якщо він ще раз мене кине в середньовіччя, я почну брати плату за магичні послуги, – огризнувся Леонід.

Вони йшли вузьким металевим коридором, який вів до центрального залу. Десять попереду миготіло слабе світло – швидше за все, енергетичне ядро цієї реальності.

– Як думаєш, Орлов ще тут? – тихо спитала Айра.

– Якщо він не вирішив телепортуватися у відпустку, то так, – відповів Леонід. – Або, знаючи його, він уже будує трон із лазерними гарматами.

Айра хихикнула, але напруження не зникло.

Вони обережно наблизилися до дверей. Леонід торкнувся панелі – і та зі скрипом відчинилася.

Усередині залу панувала моторошна тиша. Посередині зависала куля з енергії – ядро, яке утримувало цю реальність. Навколо неї плавали фрагменти інших світів – каміння, металеві уламки, навіть старовинний годинник.

– Якщо ми вимкнемо ядро, ця реальність схлопнеться, – прошепотіла Айра.

– Але й Орлов зникне разом із нею, – кивнув Леонід. – Хороший план. Ну, майже.

Він підійшов ближче, тримаючи палець над панеллю управління.

І, звісно ж, у цю мить "Хронус" знову запищав.

"Критична нестабільність. Імовірність випадкового стрибка – 78%."

– О ні, тільки не знову! – простогнав він.

Світло навколо здригнулося – і в наступну мить Леоніда знову поглинув часовий потік.

Перше місце: Далеке майбутнє

Він випав на гладку поверхню, де все було білим – стіни, підлога, навіть небо. Довкола рухалися дивні постаті – люди в сріблястих костюмах, які мовчки вивчали голограми.

– Ласкаво просимо до Хронологічного Архіву, – сказав механічний голос.

– Архіву? – прошепотів Леонід. – Може, тут є інструкція, як полагодити цей клятий "Хронус"?

Його думки перебив тривожний сигнал.

"Перевантаження. Новий стрибок через 10 секунд."

– Ну, звісно... – зітхнув він, і знову потік часу зірвав його з місця.

Друге місце: Дивне минуле

Леонід плюхнувся обличчям вниз у щось м'яке. Він підняв голову – і побачив ноги. Багато ніг.

– Що за...

– Чарівник! – вигукнула товста жінка у кокошнику.

– Ой-ой... – він зрозумів, що стоїть посеред ярмарку.

Поруч стрибала курка, а один хлопчик уже намагався потягнути його "Хронус".

– Не чіпай, це дуже дорого! – скомандував він і знову активував пристрій.

Повернення до Айри

– Нарешті! – вигукнув він, з'явившись поруч із нею.

– Де ти був цього разу? – скептично спитала вона.

– У майбутньому мене хотіли оцифрувати, а в минулому – продати за курку, – пробурмотів Леонід, підходячи до панелі. – Давай швидше, поки я знову не відправився в доісторичну епоху.

Айра лише похитала головою.

– Ти – ходяча катастрофа.

– І все одно ти зі мною, – підморгнув він.

Вони разом натиснули на панель – і енергія ядра почала згасати. Але щось підказувало Леоніду, що це ще не кінець їхніх пригод.

Розділ 15: "Голоси Порожнечі"

– Окей, я цього більше не витримаю, – пробурмотів Леонід, струшуючи руку, яка вже вкотре тремтіла від нестабільності "Хронуса".

Айра стояла поруч, спостерігаючи, як енергетичне ядро поступово згасало. Вони щойно підірвали план Орлова, але відчуття тривоги не зникло.

– Якщо ще раз щось зламається, я особисто викину цей годинник у чорну діру, – додав він, перевіряючи панель.

– Будь обережним. Якщо "Хронус" знову зіб'ється, я не знаю, чи зможемо ми повернутися, – сказала Айра, поклавши руку йому на плече.

– Та все буде норм... – почав було Леонід, коли раптом годинник засвітився криваво-червоним.

"Виявлено невідому хвилю. Починається нестабільність."

– Ну, звісно... – пробурмотів він, перш ніж світ навколо розчинився.

Порожнеча.

Леонід відкрив очі – і побачив... нічого.

Жодних форм, кольорів чи звуків. Порожній білий простір, який, здавалося, розтягувався нескінченно. Його ноги не торкалися підлоги, але він не падав – просто висів у порожнечі.

– Де я?.. – прошепотів він.

І тут це почалося.

Тихий, майже шепіт, що поступово перетворився на мелодію. Голос, неземний і дивний, заспівав щось на мові, яку він не розумів, але відчував – ніби слова проникали прямо у свідомість:

*"Той, хто мандрує крізь час,
Плату внесе за свій шанс.
Шлях відкритий, та не твій –
Чуєш голос з-за завіс..."*

– Що це за маячня?! – нервово вигукнув Леонід, озираючись.

Голос продовжував співати, і з кожною нотою він відчував, як щось незриме спостерігає за ним. Йому здалося, що він бачить тіні – розмиті постаті, які рухались на межі видимості.

І тоді знову загорівся "Хронус".

"Аварійна телепортація..."

Леонід випав на металеву підлогу. Він важко дихав, ніби щойно пробіг кілометр.

– Де ти був?! – Айра кинулася до нього. – Ти зник на цілу хвилину!

– Це не... неважливо, – задихаючись, відповів він. – Але... тут є щось інше. Щось, чого я не розумію.

Він поглянув на "Хронус" – і вперше за весь час, поки носив цей пристрій, відчув справжній страх.

Бо у внутрішньому логу з'явився новий рядок, якого не повинно було бути:

"Вхід дозволено. Спостереження триває."

Розділ 16: "Шепіт із-за Межі"

Повернувшись.

Леонід відчував, як з кожним кроком по металевому коридору наростала напруга. Після останнього стрибка він не міг позбутися відчуття, що щось – або хтось – спостерігає за ним. Айра йшла поруч, але навіть її заспокійливий тон не міг розігнати похмурі думки.

– Ти точно в порядку? – запитала вона, зазираючи йому в очі.

– Якщо не рахувати випадкових телепортацій і того, що я тепер чую пісні з-за меж реальності – то так, у повному, – буркнув Леонід, намагаючись жартувати, але голос видав тривогу.

Айра скептично підняла брову:

– Пісні?

– Забий. Може, це побічний ефект від перевантаження.

Вони зупинилися перед черговими дверима. Леонід активував панель – і знову "Хронус" завібував.

Ледве чутний шепіт виринув у його голові:

"Ти шукаєш, але не знайдеш..."

Хто зупинить – той заплатить..."

Леонід здригнувся.

– Знову? – Айра помітила, як він напружився.

– Так... – він зупинився. – Але тепер текст інший. Наче хтось намагається щось сказати мені.

– І що саме?

– Що мені це не сподобається.

Вони увійшли в залу, схожу на центральну лабораторію, тільки тут усе було зруйновано. Старі кабелі звисали зі стін, а в повітрі відчувався запах обгорілої пластмаси.

– Орлов тут пройшовся... – прошепотіла Айра.

Леонід підійшов до термінала, сподіваючись знайти якісь сліди, і тут – знову.

"Шлях відкритий – не для всіх,

Той, хто чує, – він сам зник."

Він стис кулаки.

– Досить! – гримнув Леонід, чим здивував Айру.

– Що сталося?

– Вони знову співають! – різко відповів він.

– Леоніде... – Айра поклала руку йому на плече. – Це не просто збій, чи не так?

– Не знаю, – тихо зізнався він. – Але якщо ці голоси праві... Ми тут не одні.

Він спробував посміхнутися, але тривога не відступала. Бо в глибині душі Леонід знав – що б це не було, воно чекало на нього.

Розділ 17: "Тіні за Гранню"

– Це вже не смішно, – пробурмотів Леонід, продовжуючи вовтузитися з "Хронусом". – Якщо ці голоси хочуть мені щось сказати, могли б хоча б не робити це під час стресових ситуацій.

– Можливо, це не просто збій, – сказала Айра, нахилиючись до панелі управління. – А якщо хтось або щось намагається вийти на зв'язок?

Леонід зітхнув і відкинувся на холодну стіну. Йому здавалося, що ці уривки пісні – не випадковість. Але чому саме він їх чує? І що це взагалі за сила, яка може пробивати часові бар'єри?

Раптом "Хронус" знову завібрував. На дисплеї загорілося нове повідомлення:

"Аномалія зафіксована. Випадковий стрибок можливий."

– Тільки не зараз, б...– простогнав Леонід, але було вже пізно.

Світ навколо знову розчинився.

Порожнеча.

Він знову опинився там – у безмежному білому просторі. Але цього разу щось змінилося. Вдалині виднілася темна фігура. Вона стояла нерухомо, ніби чекала на нього.

– Хто ти?! – вигукнув Леонід, намагаючись підступити ближче, але ноги не слухалися.

Фігура не відповіла. Натомість знайомий голос, що співав пісню, став гучнішим:

*"Час пливе, але не всі,
Зможуть вийти з темноти..."*

Леонід відчув, як серце забилося швидше. Ця пісня... Вона була чимось більшим, ніж просто випадковим сигналом.

Раптом темна фігура підняла руку. В її долоні з'явився сяючий символ – такий самий, як на "Хронусі".

– Що ти хочеш?! – знову спитав він, але фігура лише прошепотіла:

– "Ти відкрив шлях... Але не закрив його."

І в наступну мить Леоніда знову вирвало з порожнечі.

– Ти зник на три хвилини! – вигукнула Айра, коли він з'явився знову. – Де ти був?

– Там, – він важко дихав, намагаючись зібратися з думками. – І я не сам...

Він подивився на "Хронус" – і помітив, що на дисплеї з'явився новий символ. Той самий, який тримала фігура.

– Це ще не кінець, – прошепотів Леонід. – Хтось чекає... і він не відступить.

Розділ 18: "Завіса"

– Це стає все дивнішим, – пробурмотів Леонід, роздивляючись новий символ на "Хронусі". Він пульсував слабким сріблястим світлом, ніби щось намагалося пробитися назовні.

Айра, яка зазвичай зберігала спокій навіть у критичних ситуаціях, тепер виглядала занепокоєною.

– Якщо ці "голоси" пов'язані з телепортом, нам потрібно зрозуміти, хто вони і чого хочуть.

– А я думав, що головна проблема – не розірватися на молекули, – криво посміхнувся Леонід, але всередині йому було зовсім не до жартів.

Він знову активував панель "Хронуса", сподіваючись відстежити аномальні сигнали, та раптом...

"Аварійний сигнал виявлено. Джерело: Невідоме."

– Це нове, – насторожилася Айра.

– Ну, звісно, – буркнув він. – Як завжди, все йде за планом.

Не встиг він завершити фразу, як "Хронус" затремтів, і світ навколо знову розчинився.

Порожнеча.

Леонід вже не дивувався, коли знову опинився в білому безмежному просторі. Але цього разу тіньова фігура була ближче.

– Гаразд, досить ховатися, – сказав він, стискаючи кулаки.
– Хто ти такий?

Голос відповів – низький, відлунюючий:

– **"Ти зламав межі. І тепер ти їх не закриєш."**

Раптом пісня знову прорвалася крізь тишу. Вона була гучнішою і чіткішою:

"Той, хто мандрує крізь час,

Знає ціну за свій шанс.

Хто двері відкрив – той піде,

Але не завжди він прийде..."

Леонід відчув холод по спині.

– Ти мене переслідуєш через "Хронус"?

Фігура зробила крок уперед, і хоча її обличчя було приховане, Леонід відчув, що вона... знайома.

– **"Шлях відкрито. Плата ще не внесена."**

– Яка ще плата? – Леонід роздратовано махнув рукою. – Ніхто не попереджав про якісь квитанції за телепорт!

Голос змінився – став майже людським:

– **"Вибір буде зроблено. І він уже близько."**

Світ затремтів, і Леонід відчув, як його знову вириває назад.

– Леоніде! – Айра схопила його за руку. – Ти знову зник. І цього разу – майже на десять хвилин.

Він важко дихав, відчуваючи, як на лобі виступив піт.

– Це не просто збій. Хтось... або щось там є. І воно хоче, щоб я зробив вибір.

Айра нахилилася ближче, і в її голосі з'явилася стурбованість:

– Який вибір?

Леонід поглянув на "Хронус". Символ знову змінився – тепер це були три переплетені лінії.

– Я поки не знаю. Але відчуваю, що це тільки початок.

Розділ 19: "Третій знак"

Леонід сидів на краю платформи, роздивляючись "Хронус". Три переплетені лінії світилися тьмяним блакитним сяйвом, пульсуючи в такт його серцебиттю.

Айра ходила взад-вперед, явно нервуючи.

– Ти ж розумієш, що це вже не просто збій, – нарешті сказала вона. – Ці символи... Вони щось значать.

– І я підозрюю, що нічого доброго, – відповів Леонід, не відриваючи погляду від "Хронуса".

– Якщо це якесь послання, – Айра присіла поруч, – то, можливо, варто знайти спосіб розшифрувати його?

Леонід зітхнув.

– Як? Мене раз за разом закидає в порожнечу, де загадкова фігура наспівує пісеньки замість того, щоб нормально пояснити, що відбувається.

Айра замислилася:

– А якщо це не просто випадкові стрибки? Що як хтось намагається попередити тебе?

Леонід уже збирався щось відповісти, коли "Хронус" знову затремтів. На екрані з'явилося нове повідомлення:

"Невідома активність. Аварійна синхронізація."

– Тримайся! – крикнула Айра, але все вже закрутилося.

Порожнеча.

Леонід знову опинився в білому безмежному просторі. Але цього разу все було інакше.

Фігура, яка завжди стояла на відстані, тепер була зовсім близько. Її контури стали чіткішими – висока постать у довгому плащі, а замість обличчя – темна маска зі срібними лініями.

– Ти знову? – Леонід зробив крок уперед. – Може, цього разу скажеш щось конкретне?

Фігура підняла руку, і пісня знову залунала – тепер ще чіткіше:

*"Три знаки відкриють шлях,
Але хтось має зробити крок.
Плата взята, борг ще є –
Вибір твоїй відкриє все..."*

Леонід відчув, як мороз пробіг по шкірі.

– Три знаки... – прошепотів він, дивлячись на символи на "Хронусі". – Це вони?

Фігура кивнула.

– **"Той, хто відкрив двері, повинен їх закрити. Або інші зроблять це за нього."**

– Я не відкривав нічого! – роздратовано вигукнув Леонід. – Я просто намагаюся не розсипатися на атоми, поки цей годинник божеволіє!

Фігура зробила крок назад, її голос затихаючи:

– **"Третій знак – це ключ. Пам'ятай."**

– Леоніде! – Айра знову була поруч, тримаючи його за плече. – Ти зник на цілих п'ятнадцять хвилин! Що сталося?

– Вони знову з'явилися, – він повільно підняв голову. – І тепер я знаю: це не просто збій.

Він показав їй символи на "Хронусі".

– Це три знаки. Вони – ключ до чогось. І якщо я не розберуся, хто їх залишив і чому...

– ...То наступний стрибок може бути останнім, – похмуро закінчила Айра.

Розділ 20: "Коли двері відчинені"

Леонід не міг відвести погляду від "Хронуса". Три знаки мерехтіли на дисплеї, ніби чекали, коли він зрозуміє їхнє значення.

Айра мовчки спостерігала за ним, але її терпіння вичерпувалося.

– Нам потрібна відповідь, Леоніде, – нарешті сказала вона. – Якщо ці символи – ключ, то як нам його використати?

Леонід потер скроні.

– Якщо фігура права, то я відкрив якийсь прохід. Але як? І головне – куди він веде?

Айра підійшла до панелі управління і почала вводити команди.

– Я спробую знайти джерело цих аномалій. Якщо вони пов'язані з твоїми стрибками, має бути слід.

Леонід кивнув, хоча відчував, що розгадка – десь ближче.

Він зосередився на символах. Переплетені лінії... Три знаки... Що вони означають?

І тут його осінило.

– Зачекай, – він різко підняв голову. – Це координати!

– Координати чого? – Айра зупинилася, витріщившись на нього.

– Того місця, куди я випадково потрапляю, – пояснив він. – Порожнеча – це не просто якась ілюзія. Це реальний простір між часами. І ці знаки вказують на точку входу.

– Якщо ти правий... – почала Айра, – то ми можемо відстежити цю точку і закрити її?

– Або відкрити ще більше, – похмуро відповів Леонід.

Через кілька хвилин Айра закінчила налаштування.

– Я синхронізувала "Хронус" із цією частотою. Тепер ми можемо або стабілізувати прохід, або...

– Або все вибухне, – підсумував Леонід. – Ну, ризик – моє друге ім'я.

Він активував пристрій.

Світ навколо завібрував.

Порожнеча.

Леонід стояв перед фігурою. Але цього разу вона була не одна. Поруч з'явилися ще дві тіні – розмиті, ніби не до кінця сформовані.

– Ти зробив свій вибір, – голос був чіткішим.

– Я нічого не вибирав, – заперечив Леонід. – Я хочу знати правду.

Фігура підняла руку, і пісня знову залунала – тепер завершена:

"Двері відкриті – йде той, хто шукає,

Час не чекає – плата велика.

Той, хто пройде, назад не вернеться,

Тінь за порогом більше не сховається..."

– Що це означає? – Леонід відчув, як серце калатає.

– **"Двері відчинені. І хтось вже йде."**

Тінь зробила крок уперед – і Леонід побачив своє власне відображення в її масці.

– Леоніде! – Айра смикнула його за руку. – Ти повернувся! Що ти бачив?

Він похитав головою, ще не вірячи тому, що сталося.

– Це не просто телепортація... Я щось відчинив. І тепер щось – або хтось – намагається вибратися.

Айра зітхнула:

– Ти точно не можеш просто заварити ці двері?

– Якби це було так просто... – пробурмотів Леонід. – Але я думаю, що той, хто стоїть за ними, знає мене краще, ніж я сам. І він не зупиниться.

Він поглянув на "Хронус", де тепер світився новий напис:

"Відлік розпочато."

Розділ 21: "Відлік запущено"

– Відлік? – Айра вказала на екран "Хронуса", де цифри почали швидко зменшуватись. – Що це означає?

Леонід відчув, як холодний піт виступає на скронях.

– Не знаю... Але щось підказує, що нічого хорошого.

– В тебе завжди такий оптимізм, – зітхнула Айра, швидко вводячи команди на панелі управління. – Часу до нуля – рівно три дні.

– Чудово, – буркнув він. – Тобто у нас є 72 години, щоб з'ясувати, хто відкрив ці двері, і як їх закрити.

Айра підняла на нього серйозний погляд.

– Може, є сенс повернутися на той момент, коли все почалося?

Леонід замислився. Його перший стрибок... щось тоді відчувалося не так. Немов хтось інший втрутився в процес.

– Спробуй відстежити найпершу телепортацію, – сказав він.

– Якщо це точка, де почали з'являтися ці знаки, можливо, там є відповідь.

Через кілька хвилин система видала результат.

– Є! – вигукнула Айра. – Я знайшла залишкову енергію від першого стрибка. Координати збігаються з...

Вона замовкла, розширивши очі від подиву.

– З чим? – нетерпляче запитав Леонід.

– З місцем, якого не має існувати.

– Це як?

Айра розвернула екран до нього.

– Це точка поза звичайним простором-часом. І якщо ми туди підемо...

– То можемо застрягти назавжди? – Леонід криво посміхнувся. – Ну, принаймні, не буде нудно.

– Ти б міг бути трохи серйознішим, – пирхнула вона.

– Айро, коли на твоєму годиннику тікає відлік до чогось невідомого, вибору небагато – або панікувати, або жартувати.

Він вдягнув ремінь з "Хронусом" і зробив глибокий вдих.

– Готова?

– Ні. Але коли це нас зупиняло?

– Вперед.

Він натиснув кнопку активації, і світ знову зник у вихорі світла.

Порожнеча... але інша.

Леонід одразу зрозумів – вони потрапили не в ту ж пустку, що й раніше. Тут відчувалася важкість, ніби саме повітря було густішим.

– Це... не схоже на попереднє місце, – Айра знервовано оглянулася.

– Але воно точно щось приховує, – прошепотів Леонід.

І тоді вони побачили це.

Посеред безмежного простору височіли **двері**. Старі, масивні, вкриті рунічними символами – і вони були прочинені.

Зі щпарини лилося слабке, тривожне світло.

– Що, як хтось уже пройшов? – тихо спитала Айра.

Леонід ковтнув слину, не відводячи погляду від дверей.

– Тоді у нас менше трьох днів, щоб їх знайти – і не дати їм вибратися у наш світ.

Розділ 22: "Пройшли"

Леонід повільно наблизився до дверей, відчуваючи, як серце калатає у грудях. Від них віяло чимось... чужорідним. Немов за ними була не просто інша реальність, а щось значно гірше.

– Не заходь поки, – прошепотіла Айра, тримаючись трохи позаду. – Якщо вони відкриті, то хтось або щось вже могло вийти.

Леонід зупинився на відстані витягнутої руки. Руни на дверях мерехтіли слабким світлом, і деякі з них здалися йому знайомими.

– Я бачив ці символи раніше, – сказав він. – На "Хронусі".

Айра наблизилась і швидко зробила знімок рунисканером.

– Дай мені хвилину... – пробурмотіла вона, вводючи дані в аналізатор.

Леонід обережно торкнувся дверей. Від дотику пішла легка вібрація, і в голові пролунав слабкий, ледь чутний шепіт:

"Двері відкриті – але не всі повертаються..."

Він різко відсмикнув руку.

– Ти це чула?

– Що саме? – Айра підняла голову від сканера.

– Голос. Він каже, що не всі повертаються.

Айра нервово ковтнула.

– Аналіз показує, що ці руни використовуються для стабілізації міжпросторових переходів... Але частина з них стерта. Це значить, що двері нестабільні.

– Клас. І чим це загрожує?

– Якщо ми підемо туди, – вона зробила паузу, – ми можемо не знайти дорогу назад.

Леонід задумався на секунду, але в глибині душі він уже знав відповідь.

– Якщо хтось пройшов через ці двері, – сказав він, – нам потрібно дізнатися, хто це. Інакше вони можуть знайти шлях до нашого світу.

Айра закусилла губу.

– І ти впевнений, що це хороша ідея?

– Зовсім ні, – посміхнувся Леонід. – Але коли нас це зупиняло?

Він простягнув їй руку.

– Разом?

– Разом.

Вони зробили крок уперед.

По інший бік.

Світ був не схожий на все, що вони бачили раніше. Небо здавалося розірваним, ніби його розтягнули в різні боки. Час тут рухався нерівномірно – то прискорювався, то сповільнювався.

– Це... – Айра затнулася. – Це точно не наш світ.

Леонід глянув на землю. Тут були сліди. Свіжі.

– Хтось був тут до нас, – сказав він, нахилиючись. – І нещодавно.

Айра знову активувала сканер.

– Є слід енергетичного резонансу. І знаєш, що найгірше? Він збігається з відбитком твоєї частоти.

– Моєї?! – Леонід здивовано підняв голову. – Тобто, хтось із цієї реальності...

– ...має доступ до тих самих технологій, що і ми, – похмуро закінчила Айра.

Леонід відчув, як у животі зав'язується вузол.

– Якщо це так, – сказав він, – нам краще поспішити. Бо якщо вони знайшли шлях сюди, то можуть знайти і шлях назад.

– І тоді нам не зупинити те, що прийде, – тихо додала Айра.

Вони рушили вперед, не помічаючи, як у тіні за ними щось ворухнулося.

Розділ 23: "Залишив слід"

Леонід і Айра йшли слідом за енергетичним резонансом, пробираючись крізь дивний, спотворений простір. Земля під ногами була м'якою, ніби вони ступали по чомусь живому, а повітря віддавало легким металевим присмаком.

– Не люблю я ці... міжвимірні прогулянки, – пробурмотіла Айра, тримаючи в руках сканер. – У мене таке відчуття, що тут усе дивиться на нас.

Леонід стишив крок. Його інтуїція кричала, що вони близько. Дуже близько.

– Слід веде до того утворення, – прошепотіла Айра, показуючи на дивну арку, що височіла попереду. Вона виглядала так, ніби хтось вирвав шматок реальності, створивши портал у ще більш невідоме місце.

Леонід нахилився, розглядаючи арку ближче. Її краї мерехтіли знайомими символами.

– Ці руни... – він зупинився. – Це ті самі, що я бачив у порожнечі. Але тут є ще один символ.

Айра підійшла ближче й швидко зробила скан.

– Він... – вона замовкла, прочитавши результат. – Леоніде, це твій ідентифікатор.

– Що?

– Цей символ – це твій персональний код із "Хронуса".

Леонід відчув, як по спині пробіг холод.

– Це неможливо. Я тут уперше.

– Але твій слід тут є, – сказала Айра. – Або...

– Або хтось дуже намагається нас заплутати, – похмуро завершив він.

Вони пройшли крізь арку – і опинилися на місці, яке виглядало моторошно знайомим.

Це була **лабораторія**. Але не та, яку вони залишили. Усе виглядало старішим, зношеним, наче тут давно ніхто не був.

– Це що, наша база? – Айра оглядалася з недовірою.

– Ні, – Леонід пройшов уперед. – Але схожа.

Він підійшов до консолі, вкритої пилом, і обережно активував її. На екрані з'явився напис:

"Протокол А-13. Активовано."

– Що за протокол А-13? – запитала Айра.

Леонід проковтнув клубок у горлі.

– Це експеримент, який я ніколи не закінчив. Він був надто нестабільним.

Айра обернулася до нього з підозрою.

– І що він мав робити?

– Він мав створити... – Леонід вагався, – дублікати. Точніше, часові копії. Але я його зупинив, бо побоювався, що наслідки будуть неконтрольованими.

В цей момент екран замерхтів – і з'явилося зображення.

Він.

Леонід не вірив власним очам – на екрані був **він сам**, але старший, змучений, із шрамом через ліву брову.

– Якщо ти це бачиш, – промовив він на записі, – значить, двері вже відкриті. І ти зробив ту саму помилку, що й я.

Айра застигла, не відриваючи погляду від екрана.

– Це... ти?

Леонід кивнув, відчуваючи, як під ногами похитнулася реальність.

– Питання не в тому, хто я, – продовжував голос. – Питання в тому, чи встигнеш ти зупинити те, що я випустив. Бо якщо ні... – він зробив паузу, – часу більше не буде.

Запис обірвався, залишивши по собі лише зловісну тишу.

Айра перша порушила мовчанку:

– Що тепер?

Леонід глянув на неї – і в його очах була рішучість.

– Тепер ми знайдемо цього... "мене". І дізнаємось правду, перш ніж цей світ розпадеться на частини.

Розділ 24: "Перехрестя часів"

– Отже, – повільно промовила Айра, – десть тут бродить твоя майбутня версія, яка випадково відкрила двері в якийсь... кінець світу?

Леонід нервово засміявся.

– Якщо коротко – так.

– Чудово. Просто ідеально, – зітхнула вона, набираючи щось на сканері. – Слід енергетичного резонансу ще тут. Якщо він не зник, то цей "ти" недалеко.

Леонід озирнувся. Лабораторія була схожа на їхню – ті ж панелі, знайомий розклад речей, навіть зім'ятий папір на столі. Але було щось не так. Немов сама реальність тут хворіла.

– Дивись, – Айра вказала на кут кімнати. – Там щось є.

У тіні мерехтіло слабке світло. Леонід обережно підійшов і побачив невеликий пристрій – схожий на переносну версію "Хронуса", але старішу, грубу й пошкоджену.

– Це... – він нахилився, підняв його, – це якийсь прототип. Але не мій.

Айра підняла брову.

– Не твій?

– Я ніколи не робив переносну версію. Вона занадто нестабільна. Але хтось зробив, – він покрутив пристрій у руках. – І він все ще активний.

Пристрій легенько вібрував. На його екрані мерехтіли слова:

"Зворотний відлік: 04:16:32"

– Це не може бути добре, – пробурмотіла Айра.

Леонід підключив "Хронус" до пристрою, намагаючись зчитати дані.

– Тут є координати, – сказав він. – Вони ведуть... до точки, де перетинаються кілька часових ліній.

– Тобто?

– Це місце, де минуле, теперішнє і майбутнє стикаються, – пояснив Леонід. – Якщо цей "я" там, він, напевно, щось задумав.

– А якщо ми спізнаємося? – тихо запитала Айра.

Леонід глянув на неї з ледь помітною посмішкою.

– Тоді у нас будуть великі проблеми.

– Ну, це ж наша фішка, – вона знизала плечима. – Вперед?

– Вперед.

Він налаштував координати на "Хронусі" і активував телепорт. Світ навколо завихрився – і раптом усе зупинилося.

Між часами.

Вони опинилися в дивному просторі – ніби світ складався із уламків різних епох. Ліворуч був середньовічний замок, праворуч – неонове місто майбутнього, а просто перед ними – поле, вкрите квітами, що тремтіли, мов фантоми.

– Це... божевілля, – прошепотіла Айра.

– Це перехрестя, – відповів Леонід. – Місце, де все змішується.

Він зробив кілька кроків уперед – і почув звук.

Пісня.

Та сама мелодія, яку він чув раніше, але тепер вона була чіткішою. Хтось... співав.

– Ти це чуєш? – запитала Айра.

Леонід кивнув, намагаючись зосередитися.

– Це знову ця пісня. І вона веде нас далі.

Вони рушили слідом за мелодією, яка вела їх через розірваний час – поки не побачили фігуру.

Людина стояла спиною до них, дивлячись у мерехтливий портал.

– Гей! – гукнув Леонід.

Фігура повільно обернулася – і Леонід відчув, як холодне кров у жилах.

Це був він. Але старший. І в його очах світилася втома, змішана з відчаєм.

– Ти прийшов... – промовив старший Леонід. – Але, можливо, вже пізно.

– Що ти зробив? – різко спитав молодший Леонід.

Старший зітхнув, опустивши голову.

– Я відкрив двері... щоб виправити помилку. Але замість цього я випустив те, чого не розумів.

Айра стиснула руку Леоніда.

– Що саме?

Старший підняв руку – і з тіні з'явилася фігура, закутана в чорне.

– Його, – сказав він. – Того, хто існує поза часом. І якщо ми не зупинимо його зараз, ніякого майбутнього не буде.

Розділ 25: "Поза часом"

Леонід відчув, як у горлі пересохло. Фігура, що стояла за його старшою версією, випромінювала щось... неправильне. Наче сама реальність відштовхувала її присутність.

Висока, закутана в чорне істота, здавалося, не мала обличчя – лише темна маска з вузьким, горизонтальним розрізом, у якому мерехтіли сріблясті вогники.

– Хто це? – голос Айри затремтів.

Старший Леонід на мить зам'явся.

– Ми не знаємо його справжнього імені. На "Хронусі" його називали **Потойбічним**. Він – відголосок помилки. Сутність, яка існує між реальностями.

– Чудово, – пробурмотів молодший Леонід. – А я думав, що сьогодні обійдеться без надприродного жаху.

– Вам треба піти, – раптом сказав старший. – Поки він ще не отримав достатньо сили.

– Ні. – Леонід зробив крок уперед. – Якщо ми підемо, ти загинеш.

– Якщо залишитесь, – старший ледь помітно посміхнувся, – ми всі загинемо.

Потойбічний зробив крок уперед. З його постаті виходили хвилі енергії, від яких простір навколо тріщав і спотворювався.

– Він живиться розривами часу, – пояснив старший Леонід. – Що більше ми користуємось телепортами, то сильнішим він стає.

– Тобто, кожен стрибок підживлює цю штуку? – перепитала Айра, міцніше стискаючи сканер.

– Саме так. І я... я зробив занадто багато стрибків.

Леонід відчув, як щось болісно стислося всередині.

– І що тепер? Як його зупинити?

Старший на мить вагався.

– Потрібно закрити всі активні розриви. Від'єднати його від джерела. Але для цього хтось має залишитися тут.

– Чекай, – перебив молодший. – Ти хочеш сказати, що плануєш себе пожертвувати?

– Я вже і так не належу своєму часу, – тихо відповів старший. – Моя лінія зруйнована. А у вас ще є шанс.

– Ні. Ми знайдемо інший вихід.

Потойбічний зробив ще один крок. Від його постаті відокремився темний шлейф і вдарився в підлогу, розриваючи простір на частини.

– У нас нема часу сперечатися, – сказав старший. – Він вже майже достатньо сильний, щоб вирватися у ваш світ.

Айра потягнула Леоніда за рукав:

– Якщо він правий, ми повинні діяти.

– Але ж...

– Досить, – перебила вона. – Якщо ми не закриємо розрив, часу для сумнівів просто не залишиться.

Леонід глянув на свою старшу версію – втомленого, змученого чоловіка, яким він міг стати.

– Є один спосіб, – сказав він. – Якщо ми синхронізуємо два "Хронуси", то можемо створити імпульс, який закриє всі відкриті розриви одночасно. Але це ризиковано.

– Робіть, – відповів старший. – Я затримаю його.

Леонід і Айра кинулися до своїх пристроїв, налаштовуючи їх на спільну частоту. Пальці тремтіли, адреналін гудів у жилах.

– Майже готово, – пробурмотіла Айра.

Тим часом Потойбічний наближався до старшого Леоніда. Той дістав з кишені сріблястий диск – стабілізатор часу – і активував його.

– Якщо щось піде не так, – сказав він, – не повертайтеся.

– Не жартуй, – відповів молодший. – Я впертий.

– Знаю, – усміхнувся старший.

– Готово! – вигукнула Айра.

Леонід активував імпульс. Простір здригнувся, немов його намагалися стиснути назад у цілісність.

Потойбічний закричав – звук, від якого холола кров. Його постать почала розпадатися, зтягуватися у власну тінь.

– Це працює! – закричала Айра.

Старший Леонід повернувся до них востаннє.

– Ідіть. Закінчіть те, що я почав.

І перш ніж Леонід встиг щось сказати, його старша версія ступила в темряву разом із Потойбічним – і все зникло.

Світ навколо вирівнявся. Вони стояли знову в своїй лабораторії.

– Він... він це зробив, – прошепотіла Айра.

Леонід мовчки дивився на порожній екран.

– Це ще не кінець, – тихо сказав він. – Якщо він існував тут, значить, є і інші розриви. І хтось, колись, може зробити ту саму помилку.

Айра поклала руку йому на плече:

– Але ми будемо готові.

Леонід кивнув, налаштовуючи "Хронус".

– Так. Наступного разу – ми будемо готові.

Розділ 26: "Ехо з майбутнього"

Наступні кілька днів Леонід і Айра провели в безперервній роботі. Хоча головний розрив було закрито, щось залишилося. Немов відлуння тієї загрози все ще лунало крізь час.

– Якщо Потойбічний живився розривами, – розмірковував Леонід, – значить, десь у хронопотоці могли залишитися сліди його присутності. І це небезпечно.

– Ти думаєш, він може повернутися? – Айра насупилась, гортаючи дані.

– Не знаю, – зітхнув він. – Але якщо знову почнуться збої...

– Ти відчуваєш це? – раптом перебила вона.

Леонід замовк. У повітрі щось змінилося – легкий електричний присмак, який він вже знав надто добре.

– Телепортаційний слід, – прошепотів він.

Айра підбігла до монітора.

– Хвилинку... Це не наш сигнал. Хтось інший стрибає через час.

Леонід підключив "Хронус" до системи відстеження. На екрані висвітилися координати.

– Тут щось дивне, – пробурмотів він. – Стрибок відбувся... із майбутнього?

– Але ж ми закрили всі активні розриви! Як це можливо?

Раптом повітря перед ними затремтіло. На підлозі з'явилася маленька металева сфера.

– Що це ще за... – почала Айра, але її голос урвався, коли сфера відчинилася, проєктуючи перед ними голограму.

На зображенні з'явився... **Леонід. Але ще старший, ніж той, кого вони бачили раніше.** Його волосся посивіло, обличчя було вкрите шрамами.

– Якщо ви це бачите, значить, план провалився, – почав він. – Я думав, що зможу зупинити його, але Потойбічний – лише початок. Є щось більше... і воно вже прокидається.

Айра стиснула руку Леоніда.

– Якщо ви ще маєте "Хронус", – продовжив старший, – знайдіть *Точку Нуль*. Це єдине місце, де можна зупинити те, що йде. Я не зміг. Але, можливо, ви зможете.

Зображення замерехтіло.

– Поспішайте. І пам'ятайте: **час – це не просто лінія. Це коло. І все, що було, може статися знову.**

Голограма зникла.

Декілька секунд у кімнаті панувала тиша.

– Точка Нуль, – прошепотіла Айра. – Що це?
– Не знаю, – відповів Леонід, намагаючись заспокоїти хаос у своїй голові. – Але якщо він мав рацію, у нас залишилося дуже мало часу.
– Тоді вперед?
Він глянув на неї і кивнув:
– Вперед.
І знову час закрутився навколо них, несучи у невідоме.

Розділ 27: "Точка Нуль"

Телепортація пройшла несподівано м'яко. Жодних збоїв, жодних дивних голосів чи пісень. Але як тільки Леонід і Айра матеріалізувалися, їх охопило відчуття тривоги.

Вони опинилися на пустельному плато. Небо було дивного фіолетового відтінку, а під ногами лежав попелястий пісок. Жодних ознак життя, тільки вітер, що здіймався з незрозумілим гулом.

– Де ми? – Айра озирнулася, перевіряючи координати на "Хронусі".

– Якщо вірити показникам... – Леонід насупився. – Ми не в звичайному часі. Це якийсь... міжчасовий простір.

Він пройшов кілька кроків уперед, коли раптом почув легкий шепіт. Спочатку він подумав, що це вітер, але слова звучали чітко:

– **Ти знову тут...**

Леонід відчув, як у нього по спині пробігли мурашки.

– Ти це чула?

– Що саме? – Айра зупинилася, скануючи місцевість.

– Голос... – він ковтнув слину. – Ніби хтось сказав: "Ти знову тут".

Айра знервовано глянула на нього:

– Після всього, що ми пережили, я вже нічому не здивуюся.

Леонід ступив ще далі – і під його ногою раптом розкрилася блискуча поверхня. Це була металева плита, вся вкрита символами, яких він ніколи не бачив.

– Це і є Точка Нуль? – прошепотіла Айра.

Леонід нахилився, щоб роздивитися написи. Вони виглядали давніми, але водночас майже... позачасовими.

– Схоже на якусь замкову систему, – сказав він. – Може, це портал чи бар'єр.

Він торкнувся одного зі знаків, і раптом усе навколо вибухнуло світлом.

Перед ними виникла прозора фігура – ні чоловік, ні жінка, ніби саме втілення часу. Її голос лунав одночасно і м'яко, і владно:

– **Ви прийшли до Точки Нуль. Що шукаєте?**

Айра глянула на Леоніда, чекаючи, що він скаже.

– Ми хочемо зупинити те, що загрожує часовій лінії, – відповів він. – Ми хочемо... зупинити Потойбічного і все, що за ним стоїть.

Фігура нахилила голову:

– **Вам відомо, що це ціна, яку не кожен здатен сплатити?**

– Я вже втратив занадто багато, – тихо сказав Леонід. – Якщо ми нічого не зробимо, усе може загинути.

Фігура простягнула руку, і перед ними з'явився символ – пульсуючий, схожий на нескінченний вузол.

– **Цей знак – ключ. Він відкриє те, що було приховане. Але пам'ятайте: зворотного шляху не буде.**

Леонід зітхнув і глянув на Айру:

– Готова?

– А в нас є вибір? – усміхнулась вона.

Він простягнув руку й доторкнувся до знаку. Світ навколо розпався, і вони разом упали у новий виток часу – туди, де на них чекала істина про Потойбічного.

Розділ 28: "Межа реальності"

Леонід і Айра відчували, як їх вирвало з Точки Нуль – і за мить вони опинилися... у місці, яке важко було описати словами.

Перед ними розкинувся нескінченний простір, що одночасно виглядав і безмежно далеким, і тривожно близьким. У повітрі пульсували світлові хвилі, які змінювали кольори – від

кришталево-білого до чорного, наче сама реальність намагалася визначити, якою їй бути.

– Це вже точно не Земля... – прошепотіла Айра, оглядаючись.

Леонід, тримаючи "Хронус" у руках, намагався отримати хоч якісь дані, але прилад тільки видавав безглуздий набір символів.

– Тут закони фізики працюють інакше... – він постукав по пристрою, хоча розумів, що це марно. – Навіть хронометр не може визначити, де ми.

Він зробив крок уперед, і простір під ногами наче загойдався. Здавалося, що вони стоять на чомусь міцному, але одночасно відчувалася порожнеча.

– Дивись! – вигукнула Айра, вказуючи вперед.

Посеред нескінченного простору височіла арка, викувана з чорного металу, що світився зсередини. Її поверхня була всіяна тими самими символами, які вони бачили в Точці Нуль.

– Це має бути прохід, – сказав Леонід. – Але куди він веде?

– Тільки один спосіб дізнатися, – відповіла Айра і, не чекаючи, рушила вперед.

Щойно вони наблизилися, символи на арці засвітилися яскравіше, а простір усередині затремтів – з'явилося щось схоже на завісу з рідкого світла.

– Якщо це пастка, то дуже витончена, – пробурмотів Леонід. Айра зиркнула на нього:

– Ми вже зайшли надто далеко, щоб зупинитися.

Леонід глибоко вдихнув і ступив за нею крізь завісу.

Вони опинилися в гігантському залі, схожому на древній храм. Стовпи тягнулися вгору, зникали в темряві, а повітря гуло від прихованої енергії.

Посеред залу стояв... **він.**

Потойбічний. Але тепер його форма змінилася – він став чіткішим, майже людським, хоча його очі залишалися бездонними проваллями, у яких крутилися уламки часу.

– Ви таки прийшли... – його голос лунав одночасно у вухах і в думках.

– Ми тут, щоб зупинити тебе, – твердо сказав Леонід, хоча серце шалено калатало.

Потойбічний повільно нахилив голову:

– Зупинити? Ти досі не розумієш. Я – не помилка. Я – результат вашої жадібності. Ви рвете час на шматки, не думаючи про наслідки. Я – відлуння всіх ваших стрибків.

– Ми не хотіли цього, – сказала Айра, стискаючи сканер. – Але якщо тебе не зупинити, реальність розпадеться.

Потойбічний посміхнувся, і ця посмішка змусила холод пробігти по спині.

– Реальність вже розпадається. І тепер – я керую цим розпадом.

Леонід відчув, як у кишені щось запульсувало. Він витягнув сріблястий диск – ключ, який вони отримали в Точці Нуль.

– Це те, чого ти боїшся, правда? – сказав він, роблячи крок уперед.

Потойбічний затремтів – уперше за весь час його форма похитнулася.

– Ти не розумієш, що робиш... – прошипів він.

– Може, – відповів Леонід, – але я знаю одне: якщо ми нічого не зробимо, майбутнє буде знищене.

Він активував диск. Яскраве світло розлилося по залу, пронизуючи Потойбічного. Його форма почала розпадатися, але навіть тоді він прошепотів:

– Це ще не кінець...

І з криком, що розривав простір, він зник.

Леонід і Айра опинилися знову в лабораторії.

Все було тихо. Ніяких збоїв. Ніяких голосів.

– Це... усе? – запитала Айра, важко дихаючи.

Леонід сів на підлогу, тримаючи диск у руках. Він був тепер холодним і безсилим.

– Думаю, так... – тихо відповів він.

Але десь у глибині душі він відчував – **історія ще не закінчена.**

Юрченко Варвара

ПРИНЦЕСА-УТІКАЧКА

Фрагмент роману

Ліхтарі розсипали своє сріблясте сяйво по саду. Холодне, гостре світло ковзало по обличчях гостей і відбивалося у високих келихах. Аромат троянд і вологої землі наповнював повітря, змішуючись із нотками парфумів панянок. Різноманіття запахів перемішалось, утворюючи щось далеке до звання симфонії. Ніжна музика доносилася зусібч, переливаючись дзвінками акордами, тоді як десятки пар крутилися в повільному вальсі. Ця ніч належала святу – святу, коли ворота палацу були відкриті для всієї знаті. Незалежно від статусу, роду, багатства. Це стосувалось всіх. Тільки не Леони.

Під ногами хрустіло біле каміння. Девлет був вічнотеплою і сонячною країною. Але творець, ніби посміявшись, наділив девлетців темним волоссям і очима й сіруватою, подібною до мармуру шкіри. Всі споконвіку окутували себе у світло, немов бажаючи компенсувати чорноту, змусити її розчинитись. Та не допомагало – біла плитка, мрамур, срібло, світлі убрання тільки підкреслювали це.

До великого майданчика біля вілли вело безліч стежок. Її улюблена була вузька, накрита коридором з листя і колючок. Багряні троянди нависали над Леоною, нагадуючи про матір і зовнішність, яку принцеса щоранку бачила в дзеркалі. Дівчина стояла на краю стежки, межі святкування і порожнечі саду. Переступити через лінію – і поринеш у світ вистави, оманливих усмішок і тихої зневаги. Принцеса спостерігала за цим театром із відчуженістю. Хоч сукня на ній була зшита із шовку, хай вона і виблискувала перлами, вбрання все одно виглядало скромно на тлі інших дам. Її волосся, зібране в просту зачіску, полум'яніло у світлі ліхтарів, привертаючи до себе безліч непрошених поглядів. Може, їх було б менше, якби поруч не стояла Кіра. Її відкрите, прикрашене пір'ям чорне вбрання виділялось не менш, ніж скромна постать небажаної принцеси. Вони обидві були

інакшими, не відповідали нормам суспільства. Але чомусь одну намагались улестити, а іншу зневажали. Якби Леона стояла тут сама, ніхто б і не помітив її. Проте зараз вже не було шляху назад. Леона подумки попрощалась з тишею і перетнула край стежки, ступивши на сцену.

Розмови гостей разюче змінювали свій настрій, коли вона проходила повз. Натовп ніби розступався, залишаючи її на самоті серед безлічі чужих облич.

Принцеса не показувала цього, але вона відчувала кожен косий погляд, чула кожен приглушений шепіт, що ширяв за її спиною. Їй не треба було прислухатись. Вона знала, що про неї говорять. Холод, образи, зневага – це було буденністю. Раніше це ранило, вона приходила в кімнату і заливалася слізьми безсилля. Але згодом Леона зрозуміла, що вона не могла змінити реальності, але могла змінити своє ставлення. І змінила. З роками дівчина навчилася стримувати емоції.

Кіра, на противагу дівчині, хай і була центром пліток аристократії, і бровою не вела. Вона всміхалась всім, комусь махала рукою, комусь ввічливо кивала.

– Принцесо, – прошепотіла Кіра, нахилившись ближче, щоб її слова не почули інші. – Вам пасує ця сукня. Проста, але вишукана. Певно, принц з Імперії Душман оцінить такий смиренний смак. Поговорюють, він любить скромних дівчат. Хоча, можливо, ваші... особливості привернуть до Вас зайву увагу.

Її тон був теплий і м'який, але під ним відчувалася прихована зневага. Кожне слово Кіри вколювало, мов тонка голка. В дитинстві принцеса вважала її майже старшою сестрою – ця солодка усмішка, компліменти, сяйливі очі. Минув час, перш ніж Леона зрозуміла, що за усмішкою ховались лихі наміри, за компліментами – образи. Кіра досі була однією з тих людей, чий образи ранили. А ще більше суму наганяла згадка про близький політичний шлюб. Дівчина лиш кивнула, немов це її не зачепило. Якщо це був театр, то й Леона була в ньому акторкою. Кожен тут мав маску, і від неї чекали такого ж самого. Але вона не збиралась грати за їхніми правилами. Не збиралась одягати лик смиренної.

«Вона забуває згадати, що принц Фіцрой теж напівкровка. Є щось приємне в шлюбі – мене там хоча б не зневажатимуть через походження.»

– Ти надто люб’язна, Кіро, – мовила Леона. Її обличчя осяяла промениста усмішка, немов вона так і не усвідомила, що ховалось за цими словами. – Дякую за комплімент. Ти одна з небагатьох, хто справді на моєму боці.

Кіра усміхнулася у відповідь, і від цієї усмішки так і віяло самовдоволенням та гординею.

– Це честь для мене – бути вашою фрейліною на сьогоднішньому балу.

Так сказала жінка, але її очі ковзнули вбік, шукаючи короля. З кожним балом, з кожним прийомом, це ставало все помітніше – її погляд завжди шукав Кассіана, де б вона не була. Леона і собі поглянула на батька. Замість звичайної пов’язки він вдягнув маску, прикрашену сріблом. Костюм був скромним, але його владна аура цілком компенсувала це.

«Якби мені було приблизно десять, я б подумала, що скромність мого вбрання – його визнання. Що даючи такі сукні, він визнає мене гідною наступницею. Абсурд. Хоча його приклад показує, що аби виглядати владно, не обов’язково бути розкішно зодягнутим, а це дійсно цінний урок. Не для мене, щоправда.»

Там, де Кассіан Девлетський спостерігав за всім, театр досягав свого апогею. Кожен грав якнайкраще, бажаючи здобути прихильність правителя. Натовп оточував його немов безмовна стіна, що відгороджувала від решти світу. Він виглядав так само як завжди – величний і недосяжний. В його очах не було нічого, крім холодної розсудливості.

– Ваш батько, як завжди, в центрі уваги, – промовила Кіра, роблячи крок ближче до Леони. – Справжній правитель. Хто б міг подумати, що така гм... неординарна особистість як ви, та й принесе стільки користі для народу Девлету.

«Неординарна... Як же смішно. Кіро, якщо під «неординарна» ти мала на увазі безсоромна, то я тобі скажу, що найбільш безсоромна тут ти. Я надто добре її знаю, щоб не помітити, що цей одяг, ця поведінка, ця оманлива усмішка – лише

спосіб привернути його увагу до себе. Не вийде. Він нікого не любить, крім тієї Себепської принцеси.»

Леона не відповіла на ще одні провокаційні слова, лише дивилася, як Кіра зливається з натовпом, маневруючи, немов змія в лісі. Навіть дивитись не потрібно було – дівчина знала, що вона прямує до короля.

Танці, наїдки, світські розмови. Цей фарс, цей театр. Дівчина була тут лиш тому, що так вимагав її статус. В цьому місці вона як ніколи відчувала тягар приреченості. Розуміння, що у майбутньому не буде свободи, лише обов'язки, продиктовані статусом та політикою, а надто ще й усвідомлення власної безпомічності в цьому стані, ранило більше за всі образи.

– Принцесо Леоно, – голос Азара Алідженапа пролунав з-за її спини так несподівано, що Леона мало не підстрибнула. Постать помітно виділялась між придворних, і головною причиною цього було чорне вбрання. Тоді як девлетці зазвичай закутувались у світлі барви, він, як і його донька, не ховали темряви. – Чи не бажаєте поговорити про майбутнє нашого королівства? Як на мене, сьогодні ідеальна ніч для розмови.

Леона завмерла на мить. Вона знала, що кожне його слово – не випадковість. Азар завжди був таким – гострим, небезпечним, мов лезо, приховане у оксамиті. Він не мав якогось видатного походження, якоїсь видатної постаті за спиною. Звання головного радника короля, великого герцога він здобув самотужки. І це надавало йому не лише поваги, а й безпеки.

– Ви, як завжди, обираєте найкращі моменти, – відповіла вона, намагаючись приховати напругу у своєму голосі. – Але чи не краще було б поговорити пізніше, коли навколо не буде зайвих вух?

– Я обираю моменти, коли всі інші зайняті, – злегка всміхнувся Азар, і в його очах промайнуло щось темне, як нічне небо над ними. – Просто прислухайтесь.

Тільки зараз принцеса помітила, що навколо було тихіше. Озираючись, вона знайшла відповідь на своє німе питання. Вся аристократія зібралась під балконом, з якого на них дивився батько. Впевненістю так і променіло від нього. Одяг не мав

значення, на відмінну від того, що вважали собі знатні пані. Король Девлету виглядав би королем і в лахмітті – Леона була упевнена в цьому.

– Поміж тим... Здається, що король має великі плани на Вас. Політика, шлюб. Що ж, все як завжди.

– У мого батька завжди є плани, – відповіла Леона, і в її голосі промайнув сум. – Але мене ніколи не питали.

– Не питали? – Азар зробив крок ближче, його голос став тихішим, майже змовницьким. – А якщо я скажу, що у мене теж є план?

– Та чи буде етично цікавитись вашим планом?

– Ви казали, що вас ніколи не питали. Тож я спитаю. Чи можу я здійснити цей план?

Леона щиро всміхнулась.

– Ви ще той підлабузник, пане Азарє.

– Ви ж принцеса, врешті-решт. За своєю ненавистю люди часто забувають про важливі речі.

– Одразу видно, що Кіра – Ваша донька.

– Щоправда, шкода, що це коштовне вміння підбирати правильні слова вона використовує для образи, – похитав головою чоловік.

– Це все одно для досягнення власних цілей.

– Знаєте, Ви здаєтесь наївною дівчиною без амбіцій, але це не так.

– Щодо амбіцій Ви не так зрозуміли. Я справді їх не маю.

– Невже ніяких?

– Хіба здійснити видатне хімічне відкриття. Але ми ж про владу говорили, чи не так?

– І справді, перше враження про Вас абсолютно помилкове. Ви б стали чудовою світською левицею, якби не Ваші обставини.

– І саме через ці обставини я вважаю за краще справляти таке перше враження. Я попрошу Вас про послугу, як радника мого батька – нехай ця розмова лишиться в секреті.

– Я не можу нічого приховати від короля.

– То хай батько знає. Але ж нічого Вам не заважає не казати вашим знайомим чи Кірі, правда ж?

– Ви можете покластись на мене.

– Я знала, що можу Вам довіряти.

– До речі, ми відійшли від теми розмови. Мій план.

Він підійшов ближче і прошепотів принцесі на вухо:

– Я збираюсь звільнити Вас. Так чи дозволите?

– Робіть, що хочете. Але мене не вплутуйте. Будь ласка, – прошепотіла Леона.

Дівчина круто обернулась і попрямувала під безпечну схованку трояндового коридору – найшвидшим кроком, яким тільки могла.

В майже повній темряві, в заспокійливому запаху троянд дівчина присіла на землю. Тиша. Свіжість повітря. Вона допомагала зосередитись. Дівчина присіла прямо на підлогу. Сукня була лиш ненависною обгорткою, принцесу не хвилював бруд на ній.

«Схоже, та какофонія парфумів погано впливає на мій мозок.»

Серце билось мов барабан. Покоївки перемовлялись, що зо два десятки років тому на це саме свято принесли великий інструмент, який просто простояв усе свято, як і сам барабанщик – жоден з танців, які зазвичай на балах танцювали, не потребував його. Так, вона була певна у Азарі. Він зарекомендував себе як надійна людина, яка вміла тримати секрети. Але ті слова хвилювали.

«"Я планую звільнити Вас." Що б це могло значити?»

Леона встигла пошкодувати, що дозволила собі зняти маску і побути хоч на трохи собою.

«Яка іронія – не хочу носити маску смиренності, але маску радості ношу ще й як.»

Вигуки. Страх у голосах. Високі ноти голосів панянок. Музика затихла. І дзенькіт зброї. Усвідомлення пронизало свідомість, мов удар блискавки.

«Батько!»

Леона підхопилась. Підбігла до виходу. Визирнула на майданчик. Якраз вчасно, щоб побачити зблиск меча за батьком. Переляк в його очах. І чорне вбрання позаду...

Дівчина кинулась назад. Листя залоскотало спину. Леона притиснулась до лози, мов намагаючись злитись з рослиною, стати ще одною квіткою на її тлі. Принцеса закрила рота долонями. Але це не було потрібно. Вигук застряг у горлі.

Крізь гілля було видно, як натовп розбігся, мов хвилі, що розбиваються об скелю. Білі мундири охоронців вже маячили між деревами. Біля них маячили чорні вбрання. Удари меча об меч. Страх накривав хвилю. Вона топилась в ньому. Коліна торкнулись колючого гравію. Дівчина обхопила себе тремтячими руками. Пальці судомно стиснули тканину, намацали дрібні перлинки.

Леона знала, що цей момент колись настане. Влада не вічна. Але чи могла вона бути готовою? Вечір не спонукав думати про небезпеку.

Гості почали панікувати. Голоси перетворилися на хаос. Кіра зникла десь ще на початку батькової промови. Почувсь хрускіт гравію.

«Азар зрадник. Батько поранений, якщо не мертвий. Кіра не допомогла б, навіть якби була тут. Ніхто мені не допоможе.» – усвідомила Леона.

Вона відчула, як хтось схопив її за волосся, а потім різко обернув до себе. Лице чоловіка з'явилося перед нею, перекривши весь світ. Вузькі очі, широкі й темні, мов у птахи, ніс з горбинкою, поголена голова і шрами. Він нагадував хижого сокола, що знайшов свою здобич.

– Нарешті, – його голос був низьким, шиплячим, він грубо штовхнув її назад, до кущів троянд. Колючки вп'ялись у плечі, залишивши пекучі подряпини. – Ганьба королівської крові. Хтось мав давно тебе вбити.

Сльози навернулися на очі від болю. Леона стиснула губи і вп'ялась пальцями в складки сукні, аби не кричати. В той час як чоловік зловтішно всміхався.

– Так і тремти в кутку, де тобі місце. Така жалюгідна... Ти не заслуговуєш на місце при дворі, – промовив він, дістаючи ножа. – Прощай, негідна принцеско.

– Зуко, не поспішай, – голос Азара знову пролунав поруч. На щоді багряннів поріз, здебільшого бездоганно вкладене волосся скошлатилось, але в цілому з ним все було добре.

Леона зціпила зуби, намагаючись не втратити самовладання. Болісна пульсація змушувала голову йти обертом. Життя привчило її до випробувань, до зневаги, але не до страху перед смертю.

«Страх приходить тоді, коли ти більше не контролюєш своє життя. Ось це і є страшна істина.»

– Вона ще може бути корисною, – промовив Азар, наближаючись до Зуко. – Якщо ми хочемо зміцнити наше становище після перевороту, її походження може послужити нам на благо.

– Корисною? – скривився Зуко. – Ця брудна напівкровка – ганьба для Девлету. Ти ж знаєш, що її ніхто не визнає.

– Її матір, королеву Ріону, любили.

– Її. Не цю мішанку!

Чоловік заніс кинджал.

– Зупинись, Зуко. Забув, хто тут головний?

– Ти... Не розумієш?

– Ми не говоримо про трон, – холодно заперечив Азар. Малою Леона часто порівнювала його з ягуаром – ці обережні, тихі рухи, впевнений, холодний, владний погляд, аура небезпеки. Дівчина почувала себе маленькою ластівкою, затиснутою між двома хижаками. – Візьми елементарно... мир. Заручини з принцом з Душману вже домовлені. Принцеса не повинна загинути сьогодні. Вона стане нашою гарантією.

Напруга наростала. Десь почувлись вигуки.

«Охорона?».

Пальці Леони вже намацали тонку склянку, яку вона сховала між складками спідниці. Кислота, на яку вона витратила стільки часу. Винахід, спадок матері.

– Ти ще пожалієш про це, – буркнув Зуко. – Я завжди казав, що ти думаєш лише про себе. Як знав.

– Це приносить результати. Чи стояв би ти зараз тут, якби я думав, приміром... про добробут Девлету? Про повагу аристократії?

– Тц...

Пошрамоване обличчя прорізала гримаса люті. Він кинувся на Азара. І в ту ж мить Леона підхопилась і хлюпнула на нього прозоро-блакитною рідиною.

Мученицький вираз виник на його лиці. Він навіть не встиг скрикнути. Блакить поглинула його.

– Чому ти це зробила? – спитав Азар, спостерігаючи за Леоною, яка віддихувалась.

– Чому Ви це зробили? – відповіла та питанням.

– Я ж пообіцяв звільнити тебе. А ти?

– Бо я Вам довірилась. І схоже, зробила правильно.

Дівчина почула вигуки варті.

– Іди. І швидко. Я ж обіцяв.

– А чому Ви взагалі пообіцяли?

– Іди! – крикнув Азар, діставши меча.

– Гаразд. Але наостанок... Не довіряйте нікому. Навіть Кірі. Навіть союзникам. Всі вони лиш актори у виставі, які кажуть солодкі слова лиш тому, що так написано в сценарії.

Леона не стала чекати реакції. Вона рвонула вперед, далі гравієвою доріжкою. Серце калатало. Сукня обтяжувала. Але вона не дозволила собі сповільнитися. Єдина надія була на те, що вона знала кожен куточок палацового саду. Тепер це було її єдиною перевагою.

Леона бігла між розлогими деревами й травами. Ліхтарі скінчились. Дівчині довелось рухатись майже наосліп. Стежки звивались між стовбурів, переплітаючись у вишукані візерунки. Дівчина чула віддалені звуки боротьби та крики охорони. Але їй було не до цього. Всі її думки зосередилися на одному – втекти, вирватися, знайти шлях до свободи.

Сад був великий. Не згірш за лабіринт, він заплутував, в ньому було легко загубитись. Та Леона знала короткий шлях до старого входу для прислуги. Його використовували зо двадцять років тому. А потім з міста біля палацу і до столиці побудували

дорогу, тож усі входи перенесли ближче. Проте той прохід лишився. Хай дорога вже давно заросла бур'яном і вела до закутків міста, та вона досі існувала. І її не охороняли, що зробило ці дверцята найнадійнішим способом непомітно вислизнути з палацу. Подих збивався. Позаду ще чулись вигуки, але вони тонули в шумі.

Нарешті принцеса побачила двері – вузькі, трухляві, заховані за густою завісою плюща. Леона схопилася за ручку і рвучко відчинила їх. Петлі скрипнули, двері підозріло похилились, ледь тримаючись на місці. Серце шалено калатало, але вона не зупинялась. Втома дедалі більше огортала. Дівчина звикла до бігу, але не з важкою сукнею, не на підборах.

«Азар був дружелюбним, але це не означає, що решта змовників будуть такими. Сумніваюсь, що легко було б підняти бунт з вірними королю людьми. Скоріше будуть такі, як Зуко – озлоблені через якісь дії. Через війну, через якість законопроекти, навіть через мене. Таких легше схилити.»

Дівчина на хвилинку зупинилась. Озирнулась. За деревами миготіли вогні замку. Десять в саду була і батькова вілла, і її прибудова. Десять за деревами було життя, яке вона знала. Життя, може й не найкраще на світі, але й не найгірше. Життя, яке попри всі негаразди, не хотілось покидати.

– Я не хочу йти зараз. Хтозна, як буде далі. Може краще лишитись тут, з тим, що маю? – задумалась Леона. – Втім, іншого шансу не випаде. А закінчиться все тим, що ця трясовина політики й мене засмокче, перетворить на порожню посудину без жаги до життя.

Дівчина ступила за поріг. Високі стіни опинились позаду. Попереду лежало невідоме, але це було краще за ті кайдани, що її чекали в палаці. Зірки тьмяно сяяли в небі. Блакитно-чорний ліс стояв непорушно, мов ще одна стіна. Мовчання, тиша, свіже повітря.

Свобода.

Аксьонова Марія

ДЗЕРКАЛО МАЙБУТНОСТІ

Оповідання

Легесенький і трішки холодний осінній вітер панує на вулиці вже у вересні. А дерева, хитаючись, піддаються цьому сильному пану.

На вулиці панує справжня метушня, люди ніби забули про відпочинок і посиденьки у спокої, і через це навіть не помічають незвичне дзеркало, яке лежить туточки на асфальті. Всі його минають, минають і жоден не зупиниться подивитися. Аж ось із дзеркала почувся чоловічий хрипкуватий голос: «Ну ж бо! Підійди до мене». Але через тупотіння і галас ніхто цей голос не почув, окрім хлопчика одинадцяти років на ім'я Пет. Він сповільнив ходу і наблизився до дзеркала. Перехожі і досі нічого цього не бачили і не чули, бо дивилися в екрани гаджетів. «Ну ж бо! Не бійся, підійди до мене», – промовив ще раз невідомий невидимий голос. Пет підійшов ще ближче.

– Хто ти? – зацікавлено спитав він.

– Поки що тобі це знати непотрібно, – відповів голос.

– А чого це люди не помічають дзеркало? – Пет мав ще багато запитань.

– Бо дзеркала і того, хто зі мною розмовляє, не видно іншим, – пояснив голос.

– А чому я тебе побачив, якщо ти невидиме? – досі не розумів хлопець.

– Бо ти за своє життя не раз хотів дізнатися про своє майбутнє, чи не так? Дуже кортіло тобі там побувати. І я, дізнавшись про це, потрапив в потрібне місце і в потрібний час.

– А як ти ... – почав питати ще Пет, але голос його перебив.

– Досі питань! – настановчо сказав голос. – Ти маєш два варіанти: або ти відправляєшся зі мною у своє майбутнє, або залишаєшся в теперішності. Вибирай... Часу в мене небагато: у світі чимало таких, які хочуть дізнатися майбутнє.

Пет оглянувся, почесав потилицю і подумав над вибором.

– Я вибираю відправитися в майбутнє, – озвався хлопець.

– Ну добре, а як же твої батьки, вони, мабуть, будуть хвилюватися через твою відсутність? – спитав голос.

– Мої батьки вернуться пізно ввечері, а я до того часу встигну потрапити додому.

– Ну що, готовий? – наостанок спитав голос.

– Як ніколи!

З чарівного дзеркала почала вилазити рука, мабуть, це була рука того чоловіка, якому належав голос. Це було дивовижне видовище!

– Тепер хапайся за мою руку, і, ну ж бо, до майбутнього! – наголосив невідомий голос.

Пет поволі і несміло простягнув свою руку і схопився за долоню «голосу».

– А тепер маєш промовити: «До майбутнього, до майбутнього, до майбутнього – вперед», – наказав голос.

– До майбутнього, до майбутнього, до майбутнього – вперед!

Дзеркало почало збільшуватися в декілька разів, а Пета дивом затягнуло у нього. Він летів у білісінькому тумані. Петові було так страшно, бо туман здався безкінечним. Але потім він почав бачити розмиту землю.

– Аааууч! – закричав він, впавши спиною на зелену траву.

Через падіння у нього дуже боліла голова, і важко було зосередитися і зрозуміти, де він знаходиться. Він трішки припіднявся і почав роззиратися по сторонах. Побачив маленьке містечко з гарними і різнокольоровими будиночками, крихітним фонтаном, до якого тулилися дуже чисті лавочки. Це місце для Пета асоціювалося із затишним і гостинним селом. Як тільки Пет побачив це місце, йому здалося, що тут йому буде комфортно. Веселі пташки літали над їхніми головами. Їхні співи і цвірінкання були ніби терапією.

«Мені це місце нагадало моє село, яке я відвідував багатенько разів. Не те щоб я не любив село, просто тут було затишніше, ніж у великому місті. Тому я відчував себе в безпеці», – зміркував хлопчик.

– Зовсім не схоже на портал у майбутнє, скоріш на село, – сказав у голос Пет.

– Хм... Не знаю, мені подобається, – промовив хтось чоловічим голосом.

Пет перелякався і різко обернувся назад. Він побачив високого молодого чоловіка з трішки задовою бородою, який тримав металеву палицю, схожу на чарівну паличку. Він мав на собі великий чорний капелюх, через який майже не було видно його обличчя. Пет деякий час вдивлявся в чоловіка, навіть не моргаючи.

– Я бачу, ти досі не розумієш, хто я, – похитав головою чоловік.

Потім він подав руку Петові, той перелякано подав свою, а чоловік допоміг йому піднятися. Він обтер долоню гарним шовковим плащем, чорним, як ніч, поправив зачіску (волосся він мав бездоганне і добре розчесане) і гордо озвався:

– Мене звати Річард. І я найголовніший у цьому порталі. До речі, місце, де ти знаходишся, – Портал Майбутності.

– Тобто ви – Король тут? – поцікавився Пет.

– Так, – гаркнув Річард. – Я – наймогутніший маг в цьому світі і також його засновник.

– Вітаю, ваша величносте Річарде! – сказала низенька жіночка, яка проходила повз них і поклонилася Річарду. Ця жінка була в похилому віці, і тому користувалася палицею для ходьби.

– Добрий день, мадам Флюоро, – ввічливо привітався Річард з жінкою.

Пані Флюора вже хотіла йти далі, але зупинилася, повернула голову в бік Річарда і Пета. Вона примружила очі і дуже дивно і зацікавлено подивилася на Пета.

– А хто цей молодий чоловік? – захриплим голосом запитала Річарда.

– Це мій новий товариш – Пет, – познайомив пані Флюору з Петом, показавши на нього рукою.

– В-вітаю, – засоромився Пет. За такий невеликий час він уже встигнув познайомитися з двома мешканцями магічного світу! Дивина та й годі!

Ця жінка одразу здалася трішки дивною. Її поведінка, її налякані очі ніби застерігали хлопця бігти звідси. Але поки що Пет відчував себе у безпеці. Чи це зміниться пізніше? Він побачить. Мадам Флюора змінила свій напрямок і підійшла ближче до хлопця. Її світло-блакитні очі ставали все ближче і ближче до переляканого хлопця, який тремтів від вигляду трішки страшної жінки. Кашлянувши на Пета, пані Флюора поклала руку йому на плече і загадково й дуже дивно сказала шепотом:

– Хлопчику, я знаю, як ти тут опинився, і для чого... Навіщо ти це зробив? Не варто було. Сам світ не безпечний, а тим паче – магічний.

Пет стояв нерухомо, наче його вдарили. Пані Флюора нахилилася ще ближче і на вушко прошепотіла:

– Благаю, остерігайся Річарда! Якщо що, вулиця Старша 22...

– Пані Флюоро, Ви, мабуть, поспішали кудись? – озвався Річард.

Флюора відійшла від Пета і направилася в іншу сторону.

– Так, – гаркнула вона. – До побачення. – І пішла.

– Що казала ця дивна жінка? – поцікавився Річард.

– Ем, що ... мені тут сподобається і що ви добра людина, – розгубився Пет, але інтуїтивно зрозумів, що треба збрехати.

– Правда?

– Так, звісно... – впевнено відповів хлопець. – А ці всі такі гарненькі будиночки, це чий? – спитав, щоб відволікти увагу Річарда.

– В Порталі Майбутності також живуть люди, які оселилися тут, бо захотіли жити у своєму майбутньому, а не в теперішності. Ось, наприклад, пані Флюора, вона була трішки старша за тебе, коли теж завітала до мене в гості, – почав розповідати Річард. – Я досі ...

– А що вона хотіла дізнатися? В сенсі, з якою метою сюди потрапила, – перебив його Пет. Якщо Флюора сюди потрапила, бо сама цього хотіла, тоді чому вона сказала: «Навіщо ти це зробив? Не варто було. Сам світ не безпечний, а тим паче –

магічний»? Вже зав'язується якась заплутана і дивна історія. Пет на всяк випадок остерігатиметеся Річарда.

– А їм подобається там жити? – до того, як пані Флюора попередила Пета про небезпеку, в яку Пет і досі ще повірити не міг, він відчував себе спокійніше.

– Досі питань! – скрикнув нервово Річард.

– Він точно схвилюваний цією темою, – подумав Пет. – Адже його очі бігали, як мурахи.

Річард заспокоївся і легко видихнув з великим полегшенням. Ця тема про життя в Порталі Майбутності його і справді хвилювала. Цікаво, чому? – часто міркував Пет подумки.

– Щоб потрапити до твого майбутнього, маємо телепортуватися до потрібного нам місця, щоб подивитися ту або іншу подію в майбутності. Ось що ти маєш зробити: заплющ очі і уяви своє майбутнє. Все, що хотів, щоб сталося.

– Добре, – кивнув головою Пет. – Я зрозумів...

– І Пет Паттерсон забиває вже третій гол для своєї команди! 3:1 на користь команди школи № 2! – закричав суддя на майбутньому матчі з футболу, звісно, в думках Пета.

– Мо-ло-дець! – кричали вболівальники, сидячи на трибунах.

І щастя гріло душу і серце Пета в ту мить.

І він неохоче розплющив очі...

– Я дуже хотів би... – розпочав мрійливий Пет.

– Тихо-тихо... Ти хотів би виграти футбольний матч зі своєю командою. Матч, який вирішить вашу долю: або ви переходите на вищій рівень у рейтингу, або ви залишаєтеся з тим самим тренером, і на тому самому рівні. Правильно?

– Т-так, – здивувався хлопець. – Можна одне-єдине питання задати?

– Прошу... – дозволив Річард.

– От як Ви змогли вгадати моє бажання? – запитав Пет.

– По-перше, не забувай я – маг і чаклун, а по-друге, ти дуже щиро хотів цю перемогу, очі твої палали, коли думав про це.

Пет кивнув два рази головою і погодився, що він зустрів дуже талановитого чаклуна. Він подивився на небо, на птахів, які

пвірінькали в ньому, на хмарки. Хлопець помітив, що хмари і саме небо взагалі не відрізняються від тих, що в реальності. І сонце гріло так само, як у його світі в теперішності.

– І ще мені так допікає думка: що ж буде з нашим світом у далекому майбутньому? – сказав Пет. І справді, не було і дня, щоб Пет не замислювався про далеке майбутнє.

– Ого! Не думаєш про те, що це б було дуже складно? Ти впевнений, що хочеш побачити невидиме, поки воно не сталося, майбутнє? Бо, розумієш, жалкувати за чимось – це дуже тяжке відчуття...

– Звісно, впевнений, всі б хотіли побувати в майбутньому, – необдуманно ляпнув хлопчик.

Річард ніяк не відреагував. А Петові вже кортіло в подорож.

– Ну ж бо вже до мого майбутнього! – закричав Пет.

– Брате мій, Річарде! – загорлав чоловік позаду них.

Вони обидва різко повернули голови. Достатньо високий чоловік, молодший за Річарда, стояв неподалік. Він мав елегантний костюм, прегарні вуса і величне руде кучеряве волосся. Його посмішка була життєрадісною, повною енергії.

– Майкле, як я тебе давно не бачив, – промовив Річард. Пет вперше спостеріг на обличчі Річарда півусмішку – той явно був задоволеним. – Аж не віриться, що я бачу свого улюбленого брата!

Вони синхронно підійшли один до нього, по-братерськи потиснули один одному долоні та навіть обнялися. Пет помітив, що у Майкла дуже гарні очі – зелені.

– А в наших братів усе добре. Олександр отримав підвищення – він заступник директора банку, а Джордж в минулому місяці нарешті одружився.

– Вони так і не відмовилися від свого рішення? – вмить посуворішав Річард.

– Ні, – відповів Майкл і постукав паличкою по плечу.

– Гаразд, – помітив його жест. – Як там у Великій Британії?

– Знаєш, було приголомшливо! Ти би тільки бачив, з яким могутнім «дідом» я вів усі ці розмови два останні місяці. І в результаті ми таки його створили!

– Та невже? Вітаю, брате! Ти точно впевнений, що він стирає всі погані спогади?

– Ще ніхто не жалівся, – засміявся Майкл. – Добре, брате, мені вже час. А з тобою, хлопчику, потім познайомимося. Буду радий новому другу.

Майкл зробив оберт довкола себе чарівною паличкою і зник...

– Ну добре, Пете, – Річард озирнувся до хлопця, – хапайся знову за мою паличку і промов: «До майбутнього, до майбутнього, до майбутнього – вперед!»

Пет швидко, не думаючи, поклав долоню на паличку і промовив чарівні слова. Вони почали злітати, і земля ставала все далі і далі від них. Пет ніколи не відчував того, що відчував, коли він летів з чарівником у небі. Хоч вони були у повітрі, ні хмар, ні сонця не було видно. Один туман, туман і тільки туман.

– Якщо буде страшно, заплющ очі! – прокричав Річард, адже через сильний вітер його інакше було б погано чути.

Саме ці слова налякали хлопця, і він заплющив очі. Вони злітали ще, ще і ще вище. А потім їх стало закручувати, як дзигу. Після злітань і закручувань вони почали приземлятися. Річард приземлився повільно і м'яко на ноги. А ось Пет знову приземлився на спину.

– Друзе, думаю, тобі потрібно буде навчитися приземлятися, – засміявся Річард, дивлячись на товариша по подорожах.

Друзе? Пет дещо сумнівався в цих словах після розмови з пані Флюорою. Але Майкл сподобався йому, тож Пет сподівався і вірив, що все буде добре.

Хлопець піднявся, витрусив пил з одягу і роззирнувся навсбіч. Вони знаходилися на стадіоні, і там було дуже гучно. Хоч Пет ніколи не бачив це місце, воно було йому знайомим. Пет думав і думав про те, що це за місце. Іще б трохи – і його голова зірвалася б від перенапруження.

– Ого! – закричав Пет. – Здається, ми і справді в моєму майбутньому! – з дивом і враженням в голосі промовив Пет. – А це, – направив руку на величезний стадіон, з трибунами, наповненими людьми. – Це той стадіон, на якому я буду грати.

Річард кивнув головою, бо це насправді був стадіон, на якому в майбутньому буде грати його підопічний. Пет трішки наблизився до Річарда і прошепотів на вухо чаклуна:

– А нас бачать інші люди?

– Ні, друже мій, – прошепотів у відповідь Річард. – Звісно ні, я б не хотів, щоб ти з майбутнього побачив точнісіньку копію Пета перед собою.

– А що б сталося? – запитав Пет.

– Ой, товаришу мій... Це була б трагедія, – Річард поклав руку на серце, і Пет прочитав у його очах... Невже переляк? – Мої б Портали Майбутності викрили люди, і хто знає, що б зі мною зробили.

Знову це «товаришу»! Гммм, чи пані Флюора трішки не в собі, чи Річард і справді небезпечний? Але чим він може бути небезпечним?

– Всім добрий день! – гучно сказав ведучий матчу у мікрофон.

Люди, які проходили повз, і справді не помічали їх. Пет озирався ліворуч, праворуч, він себе відчував хлопцем-невидимкою. Річард поклав долоню на плече Пета. Пет тільки зараз помітив його блакитні очі, як хвилі моря.

– Нам уже час. Ходімо!

І пішов він у бік стадіону, на якому починала западати тиша. Його плащ колихався над землею. А тим часом Пет і далі дивувався тому, що коїлося в той час. Побачивши, що Річард вже далеко від нього пішов, він нарешті прискорив свій крок.

Стадіон був величезних розмірів, люди заповнювали майже всі трибуни. Річард вже був на сходах, і, як зрозумів Пет, він зовсім не збирався чекати на нього. Тому Пет по сходах побіг до нього.

Догнавши Річарда, Пет доволі змучився і почав важко дихати. Але він розслабився, коли сів на 123 місце, а Річард біля нього на 124.

– Пані та панове, я радий вітати вас на футбольному матчі, в якому будуть змагатися дві школи – № 2 та № 5, – промовив у мікрофон чоловік. А люди почали піднімати і колихати

плакатами, на яких було написано: «Школа № 2 – найкраща», або «Школа № 5 – найкраща із найкращий». – Щиро бажаю всім гравцям чесної, справедливої і приємної гри, – завершив чоловік.

Пет повернув голову до Річарда і щиро посміхнувся. Він був впевнений, що дізнатися про те, що його чекає в майбутньому, – це дуже добра можливість, але чи справді вона приведе до чогось доброго, покаже майбутність...

– Це так хвилююче і так цікаво! – промовив Пет.

– Я тебе чудово розумію, Пете. О, дивися! – закричав Річард і показав пальцем на дві команди хлопців, які виходили з-під трибун. Вони були вдягнуті в свої однакові форми. – Чи розгледів уже себе?

– Секунду... Так! – радісно промовив Пет. – Ось там я! – навіть погляд на себе і свою команду. Пет з майбутнього посміхався й махав рукою своїм вболівальникам. – Який я красень! Ну просто – найгарніший і найкращий. О, як мені личить цей костюм. – Пет і Річард одночасно подивилися на себе і почали весело сміятися.

Тришки далі від них сиділи батьки Пета. Його батько з рівною поставою і з піднятим підборіддям поруч з тендітною мамою Пета вболівали і підтримували свого сина. А коли Пет забивав свої неймовірні голи, вони піднімали білборд.

Гра йшла добре, а Пет дуже уважно слідкував за грою. Річарду теж було цікаво слідкувати. І тут почалося найцікавіше: Пет з майбутнього атакує ворота суперників, адже він був саме нападаючим у своїй кар'єрі почтаківця. Вболівальники гучно вболівали і підтримували Пета і його команду. Три, два, один... І... Гоооол! Пет забиває у ворота м'яч!

– І 1:0 на користь команди школи № 2! – сказав чоловік в мікрофон.

– Неймовірно! Нереально! Супер! – радів Пет з минулого. – Я впевнений – ми виграємо, та-а-а-к!

– Молодець! – привітав його Річард. Він витягнув руку для рукостискання, і Пет сильно, по-чоловічому стиснув його долоню.

Коли вболівальники і всі інші на стадіоні заспокоїлися, гра продовжилась.

– І Пет Паттерсон забиває вже третій гол для своєї команди! 3:1 на користь команди школи № 2! – закричав суддя.

Рахунок вже був 3:1 на користь команди Пета. І ці 3 голи забив саме Пет. Той Пет, що на трибуні, вірив, що гра буде і далі на їх користь.

– А ти як думаєш, хто виграє? – запитав Річарда Пет. Але він відповів не одразу. Подумав, порахував на пальцях і сказав:

– Я не знаю, дуже важко сказати, – обернув голову в бік стадіону, закінчивши дискусію.

– Як це – важко сказати? – здивований і шокований відповіддю Пет. – Нуж бо, подивися! Гра іде чудово, вже 3:1 на нашу користь, – наголосив Пет.

– Пете, ти маєш зрозуміти і прийняти той факт, що життя – не фільм, в ньому немає написаного раніше сценарію. Все може перевернутися догори ногами і змінитися. Повір, у тебе і у твоєї команди сильні супротивники.

Пет подивився на Річарда і опустил обличчя вниз, засмутившись, тому що зрозумів його слова. Для нього завжди було дуже важливим виграти матч. Він налаштував свій розум на те, що перемога – це добра робота, а поразка – це погана робота.

– Агов, Пете! Ти слідкуєш за грою, чи ти забув, де ти знаходишся? – позитивним голосом промовив Річард, захотівши розвеселити і підбадьорити трішки Пета.

Пет підняв обличчя і побачив нарешті посмішку Річарда, це було важко назвати посмішкою, але він старався. Річард дуже рідко посміхався, саме це розвеселило Пета.

– Слідкую, слідкую, – розправив плечі, і далі почав слідкувати за грою.

– Пете, друже, ти правильно робиш, що віриш в свою команду і впевнений, що виграєте, але ті слова, що я тобі казав, не забувай...

Пет навіть не повернув голови до Річарда, але на його слова просто кивнув, двічі.

Емоційний, цікавий і вражаючий матч добіг кінця. Гравці вже попрощалися з вболівальниками і з дуже різними емоціями

зникли зі стадіону. Школі № 2 не вдалося перемогти. Кінцевий рахунок був 3:4 на користь школи № 5... Трибуни вже були майже пусті. Пет і Річард сиділи, не розмовляючи, не рухаючись, і Пет дивився в простір з печаллю в глибині себе. Річард подивився на Пета і поклав руку на його плече.

– Час іти, Пете, – він мовчав. – Пете, все нормально?

Питання було недоречним у цій ситуації, адже цей матч був таким важливим для хлопця! Він знову тільки холодно кивнув головою. І дивом промовив:

– Ага. Пішли.

Вони встали, спустилися з трибун і пішки віддалилися від стадіону.

– Як погано мені, коли я розумію, що це моє майбутнє, це станеться і треба на це очікувати... – промовив Пет.

– Перемагають не тільки ті, хто сильніші, розумніші або швидші, а ще й ті, які не бояться програти.

– Але це ж кінець! Ми не перейдемо на вищий рівень, це повна поразка! – нервово сказав Пет.

– Але, «кожен фініш – це, по суті, старт», так писала одна поетеса, знаєш, яка?

Пет трішки подумав і згадав урок української літератури, коли вони вчили цей вірш.

– Так, знаю, це фраза із вірша Ліни Костенко.

– Твоя рація, – кивнув головою Річард.

– Звідки ти знаєш такі вірші?

– Я захоплююся красивою літературою, – відповів Річард.

Коли вони розмовляли, то все далі і далі віддалялися від стадіону. Тому вони вже мали повертатися.

– Нам час відправлятися далі, – наголосив Річард.

Він спокійно і поволі витягнув паличку і направив її в сторону Пета.

– Ти вже знаєш, що робити – я впевнений у своєму другові.

Пет взявся за паличку і заплющив очі. В його голові постала фантазія про далеку майбутність...

Надтехнологічний світ, багато можливостей і щасливе життя присутні на планеті Земля. Люди літають все далі у всесвіт, впокорюють майже всі планети, а літаки такі швидкі, що замінюють найшвидші потяги. Проблеми? Ні! В нашому світі не існує проблем, тому що багато технік вирішують щоденні проблеми.

Пет розплющив очі.

– До майбутнього, до майбутнього, до майбутнього – вперед!

Вони вдвох піднялися в повітря, їх закручувало все сильніше і сильніше. Пет так замерз, адже вони були на дуже значній висоті. Пізніше вони різко почали падати вниз. Скажена швидкість проходила через Пета і Річарда.

– Бух! – звук падіння Пета на землю.

Пет ледве міг отямитися після такого жахливого падіння. А Річард приземлився на ноги, зробив оберт навколо себе і став, тим часом, як Пет підіймався дуже повільно, бідолаха він і його спина.

Пет був шокований, побачивши місце, де він знаходився. Він не це хотів побачити... Його підборіддя «відпало» від побаченого. Вони знаходилися в якомусь великому і дуже сірому місті, інших кольорів Пет не бачив. Було настільки гучно, що в Пета вже починала боліти голова.

– Шух! Шух! – було чути з автостради.

– Пім! Пім! – з іншого боку чути від машин, які стоять у кілометрових заторах.

І жодних людей... Не чути дзвіночків на велосипедах, які мчить по калюжах, не чути, як люди розмовляють між собою.

Пет підняв голову догори і побачив ніби нескінченні хмарочоси, які в буквальному сенсі зустрічалися з хмарами. «Людей, мабуть, тут можна побачити тільки в ліфтах», – подумав Пет.

– Увага! Звільніть шлях! – сказало щось позаду Пета голосом, подібним до робота.

Відскочивши убік, він побачив щось нереальне! Робот-листоноша, який тримав пачку листів, мчав по тротуару. Він був настільки розумним, що навіть об'їжджав калюжі.

– Вражає, правда?! – підійшов до Пета Річард.

– Ні, розчаровує!

– Чого? – не зрозумів Пета Річард. – Дивись, як змінився світ, скільки всього покращилося. – пояснював Річард.

– Покращилося? Подивись, тут навіть немає людей... Звісно їх не буде, коли роботи розносять пошту.

Річард хотів посперечатися, але Пет ще не закінчив.

– В цьому світі не вистачає простого життя... Звичайних листонош, які справді люблять свою роботу, гарних і приємних на вигляд будинків, – Пет тяжко видихнув.

Річард мовчав, він шукав аргументи, що могли довести його рацію. Але їх не було.

– А може, ти в чомусь і правий.

– Може?!

Холодний вітерець пролетів крізь Пета і Річарда. І тільки сонце в цьому місті, яке намагалося вийти і-за хмар, гріло їх останнім теплом. Вирішивши прогулятися у цьому місті з паралельної майбутності, вони пішли подивитися на архітектуру. Пет постановив не засмучуватися майбутністю, адже бібліотеки, театри і різні будівлі справді здивували його своєю незвичною формою та неоновими вивісками. Йдучи по якомусь парку, вони побачили іще одного робота. Підійшовши до нього, вони довідалися, що це був прибиральник у парку.

– А нам вдасться з ним поговорити? – промовив Пет.

– Ні, він нас не бачить, нас ніхто не бачить – нагадав Пету Річард.

«Але... – здивовано подумав Пет. – Робот-листоноша попросив звільнити йому шлях...».

Робот перервав свою працю і повернув голову в їхню сторону. Він був збудований трішки, як людина, його очі моргали, а верхні кінцівки так само функціонували. Пересувався він на колесах.

– Дивно, я вас бачу, – промовив робот. – І так, я можу говорити. Не такий я вже дурний, – прошепотів під носа робот-прибиральник.

– Ого! Я можу з Вами поговорити! – зрадів Пет.

– Я вибачаюся, але дивно, що ви цьому радієте в 2124 році, – сказав робот.

Річард наступив на Петову стопу, даючи знак, що треба підіграти.

– Ви не дивуйтеся! – махнув рукою Річард. – А які ще роботи є в цьому місті?

– Ви, мабуть, приїжджі?! Є робот-листоноша, робот-кур'єр, робот-таксист... – Робот зробив перерву. – І ще безліч.

Річард і робот ще трішки подискутували, але Пет про щось задумався, не зосереджуюсь на їхній розмові. Але в певний момент...

– Річарде! – заголосив Пет. – Я вибачаюся!

Він взяв за руку Річарда і потягнув подалі від робота.

– Що коїться?

– Ти не помітив нічого дивного? – на вухо прошепотів Пет.

– Та ніби ні.

– Яким дивом цей робот нас побачив, нас ніхто не мав бачити, – промовив Пет.

Річард не мав що сказати. І тут звершилося диво: йшла перша людина! Чоловік, який ішов по їхній стороні, обійшов їх. Це означало, що тут їх всі бачили!

– Нам треба швидко повертатися! – сказав Річард.

– Я згоден! Але де нам можна безпечно телепортуватися?

– Хороше питання, зараз щось придумаємо, – промовив Річард.

Він повертів головою і побачив вдалині напис «Туалет». Примружив брови і щось придумав.

– У мене є план! – сказав Річард. Махнув рукою і пішов. – Ходімо за мною.

Річард рвонув, а Пет за ним.

– Річарде, а обов'язково нам повертатися, може, ще залишитися тут? – запитав Пет.

– Так, обов’язково! Краще не ризикувати тим, що нас всі бачитимуть. – тривожно заперечив Річард.

Минувши серйозну відстань і перейшовши сучасний дорожній перехід, сучасний, бо коли з’являлося зелене світло, перед машинами піднімався, так би мовити, бар’єр. А коли червоний, то він опускався. І так було на всіх переходах у місті. Вони опинилися в міському туалеті. Вони не звертали уваги на те, чи він більш сучасний чи ні. Річард і Пет забігли в кабінку. Річард дістав з внутрішньої кишені плаща паличку.

– Хапайся за паличку! – прошепотів Річард.

Пет виконав його наказ. Пет вже не дивувався нічому, що з ними коїлося. Чи вони злітали, телепортувалися чи навіть побували в майбутності. Для нього це була дивовижна пригода. Чи Пет задумувався над словами Флюори? Ні... Мабуть, тому, що він ще хлопчик, який не розумів, що таке небезпека.

Вони злетіли, і дуже сильно їх почало закручувати. Як вони змогли перелетіти стелю і вилетіти з туалету? Хоча, це не важливо! Вони не бачило нічого, окрім сонця, яке намагалося пройти через густий туман. Пет і Річард досі кружилися і ширяли у повітрі. В певний момент вони почали опускатися все нижче і нижче. Побачивши десь знизу землю, Пет намагався в цей раз не впасти на спину. Вони були вже близько до землі. Річард приземлився на ноги, нічого дивовижного, звісно. А Пет... І Пет теж! Радість наповнила Пета від голови до п’ят. Річард і Пет поправили свій одяг, привели себе до ладу. Вони опинилися в тому самому місці, звідки Пет перший раз потрапив до порталу.

– Це була неймовірна подорож! – завищав Пет.

Річард посміхнувся.

– Я думаю, що після всього цього мені треба повертатися додому.

Річард мовчки стояв, загадково посміхався.

– Я тобі сказав, що можу відправити в майбутнє – почав Річард. Пет починав хвилюватися. Щось тут почало коїтися не по плану. – Але я не сказав, що відправляю тебе назад!

Пет не зрозумів нічого! Він мовчав і не знав, що сказати. І після такої неймовірної подорожі в майбутність, після того, як Річард і Пет стали друзями, Річард знімає свою маску.

– Я вже довгенько не зустрічав дурнів, які відправляються в «не знаю куди» і «не знаю з ким», – захихотів Річард своєю схидною посмішкою, яка Пета вже дратувала.

– Але як так? Я-як ти так можеш? – заскиглив він.

– Мені огидно, коли діти скиглять! – грубо промовив Річард. – Поживеш в мене трішки, а потім... якщо сподобається, я тебе з радістю прийму. Якщо ні...

– Мені не сподобається! – перебив і заперечив Пет. – Нормальним людям не подобається жити в неволі. – Пет зробив впевнені кроки вперед і сказав з піднятим підборіддям. – Скажи мені тільки одне, з якою метою ти це робиш?

Пет не вагався, але пару секунд помовчав. Дивився йому в очі, прямо в очі.

– Більшість цих домів пусті, а я хочу щоб мій Портал нарешті став багатонаселений і могутній! – сказав радісний Річард. – Чекай мене тут. Ввечері я поселю тебе в одному з будинків та... А зараз я мушу іти.

Він пішов від Пета повільним кроком, поки не зупинився і не розвернувся в сторону Пета.

– Мм, можливо ти хотів би поселитися в якомусь певному будинку? – запитав Річард. Пет на секунду подумав, що він добрішає для нього, але він не хотів йому більше довіряти.

Пет невпевнено кивнув головою. Річард здивувався і був цікавий до відповіді.

– У пані Флюори, – тихо, але не шепотом сказав він.

– Що?

– У пані Флюори хочу.

– Добре, я впевнений, вона добре попідкується про тебе. Вона також розповість про життя в моєму Порталі.

Річард віддалився і в певний момент зник з обр'ю. Пет був уже засмучений тим, що з ним сталося. А ще більше тим, що його батьки будуть хвилюватися через нього. Він залишився сам в

Порталі Майбутності. Весь час турбували думки про те, як Річард міг так вчинити з ним. Він схопився за голову і промовив:

– Що ж я накоїв?

І тут недалеко від нього з'являється Майкл. Помітивши Пета в розпачі, він вирішив підійти до нього.

Пет не одразу помітив його.

– Пете, привіт! – промовив він.

Пет роззирнувся і впізнав Майкла.

– Привіт, Майкле, – промовив він хоч і боязко, але чомусь з довірою.

– Все добре? Ти якийсь розчарований... – зауважив Майкл.

– Твій брат ... шахрай! Він мене обманув, – сказав Пет.

Майкл запропонував сісти на лавочку, яка була біля них. І перепитав Пета. Він йому все розповів, розповів про іншу сторону Річарда.

– Річарде, Річарде. Пете, чесне слово, я не знав, що він мав такі погані плани. Знаєш, я багато подорожував, будував своє життя і не слідкував за ним. – промовив Майкл. – Невже мене Річард обдував? Він же казав, що всі ці люди добровільно згодні жити в цьому місті....

Пет зморщив брови.

– Я помічав, що у Річарда більше людей, дітей з'являлося. Я, звісно, поцікавився. Він мені сказав, що всі ці люди самі цього хотіли, самі хотіли жити тут, у Порталі Майбутності, бо для них світ магії набагато цікавіший, ніж звичайний. Він казав це так щиро, що я йому, звісно, вірив.

Пет взявся за голову і похитав нею. Річард обманював дітей, людей, не кажучи вже про свого рідного брата.

– А можеш, будь ласка, розповісти трошки про вашу сім'ю, – почав Пет. – Коли ти говориш з Річардом тоді, ви згадали про ваших братів. І мені стала цікаво...

– Нас четверо, Річард найстарший. Наші батьки мали магичні здібності, і нам всім вони передалися. Олександр і Джордж зараз живуть звичайним життям в своїй теперішності, вже давненько вони відмовилися від всієї магії і не мають жодного стосунку до

неї. Але я з Річардом, як бачиш, не відмовилися... – розповів Майкл. А Петові було дуже цікаво слухати.

Річард завжди був схожий чимось на лева, він прагнув колись стати головним в своєму Порталі, мати владу над кимось. Щоб він мав підтвердження своєї могутності.

– Тепер я розумію, але... Я не знаю, що мені робити! Як повернутись додому... – промовив Пет. А в очах Майкла було видно, як він хвилюється за нього. Він повернув голову Пета в свою сторону і сказав йому:

– Я тобі допоможу вибратися звідси. Це, напевне, важко, опинитися такому юному хлопчику самому в іншому світі. Хоч я не знаю, як тебе відправити в теперішність, але я допоможу!

Майкл завжди допомагав тим, хто в біді. Він не допомагав для відчуття могутності, або для чогось іншого, просто йому подобалося відчувати радість і щастя від допомоги іншим.

– Чому ти не можеш це зробити? Ти теж маг, як і Річард.

– У мене інший дар. Я не володію часовою магією, я дуже добре вмю робити людей щасливими і працювати з думками і спогадами людей. Річард навчив мене особливому жесту, який відправляє мене сюди і відправляє звідси в інше місце, куди мені треба. А щоб відправити у певне місце і певний час когось іншого... Гм... Цьому він мене не навчив... Але не сумуй, Пете, ми щось вигидаємо. А поки чекай Річарда та роби вигляд, що ти змирився зі своєю долею.

Батьки Пета дуже хвилювалися за їхнього сина, вони не знаходили місця вдома через його відсутність. Звернувшись до поліції, вони сподівалися, що з ним все добре. Тим часом, як Пет був уже другий день у полоні.

Річард його поселив до пані Флюора, як той і хотів. Вони жили в невисокому будинку, з гарними віконцями. З ними ж у будинку жили й інші люди. Розвідавши все про Петову ситуацію, пані Флюора була дуже обурена на Річарда. Пет тільки зараз зрозумів, що Флюора була тоді права.

– Хлопчику, Річард так само зробив зі мною... Я теж колись була як ти, коли потрапила в цей Портал, – почала згадувати пані

Флюора. – Мені було так цікаво побачити своє далеке майбутнє, своїх дітей і внуків. Те, що я побачила, мене розчарувало, так ще й залишилася я тут в полоні на багато років і вже стала бабусею.

Пані Флюора була жіночкою середнього зросту, в неї були добрі блакитні очі. Вона завжди ходила у в'язаних кофточках. Флюора запропонувала провести Петові екскурсію по містечку. Вона вела Пета по найкрасивіших вуличках Портала. Пет побачив музикальну зону, там, де мешканці кожен день грали на гітарі і співали. Флюора розповіла Пету, що завжди відвідує їхні концерти. Більшість мешканців Порталу були молодими людьми, людьми старшого віку і дітьми. Частина із них знали одне одного і були навіть найкращими друзями. З-за хмар вийшло привітне сонце, яке зробило екскурсію більш приємною.

– Пані Флюоро, а де у вас якісь магазини з продуктами? – поцікавився Пет.

– Ходімо, покажу, а дорогою до нього покажу ще щось.

Пет побачив ще маленьку церкву, але вона була вражаюча за формою та оздобленням. В середині неї був великий портрет Річарда і палали різнокольорові лампадки.

– А зараз ти точно здивуєшся! – сказала Флюора і Пет вже здивувався.

Вони завернули і побачили перед собою будівлю, схожу на якийсь навчальний заклад. Пет подумав, що це школа.

– Це школа, правда?

– Так. – відповіла Флюора. – Я тут викладаю мистецтво, – гордо вимовила вона. Прищеплюю дітям естетичний смак.

– Я справді вражений!

Потім вони пішли до магазинів. Вони пройшли повз школу і через алейку дерев. І аж потім дійшли до магазинів. Вони не були великі, але продукти були різноманітні. Пані Флюора сказала, що у них є пекарня, там кожного раннього ранку одна жіночка випікає найсмачніші в світі вироби!

Цього ж дня о 15 годині Майкл і Пет мали зустрітися в тому самому місці, в якому вони зустрілися попереднього разу.

Пет прийшов перший і почекав на Майкла. Коли він побачив, що Майкл наближається, помахав йому рукою.

– Привіт, Майкле, – весело привітався Пет.

– Привіт!

Майкл попросив, щоб вони себе поводили звичайно і не подавали вигляду, ніби щось задумали.

– Тобі вдалося дізнатися, як я можу повернутися? – запитав Пет. Він сподівався, що Майкл хоч щось дізнався.

– Я знаю тільки те, що для того, щоб ти повернувся, треба знати якесь закляття. Якісь слова, які повернуть тебе, – тихо промовив, щоб ніхто зайвий не почув.

– Наприклад, коли я відправлявся в цей Портал, я казав «До майбутнього, до майбутнього, до майбутнього – вперед», – зауважив Пет. Може, це допоможе?

– А це вже щось! Можливо, щось подібне до цього? – завагався Майкл. – Точно! «До теперішності, до теперішності, до теперішності – вперед».

– Ти впевнений?

Майкл махнув головою.

– Майкле, я пам'ятаю, що коли ти говорив з Річардом, і я тебе побачив перший раз, ти сказав, що ти зміг винайти закляття, яке стирає пам'ять, – почав Пет. – Знаєш, я жив з пані Флюорою, і вона дуже засмучена своїм минулим. Її минуле – ніби тяжкий камінь на її плечах. Вона залишилася одинокою бабусею тут, в Порталі...

Майкл був зворушений цими слова.

– Я зрозумів, на що ти натякаєш. Я обіцяю допомогти.

Пет мило посміхнувся.

– Зустрічаємося о 20-й годині, там, де ти перший раз опинився, – сказав Майкл. – Ми маємо зробити все таємно, щоб ніхто нас не побачив, а особливо Річард. І до цього часу я маю роздобути дещо, – таємниче підморгнув він.

Вже потемніло, небо було все в зорях. Пет з Майклом зустрілися рівно о 20-й. Майкл витягнув з кишені паличку Річарда і показав Петові.

– Невже... це паличка Річарда?! – шоковано спитав Пет.

– Так, я її взяв, коли Річард спав. – засміявся Майкл, а Пет з ним. – Час повертатися тобі в теперішність...

– Спочатку я хотів би тобі подякувати за те, що ти мені допоміг, – сказав Пет.

Майкл витягнув магічну паличку і весело підморгнув оком.

– Ну що, удачі нам! – бадьоро промовив Пет.

Він схопився за паличку і повільно видихнув.

– Ти готовий промовляти слова? – спитав Майкл.

– Угу. «До теперішності, до теперішності, до теперішності – вперед!».

Нічого не відбувалося. Вони стояли і чекали, щоб щось сталося. Пет вже засмутився і хотів опустити паличку, але Майкл поклав свою долоню на руку Пета, не давши йому опустити її. І правильно. Адже вони почали злітати, зникло все, що було біля них, але з'явився дим і густий туман. Пет щиро посміхався, а його очі горіли від радості. Вони злітали ще вище, і ще сильніше їх закручувало. Під своїми ногами вони не бачили нічого. Але потім вони почали приземлятися. Швидкість зменшувалася і вони бачили трішки землю. Пет приземлився приголомшливо, навіть краще ніж Майкл!

Вони опинилися в тому ж самому місці, з якого колись Пет потрапив в Портал. Людей було багато, як і завжди, їхні погляди були в екранах гаджетів, і ніхто не помітив появу Пета і Майкла. Вони піднялися з землі й струсили пил з одягу.

– Вийшло! – закричав щасливо Пет.

Він побіг до Майкла і сильно його обняв.

– Дякую тобі велике! – промовив Пет.

– Я дуже радий, що у нас все вийшло. До речі, у мене є гарна новина! За згодою пані Флюори я зміг стерти її найгірші спогади. Вона мені перед цим дуже сильно дякувала за спокійну, щасливу старість. І я зрозумів, як для неї це було важливо.

– Це чудова новина, – зрадів Пет. Для нього це було справді важливо. – Тепер поганих спогадів буде менше! – засміявся він.

– Це точно! Тобі вже час іти, Пете.

– Так, час. Бувай, Майкле. Дякую тобі за все.

Він підбіг до нього і обійняв Майкла на прощання.

Майкл граційно зробив оберт довкола себе магічною паличкою Річарда і зник.

Два тижні тому Пет знав, як закінчиться їхній матч. Коли він бачив, як його команда вірила, що вони переможуть, він сказав, що це нічого не дасть. Його команда була обурена і зла на нього, через те, що він сумнівався і взагалі не вірив у них. Перед виходом на поле він посварився з іншими в своїй команді.

Але це не завадило їм перемогти! Так, вони перемогли! Всі раділи цій перемозі, хлопці з команди Пета взяли за руки і кричали свій девіз перемоги. Для Пета цей матч був не тільки найкращим в житті, він багато чого змінив для всієї команди, а ще став чудовим уроком. Вони перемогли через те, що хлопці з команди робили все для того, щоб виграти, вони знали, перемога завжди можлива!

Пет зрозумів одну річ: Майбутнє залежить від нас! Він ані трішки не шкодував, що потрапив у Портал Майбутності. Ця подорож була цікавою і незвичною, але також повчальною.

Поки ми будемо заглядати в майбутнє, ми загубимо теперішність. Мудреці кажуть: «Минуле забуте, майбутнє закрите, теперішність дарована!»

Католик Роман

БОЙОВА ІСТОРІЯ ДРУЖБИ ПРАВОСЛАВНОГО І КАПСУЛЯ

(в розповіді поєднуються реальні й вигадані події)

Цей день нічим не відрізнявся від інших. Він і нічим не різнився від ночі. Темний, наскрізь просочений запахом диму та крові. А ще – ні хвилини тиші... Постійні автоматні черги, звуки вибухів, рев літаків... Протяжний, довгий свист і шерхіт... Летить ракета... Знову... Чекаємо... Збили... Слава Богу... Тепер у дорогу... Ремонт... Під обстрілами... Зараз від нас залежить, чи повернуться хлопці з «нуля»...

Такі думки супроводжували Православного чи не щодня. Спитаєте, хто це? Звичайний чоловік, який заради своєї сім'ї, Батьківщини, пішов добровольцем на фронт. Православний... бо під Дружківкою і Бахмутом відчув цінність життя. А коли ракета, вціливши в їхні позиції, не розірвалась, зрозумів, що Бог існує... Кремезний, широкоплечий чоловік, який з дитячою ніжністю виходжує голодне, хворе кошеня. Це його день, день життя на фронті.

Сьогодні їхня бригада знову вирушає на виїзд. Через вигорілий ліс, який подекуди ще димиться і, неначе примара, тягне до неба поламані чорні пазури. По розбитій снарядами дорозі, по засіяному попелом полю...

Поломка не складна, хлопці швидко впоралися. Потрібно завидна повертатися на позицію. Раптом на краю дороги Православний побачив запилену сіру грудочку. Все б нічого, але вона заворушилась... Підійшов ближче... Горобець... Ви коли-небудь бачили контузію у птахів? От і солдат зіштовхнувся з таким уперше. Мале пташа, похитуючись зі сторони в сторону, дивилось на людину божевільними очима.

Православний, довго не думаючи, підняв горобця і поклав у старий підшоломник... Пташа навіть не стрепенулось, лише надривно дихало і тремтіло.

Так у ремонтній бригаді з'явився новий улюбленець. Правда, пернатий, але відданий. Ви здивуєтесь: хіба може птах бути вірний і прив'язатись до людини? Може! Майже місяць солдати лікували сіренького: поїли з піпетки водою, годували зерном, навіть ловили дрібних комах. І горобець оговтався, але залишити людей уже не міг.

Православний дав бойовому горобцеві позивний –Капсуль¹. Птах майже завжди передчував небезпеку. Ставав метушливим та неспокійним. У такі моменти захисники теж намагалися бути обачнішими та обережнішими.

¹ Капсуль - (фр. Capsule, лат. Capsula - коробочка) тонкий металевий або пластмасовий ковпачок в артилерійських снарядах, в патронах, гранатах, що викликає вибух боєприпасів.

Той виїзд Православний запам'ятав надовго. Зранку його не полишала тривога. Капсуль метушився і не давав сісти за кермо. Побратими були мовчазними і напруженими. Важкий ремонт на території, близькій до лінії фронту. Чути вибухи. Обстріл... Певно, КАБами... Він них точно не врятуватись, лишається надіятись, що минеться... Вдалині почувся протяжний гучний гул... Дрон... Певно, помітили... Спалах... Темрява... Тиша...

Ритмічне постукування чимось гострим по обличчі. Проблиски світла і болю... Православний повільно відкрив очі... Капсуль сидів у нього на обличчі й стукотів маленьким дзьобиком по лобі, намагаючись розбудити він небезпечного сну. Туман в очах поволі розсіявся, і Православний закашлявся від їдкового диму. Підбиті... Горимо... Перемагаючи біль, солдат витягував побратимів з палаючої автівки... Допомога вже поруч... Захисник дякував долі, що місяць тому не лишив у сухій траві сіре пташа. Бо сьогодні саме Капсуль врятував цілих чотири життя.

Відтоді птах супроводжував солдата і на ремонтні виїзди, і в короткочасні відпустки додому. Оточуючі дивувались такій дивній дружбі. А для чоловіка Капсуль став маленькою сім'єю. Православний² вірить: коли ми здобудемо довгождану перемогу і він повернеться до рідної домівки назавжди, то Капсуль змайструє затишне гніздечко під стріхою нової хати. І цвірінкання сіренького комочка гармонійно переливатиметься з дзвінком дитячим сміхом.

Для цього потрібна лише Перемога! Вона не за горами!

² Солдат ЗСУ з позивним «Православний» - мій тато.

Шепета Анастасія

БІСІВ КІТ

Оповідання

*Я можу напевно сказати, що та кията книжка
сама хотіла потрапити у мої руки...*

Надворі було спекотно, хоч і прийшов вересень місяць. Я приїхала до старої бабиної дачі. Це була невелика хатина, а в ній купа мотлоху.

Я повільно переступаю поріг будинку й потрапляю у коридор, який веде у дві кімнати. Я пішла в ту, де зазвичай любила відпочивати моя покійна бабуся. Саме там було найбільше всіякого непотребу.

Роздивившись майже кожен куток кімнати, я почала прибирати.

– Що ж... Роботи тут чимало... – сказала я, дивлячись на стару велику шафу.

Щоправда, ця шафа не належала самій моїй бабці, а була спадком від її матері, моєї прабабусі. Казали, що вона, тобто, прабабуся, була відьмою, але я в це не вірила, допоки не зазирнула в ту стару-престару шафу...

Боже! На майже чорній деревині були вирізані чорти: їхні страшні морди з іклами, крила схожі на кажанячі, гості пазурі. Моя найкраща подруга-художниця сказала б, що це витвір мистецтва! Але від того мені не легше! Страх пробрав мене аж до кісток... Що буде, якщо відкрити?.. Щось станеться?

Але не можу я залишити тут цей пилозбірник! Зібравши всю сміливість в кулак, який тремтів завжди й без того, я повільно відчинила скрипучі дверцята шафи. Поки я це робила, сто разів встигла уявити, як, наприклад, на мене вискакує якийсь страшко-чортик і одним помахом свого гострого кігтя перерізає мені горло. Або взагалі, поки я зацікавлюсь якоюсь знахідкою, якась

нечисть спланує напасти на мене ззаду. Але ні, цього всього не сталося, дякувати Богу.

У цій старезній шафі було зборище відьомських штучок: різноманітні книжки із закляттями й ритуалами. Ці артефакти, якщо чесно, не хотілося і до рук брати. Ще там було чимало якихось настоянок і якоїсь сумнівної рідини. Оскільки усе те я чіпати й не збиралася, бо страх заволодів мною знов, я пішла до іншої шафи з документами моєї баби. Але дверцята тієї, як потім з'ясувалось, проклятої шафи, я залишила відчиненими. Зненацька я почула тихе шурхотіння, і за мить щось з гуркотом впало позаду мене на підлогу. Певно, книжка... Але я заклкала на місці, відчуваючи, як до моєї ноги притулилося щось тепле, м'яке та волохате. Я з полегшенням зітхнула, зрозумівши, що це був всього лише кіт...

Кіт? Але якого дідька він тут робить?! До мене знову завітав жах. Я старалася зберігати спокій і примусити себе залишитися тут, а не бігти з криками на вулицю. Я стривожено поглянула на відчинені двері й полегшено зітхнула. Ось моє пояснення: кіт зайшов у цей дім через вхідні двері, які я, дурбецало, забула зачинити. Я перевела свій погляд на чорнявого котика, який муркотів, тулячись до моїх ніг, а потім – на ту книжку, що валялася на підлозі. Її скинув з запиленої полиці шафи цей кіт? Чи вона чомусь впала сама?

– "Магія: ритуали та закляття", – читаю я вголос назву книжки.

У цю мить кіт болісно вчепився своїми пазурами в моє коліно. Від несподіванки я впустила книгу – вона знову гучно впала на підлогу та відкрилася на доволі цікавій сторінці. Початкова назва ритуалу була заклеєна папірцем з написом "Ритуал для багатства, щастя та добра". А далі були умови для проведення цього ритуалу та саме закляття латиною. Я знову тягнуся за тим непотребом, підіймаю й швидко пробігаю очима по рядках тексту.

– Цікаво та дивно! – я поклала книжку на невеличкий столик біля бабусиного дивану.

Я закінчила прибирати в тій кімнаті й з полегшенням вирішила: зараз додому, завтра продовжу розпочате. Але я зупинилася, адже знов побачила того чорного kota. Він так жалісно дивився на мене, що у мене всередині все стислося. Ну не можу я його покинути! Живе він, скоріш за все, на вулиці, харчується бо зна чим. Тож вирішила я забрати тварину з собою. Ну а що? Взимку, яка не за горами, ноги мені гріти буде!

Пройшло приблизно три тижні. Я нарешті закінчила свою роботу на тій дачі. Але думки мої поверталися до таємничої книги та її заклять. Бачте, книжку я забрала із собою. Бо, по-перше, вона мене зацікавила, а по-друге, можна продати за чималі гроші як антикваріат.

Вдома я прилаштувала це загадкове видання на дальній полиці шафи. Але чорний кіт, як на зло, всім своїм виглядом і діями нагадував мені про той відьомський пилозбірник. Нарешті я не витримала і одного дня сказала сама собі: "Все! Я більше не можу! Той ритуал нікому не завадить. Та й від грошей я б не відмовилася!"

Пройшов ще тиждень, і нарешті всі потрібні речі для ритуалу я тримала при собі. Знайшла місцину для його проведення: галявина за містом, якомога далі від церкви. На траві у невелике коло поклала деревину: гілки, дрова, частинки старих меблів тощо. В центр кола поклала чорний глечик. А в глечику була настоянка, яку я взяла в місцевої ворожки. Потім розклала по дерев'яному колу різних камінців та маленькі кісточки чорних цапів (навіть не питаєте, де я їх віднайшла!). А kota з собою не взяла, вдома залишила.

Все було готово! Я почала читати закляття на незрозумілій для мене мові. Спочатку стало більш вітряно, потім небо зненацька зблиснуло й почало затягуватися хмарами. Я подумала, що так і повинно бути, тож продовжила. Але незабаром небо почало червоніти, вітер став таким сильним, що, здавалося, невдовзі я полечу звідси геть.

Коли я закінчила промовляти останні слова закляття, з глечика почали вилітати незрозумілі створіння. Чорні, з крилами, як у кажанів, гості пазурі та ікла. Білі очі палають. Виглядали як ті, що були вирізані на шафі моєї прабаби.

Я залякла і майже припинила дихати. Мене охопив жах. Що це за створіння? Чорти?.. Раптово вітер зірвав той наклеєний папірець зі сторінки книжки, який закривав початкову назву закляття. І моє серце покотилося кудись в п'яти... Початкова назва була написана українською: "Диявол прокидається. Його піддані повертаються". Я почала хитати головою: чи то намагалася прокинутися від цього кошмару, чи то просто не могла повірити у свою помилку. Але я не знала! Але.. але.. Господи! Яка ж я дурна!

Раптом я почула нявкіт поруч з собою і, повернувши голову в напрямку звуку, я забула, як дихати. Переді мною сидів "мій" чорний кіт. Той, який скинув цю клятву книжку на підлогу з полиці старої шафи, привертаючи мою увагу до неї. Той, який вкусив мене за ногу, щоб книжка впала й відкрилася саме на цій зловісній сторінці. Той, який нагадував мені півмісяця про цей ритуал. Він зараз з'явився біля мене так само магічно, як і в нашу першу зустріч, на дачі. Але зараз його очі горять так само, як у тих бісів, потік яких не вщухав: вони все ще вилітали з глечика й постійно огидно реготали. І тут я зрозуміла: це бісів кіт! Він у всьому винний!

Я вже хотіла кинути в нього дідькову важку книжку, але не встигла... Один з чортів налетів на мене, мов блискавка. Я й не поворухнулася, як він перерізав мені горло своїми гострими, як лезо, пазурами.

Останнє, що пам'ятаю: я падаю на землю, ще трохи жива, відчуваючи свою теплу кров на своїй же шиї. Я бачу цього kota. В його очах стрибають веселі вогники. Потім цей посланець диявола відвертається від мене та біжить за чортами, які вже розлітаються по всьому містечку. По всій країні. По всьому світу.

Середня вікова категорія (15-16 років)

Присяжнюк Ольга

ЖИВИЙ ДОЩ

Оповідання

Уруми та румеї багато століть живуть на території нинішньої Донеччини. Вони – етнічні греки, мають дві основні мови – урумську та румейську, а їхня національна меншина – греки Надазов'я.

Як і Хрисафіна. Дівчина вже тринадцять років гордо виношує в душі звання урумсько-румейського нащадка. Вона не була особливою серед співмешканців. Будь-хто в селищі знав усе про неї. Маленька дівчинка, що рано залишилася без батьків, в якій тече суміш крові двох грецьких народів. Зараз ця мала грекinya живе із зовсім чужою бабусею, допомагаючи в усьому, наче справжня онука. Усі знали цю історію, тому їй ніхто вже не дивувався.

А от чужинці завжди були здивовані. Першим чином з вуст злітало щось на кшталт: «Як-як тебе звати?». Після цього: «Яке дивне ім'я...». І нарешті: «Його навіть не одразу запам'ятаєш».

Хрисафіна не помітила, коли циклічність питань про ім'я їй набридла, але вона досі йде на поступки та погоджується на простіше – Христя. Хоча це ім'я не було поширеним у східних землях, та краще запам'ятовувалося чужоземцями, тому всі погодились на такий компроміс.

Бабуся Тамара ніколи не звала її Христею, адже найщиріше з усіх берегла грецьку культуру. Її ім'я злітало з вуст жінки у гніві, печалі та при щирій усмішці, але це завжди було Хрисафіна, що стало цінним щоденним нагадуванням про те, ким були її батьки. Нащадки славних греків.

Зараз її ім'я звучало дещо схвильовано. Поки дівчина з великим апетитом їла ще теплий чир-чир³, Тамара ходила по хатині й вишукувала конкретні предмети.

– Хрисафіно, хутко доїдай і допоможи мені знайти твої сап'янові туфлі...

Така метушня тривала із самого ранку, щойно дівчина прокинулася. І хоч вона знала причину бабусиних хвилювань, намагалася не піддаватись їм і залишатися спокійною.

Однак неспокій в душі вирував. Причина цьому всьому – майбутня процесія, обряд викликання дощу. Хрисафіна багато разів повторювала собі послідовність й уявляла, та попри це лише одна деталь створювала навколишнє нетерпіння.

Вона в головній ролі.

Тамара збирала по частинах її обрядовий костюм, щось шепотючи собі під ніс. Хрисафіна завжди м'яко усміхалася цій її звичці. Бабуся Тамара здавалася іншим старенькою буркотухою, адже часто скаржитися та хмуриться, однак дівчина знає її справжньою. Знає, скільки турботи й щирості приховується за цими наспленими бровами та стиснутими губами.

Все ж ця людина замінила їй сім'ю. Вона й була сім'єю.

– Ти доїла? – жінка знову запитала, поглянувши на дівча.

Хрисафіна кивнула й встала з-за столу, переносючи брудну тарілку на інший стіл. Зараз ніхто не зважав на немитий посуд.

– Дякую вам, Тамаро, – подяка звично злетіла з вуст Хрисафіни, коли вона пішла шукати туфлі.

За декілька миттєвостей взуття вже було на столі поряд з костюмом, який Тамара швидко зібрала по хаті. Дівчина із затамованим поглядом розглядала золотаві візерунки на тьмяній тканині нижньої частини фістану⁴, бажаючи швидше одягнути по-казковому гарне вбрання. Рукави молочно-білої верхньої частини також були вишиті золотом, що чудово поєднувалося з блиском світлого періфтару⁵. Вона провела пальцями по

³ Чир-чир – альтернативна назва чебуреків. Є традиційною стравою кухонь кримських татар та приазовських греків.

⁴ Фістан – назва жіночої сукні греків Надазов'я.

⁵ Періфтар – рушниковий головний убір греків Надазов'я.

сріблястих перлинах, що кріпились на лобі до головного убору, та уявляла сяйво цих прикрас в її короткому рудуватому волоссі під сонячним світлом. Хрисафіна навіть не здогадувалася, що в різних частинах дому старенька жінка приховувала від неї таку розкіш.

Наче чуючи цю її думку, жінка заговорила:

– Це святкове вбрання твоєї матері.

Дівчина здивовано та з деяким хвилюванням поглянула на Тамару.

– Багато років я берегла цю сукню, чекала слушного моменту, щоб показати...

На обличчі Хрисафіни з'явилася ніякова усмішка, коли образ матері в цій сукні з'явився перед очима, хоч згадок про її зовнішність у дівчини не було. Та все ж вона впевнена щодо краси своєї матері.

– Хіба ця сукня не буде завеликою для мене? – Хрисафіна запитала з тихим смішком, бо не бажала з'являтися перед всім селом у мішковині.

– А ти думаєш, що твоя матуся була більшою за тебе? Якщо і була, то не набагато, – тон Тамари був дещо глузливим. – Вона була невисокою й худенькою. Та й хлопці кликали її то мишею, то рибою... Тож я не думаю, що це вбрання зробить з тебе посміховисько.

Ці слова не особливо заспокоїли, та хоч розважили. Поки Хрисафіна втішалась, що перейняла статуру матері, почувся гучний стукіт багатьох кулачків у двері їхнього дому. Вона одразу поглянула в бік шуму, коли бабуся поспішила впустити гостей всередину.

У хату зайшли троє дівчат з купою гілок, трав і квітів, загорнутих у довгу лляну тканину. Хрисафіна усміхнулась, адже усі вони були її подругами. Найстарша і найвища серед них – Валентина, темноволоса дівчина у білій сукні. Трохи нижча за неї, та дуже схожа Тетяна була її молодшою сестрою, але вирізнялась коротшим волоссям. Зовсім іншою була невисока дівчинка Кірана, з якою Хрисафіна спілкувалася найбільше. Це була маленька румейка. Батьки навчали її мови, тому Хрисафіну

завжди цікавило з її допомогою досліджувати культуру свого народу.

– Калімера!⁶ – Кірана привіталась із широкою усмішкою, викладаючи зелень біля столу з одягом.

– Аню, обережно! – вигукнула Валентина, швидко відвівши гілки від сукні для неможливості доторку листя до світлих тканин.

Як і у випадку Хрисафіни, люди не одразу запам'ятовували ім'я Кірани, тому світловолосій грекині також підібрали більш звичний варіант – Анна.

– Привіт, Христю, – промовила Тетянка й підійшла розглядати її обрядове вбрання.

Коли дівчата виклали всі природні прикраси на стіл і підлогу, почалось вбирання. Тамара й Валентина допомагали обережно одягти сукню матері Хрисафіни, затягуючи ремінцем тканину, намагаючись приховати трохи великий розмір. Періфтар зручно огорнув обличчя, приховуючи коротке рудувате волосся та дозволяючи ластовинню виділятися серед світлих кольорів. Перлини на лобі підкреслювали світлість шкіри. Хрисафіна усміхнулась своєму відображенню в дзеркалі, а бабуся з подругами весь час вкривали її компліментами.

Наступним етапом стало завітчання. Тамара кріпила до періфтару степові квіти у вигляді вінка. Це були рожеві й фіолетові конюшини, білі піщанки та різноколірні волошки. Валентина і Тетяна прив'язували гілки до плечей Хрисафіни так, що листя тягнулось по спині, наче плащ. Кірана обвивала ремінець фістану лозою, а бабуся зробила бантики з трави для взуття. Навколо вух обвили тонку ковилу так, що вона злегка виглядала з-під хустки. Насичені зелені кольори рослин так природно поєднувались з малахітовими відтінками очей Хрисафіни. Черговий погляд у дзеркало – і на обличчі дівчини сяє усмішка. Поєднання традицій і природи виглядало незвично, колоритно, розкішно.

⁶ Доброго ранку! (рум.)

Кірана весело наспівувала якусь мелодію, сестри заворожено споглядали на її образ, а бабуся Тамара увесь час нашіптувала якісь зворушливі звертання.

– Ох, йаврум⁷! – стиха скликала вона, поправляючи рукави фістану.

Дівчина точно була готова до обряду. Святкове вбрання та природні прикраси – і ось Хрисафіна стала справжнім уособленням природи.

При засусі в селищі люди проводили обряд викликання дощу. У ньому брали участь лише дівчата. Одну з них прикрашали рослинами, наближаючи до духу природи, а згодом за нею слідувала юрба, яка співала пісні-заклики.

І сьогодні Хрисафіна стала їх природним духом.

Бабуся йшла поряд з нею селищем, оглядаючи дівчат, які крокували позаду з веселим хихиканням. Тамара вкотре торкнулась квітки у волоссі дівчини з намаганням втримати рослину на місці.

– Раніше вони вважали нас чаклунами через цей обряд, – раптом мовила вона, через що Хрисафіна спантеличено перевела на неї погляд. Та жінка не пояснила своїх слів, а лише продовжила: – Але сьогодні ти наша перперуна⁸. Кращого й бути не могло.

Дівчина не знала, чи було це похвалою, та стало приємно. Її обрали головною перперуною в процесії, тож вона планувала сповна виконати свою роль і принести для селища довгоочікуваний дощ. Бабуся усміхнулась їй і погладила тканину головного убору, після чого дозволила подругам Хрисафіні оточити її.

Кірана радісно кружляла навколо неї, тоді як сестри Валентина й Тетяна взяли її долоні, ведучи до хатин.

⁷ Дитя мое! (урум.)

⁸ Перперуна – дівчина, яку для обряду викликання дощу в Греції завітчували та водили від хати до хати з піснями.

– Нам так багато розповіли про цей обряд, тому тепер цікаво побачити, як це буде відбуватися, – сказала Валентина. Здавалось, вона найсерйозніше ставилась до цієї події, через що молодші дівчата хитали головою.

На обличчі Хрисафіни з'явилась усмішка, коли вона відповіла:

– Розслабся. Це не лише заклик дощу, а й розвага для нас.

Кірана кивнула її словам і направила їх до господарів першого дому, що зустрівся їм на шляху.

Їх вже із широкою усмішкою зустрічав високий чоловік, тримаючи в руках глиняний глечик з простеньким орнаментом. Це був Архип. Кажуть, що саме за його ініціативи процесія відбулася, тож було важливо відвідати його першим.

– Нехай же почнеться святий дощ!

З цими словами він змахнув глечиком так, що прохолодна вода облила Хрисафіну. Вона мимоволі здригнулася від холодних крапель, та лиш усміхнено повторила його слова. Дівчата навколо мелодійно протягнули фразу, наче це був перший рядок їхньої дощової пісні.

Діти Архипа, дві маленькі світловолосі дівчинки, які так були схожі на нього, також вимовили заклик і доєдналися до групи. Хрисафіна закружляла в подібні танцю, ведучи за собою невелику юрбу.

Після кожної відвідини та обливання водою їх група ставала все більшою. Усі дівчата селища вигокували прохання дощу та вирушали в дорогу разом із нею. Для Хрисафіни це було важливо. Кожен, хто зі сміхом та щирою радістю на світлих обличчях підтримували цю давню традицію. Кожен, хто доводив, що їхній народ справді єдиний, попри час. Кожен такий житель викликав у дівчини лише гордість. Румейські пісні торкались струн всередині неї, від чого голос несамохіть відтворював пісню, що зараз лунала з вуст Кірани.

Дівчата зібралися навколо Хрисафіни, доповнювали її пісню вигуками та легкими плесканнями долонь.

– Чірі чірі врескі... – виривалась пісня з Хрисафіни й летіла між інших, наче птах. – Мел ке гала, кат'ара хала⁹...

– Чірі чірі врескі! – підхопили інші й відступили від неї, звільнюючи місце.

– Затанцюй нам, перперуно! – вигукнув хтось з натовпу, і Хрисафіна озирнулась.

Її бабуся дивилась із щирим захватом на неї, її м'яка усмішка вселяла віху і віру.

– Затанцюй же нам, природо! – прозвучало гучніше, після чого жінки бризнули на дівчину водою.

Хрисафіна видихнула й нерішуче здійняла руки над головою. За мить ноги самі її повели навколо дівчат. Долоні глядачів почали гучно плескати, створюючи для неї ритм. Тіло швидко прийняло цей темп, підлаштувалося та злилося з ним. Вона схрещувала ноги та підіймалася навшпиньки. Очі мимоволі заплющились, мелодія захопила її, а танок ставав усе більш впевненим. Люди навколо почали кружляти поряд із перперуною, ноги повторювали рухи. Дівчина переплела пальці, руки наслідували коливання хвиль. Повільна мелодія людей робила її рухи граційними й плавними.

Загальне захоплення виражалося більш жвавим плесканням, від чого Хрисафіна танцювала швидше, підстрибувала та здіймала пил. Квіти з-під її хустки відлітали й падали, та люди підіймали їх, передавали одне одному. Через це видовище, здавалось, ніхто не помічав того, як темні хмари затягли небо, приховали сонце. Вітер колихав дерева, наче пориви запрошували природу до парного танцю. Пісня лунала поміж людей. Рухи перперуни керували напрямком вітру, начебто той мав поширити їх заклики прямисінько до дощу.

Очі дівчини розплющилися тоді, коли перші краплі торкнулись її піднятих рук. Вона поглянула в небо й нарешті помітила скупчення сірих хмар над ними. Дівчата також прокинулись від танцювального сну та розгублено споглядали за природою.

⁹ «Чірі чірі врескі» – пісня, що супроводжувала обрядові дії викликання дощу; перекладається як побажання дощу, меду та молока.

Проте природа не зупинялась. Вітер продовжував танцювати з кожним деревцем, підхоплював листя та підносив їх до ніг Хрисафіни. Вражена дівчина дослухалася до мелодії дощу, що тепер створював для неї новий ритм. Ритм крапель, що розбивалися на землі, що залишалися в траві та виблискували, як прикраси в її волоссі. Дощ щось шепотів до неї, про щось закликав, пропонував. Хрисафіна знову заплющила очі та прислухалася до голосу. До тисячі голосів, що розбивалися разом із краплями.

– Затанцюй нам, перперуно...

Тіло знову рушило в танці. Руки повільно потягнулися догори, за цим помахом слідували холодні краплі дощу. Дівчата почали тихо підспівувати явищам, плескання поновилося в спокійному ритмі. Хрисафіна поринула в сон живого дощу, поки той спрямував рухи її тіла у священному танці.

Це не було чаклунством. Це відображення мрій народу про гармонійне співжиття з природою. Цю гармонію забезпечували духи, що існували в єдності одне з одним крізь покоління; народжувались в різних подобах, та завжди залишались разом. Дощ обрав для себе звичайну для всіх дівчину, та возз'єднався у танці з давнім природним духом.

Івашенко Ксенія

ЗІРКА ДЛЯ КОРОЛЕВИ

Оповідання

Частина 1

Давно то було, ще коли на землі жили ельфи десь між височенними горами та прадавнім морем, хвилі якого омивали береги Молодої Землі; ці землі були приховані від людських очей, тут стояло Королівство Вітрів.

Тут небо було завжди прозорим, тільки іноді його пронизували спалахи Північного Сяйва, а вітер не дув, а співав прадавні пісні. В самому серці Королівства височів палац із

кришталю, що сяяв у сонячному промінні так яскраво, ніби тисячі сонячних зайчиків спустились на землю і затанцювали дивний танок Світлокрилів. То був рай на землі...

Королівством правила Королева Айра – остання з роду Повітряних магів. Айра мала довге золотаве волосся, а очі її сяяли, мов діаманти.

Якось Айра отримала дивний подарунок – прямо з неба до неї на руку впала зірка; вона була не просто уламком, а живим серцем, що билось в її руках.

– Це не дар, а випробування, – прошепотів старий радник.

Вночі в браму постукали. На порозі стояв невідомий чоловік у плащі, з очима, що відбивали світло зірок.

– Королево, – мовив гість. – Я прийшов за тим, що належить моєму народові.

Зірка засяяла яскравіше, і Айра зрозуміла: це непростий гість, і він не був смертним. Вона на мить задумалась: як краще вчинити – віддати зірку чи запитати ціну, яку доведеться заплатити... Чи використати зірку на власну користь...

Частина 2

Айра тримала зірку в руках, а світло її тремтіло, наче серце, що відчуло страх. Незнайомець стояв непорушно, терпляче очікуючи на відповідь Королеви. Його темний плащ розвівався вітром, а срібні очі світилися в сутінках.

– Я маю сумнів, що це Ваша річ, – мовила Айра, стискаючи зірку сильніше. – Ви маєте це довести.

Незнайомець посміхнувся.

– Ви відчуваєте, як вона кличе мене? – простягнув руку і зірка здригнулася.

Айра відчула це теж – зірка здригалася і тріпотіла, немов живий організм і прагнула вирватися з рук.

– Ви не пояснили, хто Ви...

– Мене звать Каель, я останній з Роду Світла. Ми народилися разом із першими зірками. І це... – він кивнув на сяючу кулю в її руках – одна з нас.

Айра мовчала. Вона чула легенди про істот, створених зі світла. В легендах розповідалося, що їх народ зник, коли перші королі скували небо залізом і магією.

– Якщо я віддам зірку, що трапиться?

Каель опустил очі.

– Вона повернеться на своє місце в небі. Але... – він замовк, немов вагаючись.

– Але?..

– Але якщо Ви вирішите залишити її, вона згасне, і з нею згасне Ваше Королівство.

– Це погроза? – Айра здригнулася від власного голосу.

– Попередження. Світло, замкнене в клітці, вмирає.

Королева відступила на крок. Вона не знала, чи можна довіряти цьому незнайомцю, але відчувала: зірка їй не належала, бо вже не було того яскравого світла, як у першу ніч. Айра простягнула руки і сказала:

– Якщо це правда, то забирайте її. Але що буде зі мною і моїм Королівством?

Каель узяв зірку і вона одразу запульсувала золотим сяйвом.

– Ви зробили вибір, Королево. Зірка запам'ятала Вас, значить колись вона повернеться...

З цими словами він розчинився в світлі разом із зіркою.

Наступного ранку небо над Королівством Вітрів стало ще яснішим. Айра подивилася вдалечінь і зрозуміла: її випробування ще не скінчилися.

Частина 3

Минуло 5 років. Королівство Вітрів процвітало, але Айра знала: це лише затишшя перед бурею. Вона часто виходила на балкон свого палацу і вдивлялася в нічне небо, шукаючи там знайому зірку.

Одного теплого літнього вечора вітер приніс новину – у горах з'явилась істота. Вона була схожа на людину, від якої сходило світло. Айра зрозуміла: це знак. Разом з відданою охороною Королева вирушила в дорогу.

Село зустріло її тишею. Мешканців ніде не було видно, вони немов вимерли. І тільки одну постать було помітно здалеку

– високу, схожу на людину, з очима, що світилися, немов зірки в небі.

– Хто ти? – запитала Айра в істоти.

– Я шукаю... тебе, – прошепотіла та і голос здався якимось знайомим і водночас чужим.

– Каель! Ти?! – вигукнула Королева.

– Ні... – світло в очах істоти спалахнуло яскравіше. – Я та, яку ти врятувала.

– Зірка?!.. – здивувалася Айра.

Істота кивнула.

– Я повернулася. І хочу попередити тебе. Темрява знає про мене. І про тебе. І скоро прийде, щоб забрати те, що не забрала...

Раптом здійнявся вітер, все навкруги зашепотіло і зашипіло. Айра зрозуміла: її випробування тільки починаються.

Частина 4

– Темрява? – повторила Айра, стискаючи руків'я меча. – Що це означає?

Світло в очах істоти затремтіло.

– Колись ми, діти Світла, жили серед Зірок. Але за кожним сьайвом стоїть Тінь. Ми втікали від неї, ховалися... А потім потрапили в цей світ. Ти врятувала мене... Але Темрява знає де я. Вона прийде.

– Як вона виглядає?

– Вона не має обличчя. Вона – шепіт у темряві, голос у твоїй голові, що змушує сумніватися. Вона приходять у сни, у тіні, у страхи. І коли ти відкриєш їй двері... – істота затремтіла, і її світло потьмяніло, – Вона забере тебе... і твоє Королівство зникне...

Королева дивилася на незнайомця-зірку, і в її серці зростав холод.

– Ти зробила свій вибір, коли віддала мене Каелю, – продовжувала істота. – І тепер вона хоче тебе.

– Я не боюся Темряви! – відповіла Айра.

– Тоді ти маєш знайти Каеля, бо він – єдиний, хто знає як її здолати.

Цієї ж ночі Айра зібрала загін вершників і вирушила в дорогу. Вона не знала, де шукати Каеля, але знала одне: вона ніколи не дозволить Тіні поглинути Світло.

Частина 5

Айра мчала крізь ніч, вітер шепотів їй на вухо: «Поспіш-шшай».

Вона не знала, де шукати Каеля, але зіркова істота, яку вона врятувала, порадила довіритися Світлу. Айра їхала на схід, до місця, де небо здавалося найчистішим, а зорі – найближчими.

Скільки часу вони їхали, Айра не знала; їхали вони, здається, вічність. Раптом попереду побачили вони руїни старого храму.

– Тут щось є... – прошепотіла Айра. Вона ступила вперед і торкнулася кам'яного вівтаря. Під її пальцями щось запульсувало, тепле, немов серце. Раптом стало тихо-тихо...

– Ти таки прийшла, – пролунав знайомий голос.

Айра різко обернулася. Посеред руїн стояв Каель. Він не змінився – той самий темний плащ, ті ж срібні очі, що відбивали світло зірок.

– Ти знаєш, чому я тут, – сказала вона.

– Знаю, – відповів він. – Темрява не приходить ззовні. Вона вже тут. Вона завжди була з тобою.

Королева відчула, як її серце здригнулось. Каель простягнув руку, і вітер знову завив.

– Вона – частина тебе. І щоб перемогти її – доведеться зробити вибір, від якого залежить усе.

– Частина мене? – Айра відчула, що всередині неї все захолонуло. – Це неможливо...

– Ти носиш її в собі з того дня, як народилася. Вона була слабкою і тихою, доки ти не віддала зірку. Ти зробила правильний вибір, але відкрила їй шлях до себе.

– Як це виправити? – Айра зціпила зуби.

– Є два шляхи. Перший: прийняти її, дозволити стати частиною тебе.

– Тобто перетворитися на щось... подібне до неї? – голос Айри затремтів.

– Так. Це ризик. Але Темрява боїться тих, хто її не відкидає.

– А другий шлях? – Айра зціпила пальці в кулак.

Каель похмуро глянув на неї.

– Відрізати її від себе. Повністю. Але для цього тобі прийдеться відмовитися від усього, що маєш – трон, магію, навіть своє існування в цьому світі...

Айра заплющила очі. Вона була Королевою, відповідала за свій народ. Але якщо Темрява всередині неї, чи не означає це, що вона може сама контролювати її?

– Я зробила свій вибір, і хочу сказати, що обираю перший шлях.

– Я знав, що ти зробиш саме такий вибір, – відповів Каель.

– Тоді будь готова.

Він простягнув руку й промовив:

– Ти побачиш свої страхи. Якщо витримаєш – станеш сильнішою за будь-кого.

– Я готова, – Айра вдихнула і торкнулася його долоні. Темрява розкрилася перед нею.

Частина 6

Темрява поглинула все. Айра не відчувала землі під ногами, вітру теж не було. Вона стояла посеред безмежної чорної безодні. Навколо лунав шепіт – тисячі голосів: «Ти слабка». «Ти ніколи не була гідною корони». «Ти втратиш все». Айра стиснула кулаки. Голоси посилюлися. «Ти сама нас створила». Перед нею почали виринати тіні. Одна з них прийняла образ її покійного батька-короля.

– Чому ти посіла на троні? – голос його був холодний. – Ти не готова бути Королевою.

Інша тінь набула її вигляду – змученого, зміненого.

– Королева? Ти просто дівчина, що боїться бути самотньою...

Айра знала: це не справжні примари, це її страхи, сумніви, її власна Темрява.

– Я не боюся вас, – тихо прошепотіла і на душі стало тепло і легко.

– Ти завжди боялася нас, – заворушилися-затремтіли голоси.

Айра розкрила долоню – в її руці спалахнув маленький вогник – Зоряне Світло. Темрява скрикнула і почала відступати. Дівчина відчула, як її серце наповнюється силою. Вона прийняла Темряву, але не дозволила їй керувати собою.

– Ти мій страх, моя Тінь, – сказала вона. – Але я більше не тікатиму від тебе.

І Темрява розсипалася, наче туман під першими променями сонця.

Епілог

Айра стояла під небом, яке здавалося безмежним. Її серце билось рівно – не зі страху, а з розуміння: вона більше не була тією, хто сумнівається. Вона прийняла свою силу, тепер її шлях став очевидним.

Каель пильно подивився на неї.

– Ти відчуваєш?

Айра кивнула. Вона знала – Королівство Вітрів довгі століття було лише відлунням колишньої величі. Його правителі забули про магію, про зв'язок зі світом, про силу Світла і Темряви. Вона ж згадала: настав час змінити все.

– Що тепер? – запитала вона.

Каель усміхнувся:

– Подивися на небо!

Айра підняла голову. І побачила її. Зірку. Вона повернулася! Але це був вже не тендітний уламок світла, а повноцінне сяйво, що осявало всю ніч.

– Це ти? – прошепотіла вона.

– Це ми, – відповіла зірка.

В її голосі було більше, ніж просто магія. Це була частина Айри – її сила, її вибір, її майбутнє.

– Тепер ти маєш вирішити, ким станеш, – промовив Каель.

– Я стану тією, ким і мала бути від початку, – Айра простягнула руки і світло охопило її. Вітер заграв у волоссі, очі засвітилися, а саме небо, здавалося, затамувало подих.

Тієї ночі Королівство Вітрів отримало нову легенду. Легенду про Королеву, що сяяла, як Зірка.

Краснокутська Уляна

ПОНЕДІЛОК

Оповідання

Прокинулася Софійка виснаженою, не готовою до нового дня. Більшу частину ночі тривала повітряна тривога, холодними пальцями шкребли під серцем віддалені вибухи. Розбуджена моторошними протиприродними звуками війни, дівчинка довго не могла заснути. Вона чи то марила, чи то мріяла. Намагалася не впускати в серце страх та морок, що боліли найгірше. Тієї безсонної ночі вона бачила дивовижне – живий ліс під тихим зоряним небом, що навіює казкові сни. І в тому лісі їй зовсім нічого боятися, можна просто жити, просто спати...

Звичайний понеділок втомить будь-кого. Особливо, коли ти живеш в прифронтовому місті, де тиха ніч – маленьке щастя. Ледь розплющивши очі, Софійка потягнулася до телефону. О ні! Вона спізнюється до школи! Звісно, бігти нікуди не треба, через війну діти в її місті навчаються вдома. Хіба що до ванної кімнати! Дівчинка хутко натягнула улюблений червоний светр прямо на піжаму.

– Доцю! Ти вже прокинулася? – Заспана мати зайшла до кімнати, тримаючи в руках горнятко чаю з молоком. – Я на роботу поспішаю, вимий посуд, будь ласка, та сходи в магазин після занять. Список продуктів на холодильнику. Бережи себе, сонечко!

Сонечко усміхнулося до мами та увімкнуло ноутбук. Сьогодні на перший урок спізнилося півкласу. Софія вчилася у восьмому, і більша частина предметів здавалася їй нудною.

У Лісі Мавок ніяких нудних занять не було. Саме зараз у ранковому лісі відбувалися цікаві події. Пташки, які завжди прокидалися першими, співали. Мавки розчісували своє довге волосся, влітали до нього польові квіти, готуючись до нового дня. Руда Мавка підхопила кошик та пішла у свій ранковий хід лісом, мала зібрати трохи маслюків та ягід для святкових матусиних пиріжків. До школи вона не поспішала. Ранок – не кращий час для метушні. Звісно, мавки теж ходили до школи,

вивчали там різні магії – зілляваріння, зореплетіння, мови рослин та вітрів. Проте Руда більш за все любила «догляд за особливими магічними створіннями». У її лісі мешкали коти-пугачі, однороги, дуже інтелігентні вовкулаки та милі деревні дракони.

Після уроку Софія замріяно їла свої мюслі на кухні, а грайливі лісові білченята пригощалися горішками з її долонь. Своїх друзів-оленів Руда Мавка щоранку пригощала солодким пряним сіном. Вони так ніжно лоскотіли їй пальці своїми м'якими довірливими губами! До кінця шкільних занять Софійки Руда встигла допомогти матусі з пиріжками, на «відмінно» зварити зілля родючості та обговорити з подругами план дій з підготовки до сьогоднішнього свята Доброго Понеділка. За миттям посуду Софія вирушила в похід до Русалчиного озера, де традиційно розгорталися всі спільні лісові святкування.

Мавки вже почали прикрашати берег до свята, на яке зберуться усі магічні істоти – лісовики та перелесники, вовкулаки та хухи, а ще лісові босоркані, як без них? В Лісі Мавок було три завзяті відьми, які нерідко конкурували між собою, але задля спільного свята завжди мирилися. Звісно, диво-свято не відбудеться й без русалок, які живуть в зачарованому озері. Вони чуйні, веселі та мають надзвичайно співучі голоси. Руда дружить з русалками. Вони переповідають їй останні новини, засмагаючи на ніжному березневому сонці. А мавка слухає їх мелодійні оповідки та плете обрядові вінки з жовтими й блакитними квітами.

Софійка не любить мити посуд, тому події на Русалчиному озері захоплюють її цілком...

Вечоріє, натомлене Сонце повільно хилиться до дерев. Маленька, але містка святкова галявина, нарешті, готова. Прикрасили її неймовірно: на деревах обабіч мерехтять тисячі світляків та чарівних вогників. Муркотять хухи, від чого дужчають та зеленіють магічні трави, а дикі лісові квіти випромінюють особливий святковий аромат. Коти-пугачі диригують оркестром веселих комах та коників. На зручних каміннях вмоцнюються численні гості, смакують щедрі святкові страви, запивають солодким узваром.

Тріо русалок співає пісню подяки до сонця. До них доєдналися повітрулі, які дуже вдало копіюють голоси сопілок. Гості починають підскакувати, пританцьовувати та підспівувати, дехто навіть стрибає у воду – ближче до сцени.

Починаються танці: сестри-мавки з довгим забарвленим квітами волоссям натхненно витанцьовують з дуже майстерними в танці перелесниками. Здається, ніби цієї магічної пори зустрілися та поєдналися самі стихії: легкі, повітряні мавки з рудими, вогняними перелесниками. Співучі, як жива вода, русалоньки з зеленими дідами – духами священної землі.

Софія слухає свою улюблену русалчину пісню та поспішає до супермаркету. Подумки вона танцює з сестрами-мавками, світ довкола сяє та мерехтить, ніби вони злітають у самісіньке зоряне небо. Усміхнений та дуже симпатичний перелесник веде її за руку чарівною доріжкою зоряного саява і міцно тримає за талію... Якраз у ту саму мить, коли раптом повз неї пролітає щось темне і невивчливе – шалений хлопець на гіроскутері. Софія стирає того лихача гумкою своєї уяви, і ось вже на святкову галявину виходить величний Одноріг – страж та охоронець Диво-лісу. Від останніх променів сонця вогняні перелесники запалюють священне золоте багаття. І промовляє Одноріг сильним голосом:

«Доброго Понеділка вам, друзі! Всім, хто має відкриті та щирі серця, доброго і світлого бажаного життя! Нехай люди більше не вірять в дива, в світі стає забагато зла, але поки вогонь палає – світло в серцях не згасає! Маємо сили єднати та добро на землі тримати!»

Після тих натхненних слів магічна сім'я обіймається міцно-міцно й перетворюється на єдине неосяжне саяво, від якого в усіх світах одразу світлішає.

Софія, нарешті, повертається у реальність, збирає у візок необхідні продукти, купує улюблене матусине печиво, а ще маленький гостинець для хух та повітруль, який на ніч залишить на підвіконні. Бо якщо ви не знали – є такий магічний час в один з весняних понеділків, коли реальний та чарівний світи зустрічаються, переплітаються, – і тоді може статися будь-яке диво. Софійка повертається додому, сповнена новою

променистою надією. Вона вірить в дива! Хай там що, вірить! Весна сильніша за будь-яку війну! Життя сильніше за смерть! У місті, обпаленому війною, так відчайдушно пахне весняним лісом і магією.

А потім з роботи повертається її мати. Повертається з зовсім іншого, суворого світу. Мати Софії працює у міському військовому шпиталі. Дівчинка з ніжністю обіймає сумну та виснажену жінку: «Я заварю тобі чаю, мамо, відсвяткуємо цей день, майбутнє завжди починається в понеділок...»

Літвін Ольга

НОЕЛЬ

Глава перша. Крок назовні

Рік 4071. Людство зникло ще тисячу років тому. На поверхні землі майже нічого не залишилось.

У притулку номер 013 тихо та майже темно. Раптом цю тишу перервав плач немовлятка. Світло увімкнулося й почало смикатися – то вимикалось, то з’являлося знов. Лише кухня продовжувала світитися приємним блакитним світлом. Довгий коридор мав яскраве біле світло: лампочки запалювалися одна за одною. Коли засвітилась остання, Нене 093 прокинулася. Тобто її механізм увімкнувся, адже плач дитини – знак, що пора діяти. Нене впевнено рухалась коридором, і двері у дитячу кімнату покійно відчинилися. Світло одразу припинило блимати. Посередині кімнати маленьке ліжечко, схоже на кокон. Видно, як дві маленькі ручки тягнуться угору.

Час плинув швидко. Ноель закінчила навчання та тренування. Одного разу Нене 093 сказала:

– Ти вже доросла, Ноель. Настав час, коли тобі треба виходити назовні. Там ти побачишся з іншими людьми.

– Так, Нене, я знаю... Трохи лячно, але ж цікаво – що на мене чекає?

Нене відчула, що її вихованка нервує та намагалась заспокоїти:

– Це зараз тобі страшно, але в тебе буде цілий світ, щоб ти змогла пізнати його не по книжках та відеозаписах. В тебе неодмінно з'являться друзі.

Ноель прямувала коридором до зовнішніх дверей. У наплічнику за спиною лежали необхідні речі. Їх було небагато: окрім їжі, води та змінного одягу, улюблений з дитинства іграшковий песець. У кишені лежав приймач-перекладач.

Світло довгого коридору знов, як і 17 років тому, запалювалось поступово – в міру наближення дівчини до виходу. Ноель зібралась із силами – натиснула кнопку таймера. Велика брама з шипінням почала рухатись вгору. Здавалось, що вона робила це неохоче.

– Все буде добре, – сказала Нене, зупиняючись біля порогу.

– Так, – відповіла Ноель і зробила крок назовні.

Ноель була впевнена, що за цими дверима вона побачить місто. Але все було інакшим, зовсім не таким, як вона уявляла. Залишки будівель ледве проглядалися, адже кожна руїна вкрилася товстим шаром льоду. Вулиці потопали під ковдрами снігу. Небо було низьким і темно-сірим. Неможливо було визначити, чи є вгорі сонце. Але все ж таки це був день. Ноель майже одразу схотіла повернутися у свій притулок, хоча й знала, що це неможливо. Вона притислась спиною до холодної брами, щоб до кінця усвідомити реальність. Їй було холодно, і треба було діяти. Дівчина озиралася навколо – один з домів, як їй здалося, мав двері.

– По-перше, треба знайти прихисток і зігрітися, – сказала вона собі.

Якомога швидше Ноель просувалась до дверей, і вони дійсно були відкриті. Навколо сходинок валялись скалки криги, наче хтось прорубав тут хід. Ноель увімкнула ліхтар і зайшла всередину. Раптовий порив вітру зачинив за спиною двері з таким гуркотом, що вона здригнулась від несподіванки. Великі

бурульки зірвалися зі стелі й заблокували двері – зворотної дороги вже не було. Дівчина зітхнула й почала розглядати приміщення, в якому опинилась.

Кімната була майже ціла, хоча й зі старими меблями. Ноель зрозуміла, що нещодавно тут хтось був.

– Тут хтось мешкає? Хтось є тут? – доволі голосно спитала дівчина.

Пристрій, що залишався в її кишені, повторив це на різних мовах.

Відповіддю була тиша. Дівчина продовжила оглядатися. На столі була миска із залишками їжі, а головне – на кріслі лежав наплічник майже такий самий, який мала й вона.

Дівчина зраділа, зрозумівши, що тут був або є хтось з того самого притулку, що і вона. Але вона все ще не розуміла, чому світ зовсім не такий, яким повинен був бути. Питань було багато, а відповіді – жодної!

– Як же звідси вибиратися? Куди прямувати? – міркувала Ноель вголос.

Дівчина зняла наплічник та почала шукати, чим вона могла б розкопати вихід. Нічого не знайшла і спробувала вибити двері ногою – недарма ж вона тренувалася у спортивній залі притулку!

Нічого не виходило, і вона зупинилась. У цю мить почула якісь звуки зовні. Ноель насторожилась, відшукала свій наплічник і дістала захисний пристрій, щось на кшталт електрошокера. Мурахи жаху пробігали по тілу дівчини, бо вона не могла знати – хто за дверима. Раптом звуки припинилися, двері заскрипіли, і це розрізало тишу. Це налякало Ноель ще більше. Вона відступила так далеко, як змогла. Крізь відкриті двері знов увірвався вітер, стало видно вулицю і силует людини. Ноель трохи заспокоїлась, але все ще була напружена. Той, хто увійшов до приміщення, теж побачив гостю і завмер.

– Невже ти справжня людина? – нарешті наважився спитати він.

Його голос мав металеві нотки. Саме такі Ноель чула в голосі своєї виховательки Нене.

– А ти робот? – відповіла дівчина питанням на питання.

– Так, модель 4000 року, на ім'я Оуль.

– Добре, буду звати тебе Оу. Моє ім'я Ноель.

– Звідки ти взялася тут, Ноель?

– З притулку 013. Я не розумію, що тут відбувається – мені обіцяли, що коли я вийду у 3071 році, назовні буде цілий світ людей... Але тут нікого і нічого, окрім криги та руїн!

Оуль аж засвітився від здивування:

– Та ти ж спізналася рівно на тисячу років! Зараз 4071 рік. Я не впевнений, що ти знайдеш тут хоча б одну людину! Зараз черговий льодовиковий період!

Ноель була у розпачі, довго мовчала, а потім спитала:

– А тоді чий то наплічник ось тут на кріслі? І я бачу залишки такої ж самої їжі, яка є у мене!

– Я не знаю – це тут було, коли раптом мій блок живлення підключився до джерела енергії. А це сталося лише три дні тому.

Надія на краще поверталася до Ноель: отже, людина тут є, принаймні, одна. І вона цю людину неодмінно знайде!

Старша вікова категорія (17-21 рік)

Ковальова Дар'я

ПАПЕРОВІ КРИЛА

Оповідання

Кожен будинок має свою пам'ять. Пам'ять дерев'яних підлог, які поскрипують під ногами нових поколінь. Пам'ять стін, які ввібрали в себе шепіт сварок і дитячий сміх. Пам'ять горища, де час спресовує історії в шар пилу.

Коли Соломія вперше зайшла до прабабусиноного будинку після її смерті, вона відчула цю пам'ять фізично – як запах старого дерева, як присмак чебрецю в чаї, як жовтуваті плями на фотографіях у різьблених рамках. Будинок на околиці карпатського села дістався їй у спадок – непрактичний спадок для двадцятип'ятирічної киянки, яка навіть кімнатні рослини не вмiла доглядати.

– Продам його туристам під дачу, – вирішила Соломія, роздивляючись облуплену стелю. – Хтось захоче мати власний карпатський куток.

Вона приїхала на тиждень, щоб розібрати речі та підготувати будинок до продажу. Ключ від будинку був важким, із вигадливим вушком, наче з казки. Коли Соломія відчинила двері, на неї дихнуло затхлістю і застоєм часом.

Прибирання почала з найважчого – горища. Хиткими дерев'яними сходами піднялася нагору і завмерла від побаченого: горище виявилось не просто захаращеним, воно було... живим. У невеликому просторі з похилим дахом тіснилися десятки паперових фігурок – птахи, звірі, люди – підвішені на тонких нитках. Вони ледь похитувалися від протягу, коли Соломія відчинила люк.

– Що за дивацтво, – прошепотіла дівчина, обережно торкаючись паперового журавля. Фігурки були виготовлені майстерно, з надзвичайною увагою до деталей. Деякі пожовкли від часу, інші виглядали майже новими.

У кутку горища стояв старий письмовий стіл. На ньому – стос паперу, ножиці різних розмірів і книга в шкіряній оправі. Соломія підійшла ближче і взяла книгу в руки. На обкладинці не було назви, лише витиснений символ – стилізоване дерево з птахом на вершині.

Вона відкрила першу сторінку.

«Щоденник Ярини Левкович. Початий 5 березня 1927 року.»

Прабабуся Ярина. Соломія пам'ятала її лише за кількома дитячими спогадами – маленька жінка з сивою косою, яка завжди пахла травами і чимось солодким. Вона померла, коли Соломії було сім.

Сонце вже сідало, коли Соломія відірвалася від читання щоденника. Сторінки переносили її в інший світ – світ, де папір мав силу, де старанно вирізані фігурки могли оживати.

«...вирізала сьогодні синичку. Вклала в неї думку про весну. Випустила у вікно на світанку – полетіла. Бабуся казала, що дар приходять не до всіх, лише до тих, хто вмів слухати папір. Я чую його шепіт під пальцями...»

«...створила фігурку вовка для Миколиного сина. Хлопчик хворіє вже другий тиждень. Вклала в папір силу карпатських лісів. Завтра віднесу...»

«...не кожна фігурка приймає душу. Іноді папір опирається, не хоче брати думку. Треба поважати його вибір...»

Між сторінками щоденника Соломія знаходила засушені рослини, ескізи фігурок і примітки про особливості різних видів паперу. Прабабуся Ярина, як виявилось, була хранителькою давнього мистецтва – вміння вдихати життя в паперові творіння.

Останній запис у щоденнику був датований трьома місяцями до смерті Ярини.

«Відчуваю, що мій час скінчується. Силу треба передати, інакше вона розвіється в повітрі, як насіння кульбаби. Чекаю на знак. Папір підкаже, хто наступний...»

Ніч Соломія провела в старому ліжку з різьбленими бильцями. Снилися їй дивні сни – паперові птахи кружляли над карпатськими хребтами, несучи на крилах чийсь бажання, надії, молитви.

Прокинулася на світанку з чітким відчуттям – вона знає, що робити.

За письмовим столом на горищі Соломія просиділа до обіду. Пальці, незвичкі до тонкої роботи, спочатку не слухалися. Перша спроба вирізати метелика закінчилася невдачею – фігурка вийшла асиметричною, з нерівними крилами.

«Пам’ятай, папір не терпить поспіху», – писала прабабуся.

Соломія глибоко вдихнула, заплющила очі і спробувала відчути – не просто папір під пальцями, а його історію. Дерево, що стало целюлозою, воду з гірських потоків, сонце, що висушило паперові листи.

Друга спроба була кращою. А на третій метелик вийшов майже ідеальним.

– А тепер найскладніше, – прошепотіла Соломія, згадуючи настанови з щоденника.

Вона склала долоні навколо паперової фігурки, заплющила очі і спробувала передати їй свою думку – бажання побачити, як оживає мистецтво прабабусі.

Спочатку нічого не відбувалося. Але потім... легкий трепет між долонями, наче паперові крила намагаються поворушитися.

Соломія розкрила руки. Метелик залишався нерухомим. Можливо, їй лише здалося?

Вона відчинила вікно горища і обережно поклала фігурку на підвіконня. Ранковий вітерець торкнувся паперових крил...

І раптом метелик здригнувся, наче від пробудження, змахнув крильцями раз, другий – і полетів. Не так, як летить підхоплений вітром папірець, а як справжня жива істота, керуючи своїм польотом.

Наступні дні перетворилися для Соломії на відкриття нового світу. Вона вивчала щоденник прабабусі,

експериментувала з різними видами паперу, знайденими в старій скрині, і створювала нові фігурки.

Не всі оживали. Іноді папір залишався просто папером, красивою, але неживою фігуркою. Але коли з'єднання вдавалося – це було маленьке диво.

На п'ятий день перебування в будинку Соломія спустилася в село і вперше представилася місцевим не як «онука Ярини, що приїхала продавати хату», а як спадкоємиця.

– То Ви тепер будете фігурки робити, як Ваша прабабуся? – запитала старенька продавчиня в єдиній сільській крамниці.

– Ви знали про її... здібності? – здивувалася Соломія.

– Авжеж, – усміхнулася жінка. – Її паперові обереги в кожній хаті були. Мій чоловік з війни повернувся – кажуть, то журавлик Ярини його додому привів. А Петрові Коваленку вона лиса паперового зробила, коли його ліс вирубати хотіли – і що ви думаєте? Прийшли бульдозери, а на тому місці лис сидить, живий, справжнісінький. Злякалися люди, поїхали. Так той ліс і стоїть.

Спогади про прабабусю сипалися з усіх боків, варто було лише запитати. Виявилось, Ярина Левкович була не просто дивакуватою старою, а справжньою хранителькою села. Її паперові створіння допомагали, застерігали, зціляли.

В останній день перед запланованим поверненням до Києва Соломія піднялася на найвищий пагорб за селом. Краєвид звідти відкривався приголомшливий – смарагдові хвилі карпатських лісів, стрічки річок, розсип сільських будинків.

У руках вона тримала свій найкращий витвір – паперового орла з розмахом крил майже півметра. Три дні пішло на його створення.

– Покажи мені, – прошепотіла Соломія, піднімаючи фігуру над головою.

Вітер підхопив паперового птаха, і раптом той ожив – розправив крила, видав беззвучний клекіт і злетів угору, набираючи висоту. Орел кружляв над долиною, піднімаючись все

вище, і з кожним колом Соломія наче бачила місцевість його очима.

Село, де в кожному будинку зберігаються історії. Ліси, де дерева шепчуться між собою прадавньою мовою. Гори, які пам'ятають початок часів. І тонкі нитки людських доль, що переплітаються між собою, утворюючи невидиму сітку зв'язків.

Коли орел повернувся і сів їй на простягнуту руку, Соломія вже знала, що ніколи не продасть прабабусин будинок.

Через місяць Соломія звільнилася з офісу в Києві і перевезла свої речі в карпатський будинок. Ще через пів року в селі вже говорили про «молоду Ярину» – жінку, яка відродила мистецтво паперових оберегів.

До неї приходили за допомогою – від хвороб, від сімейних негараздів, від страхів. Її паперові створіння літали над Карпатами, несучи зцілення, надію і захист.

Іноді вечорами, коли сонце забарвлювало небо в бурштиновий колір, Соломія піднімалася на горище і розмовляла з прабабусею. Розповідала про нові фігурки, про те, як вчиться слухати папір, про те, як змінилося її життя.

І в такі моменти їй здавалося, що паперові птахи, підвішені до стелі, кивають схвально, а будинок теплішає, наповнюючись пам'яттю нового покоління.

До речі, ви ніколи не замислювалися, чому інколи паперовий літачок, запущений дитячою рукою, летить так далеко і так впевнено, наче має власну волю? Можливо, папір пам'ятає, що колись був частиною дерева, яке тягнулося до неба. А можливо, хтось вклав у нього особливу думку – думку про політ.

Придивіться уважніше до паперових птахів. Іноді вони не просто летять – вони повертаються додому.

Демидяк Діана

ЗОЛОТО Й СТАЛЬ

Частина 1.

Сонячне проміння пробивалося крізь вікна. Над ними висіли пучки кропиви та чортополоху, між якими повільно кружляли пилінки. Мслада місила тісто; у хатині пахло травами, мукою та свіжим молоком. Тільки розбиті глечик і тарілка під столом говорили про те, що ще декілька хвилин тому в домівці було дуже шумно.

Вологі прядки волосся впали на чоло. Вона переплела коси, сховавши віночок з них під яскравою хусткою.

Виводила на хлібові узорі: ось один хрестик, ось інший, ось маленький чоловічок – то людина, над ним велика куля – то є старий бог, про якого забули люди. Риски – то дерева, хвильки – вода, між ними маленькими тінями мали б ховатися духи. Та Мслада хутко виводить біля кулі декілька рисок – скаже, що то сонце, а то дядько Генрик знову почне кричати, що вона бісова донька.

Коли він у люті, в нього смішно тремтять довгі вуса, а очі наливаються злістю, як у скаженого борова. Тітка Лада, звісно, на нього скрикне, а саму Мсладу пошле до курей, чи на ринок, чи до сусідки – спитати, чи вродили в неї яблука восени і як доїхала її донька Гануська до чоловіка. Коли Мслада повернеться з яйцями і новинами, що яблука не родили третій рік, а Гануська по дорозі заїхала до куми Цепилини й гостює там третій тиждень, дядька вже не буде в будинку:

– В шинок пішов, ірод клятий, – кине тітка, сідаючи за стіл.
– А ти не слухай дурня старого, у бісів дітей не буває.

Вона говорить насмішливо, але Мслада так і не розуміє, чи вона сміється з дядька і з неї, чи справді знає щось про нащадків бісів.

Хліб допікається в печі, кашу дівчина вже замотала в рушники, щоб не охолола до повернення Лади. Тітка пішла до

сусідки – не тієї, що мати Гануськи, а до ксьондзової сестри, пані Лукерії. Та не мала господарства, і за молоко з яйцями платила золотими дукатами й столичними бажанками. Тітка виміняла за продукти собі золотий дукач на коралі, а Мсладі – зелені стрічки в коси. Вона так ті стрічки й не вплела, очікуючи якогось особливого дня.

Цікаво, скільки монет тітка вторгує цього разу?

Генрик, напевно, знову ж повіявся в шинок, жаліючись кожному, хто готовий слухати, на свою бідну долю. Бідний він, Генрик Младович, бо йому й його Ладі бог дітей так і не дав. Племінниця є, і та нездаль, крива, яку заміж жоден мудрий чоловік не візьме.

За такого «мудрого» чоловіка, як дядько, Мслада заміж і не хотіла б. Той любив щодня їсти вареники й жалітися на неї всім живим душам. Грубий, як кабан, червоний, як буряк, та ще й злий, як скажений пес, дядько був ще й слабким духом. Кричати міг тільки на слабких, а от тітки боявся більше, ніж ікони Страшного суду й пана вїйта.

Тітка могла і нагримати, і залишити дядька спати під хлівом. За її силу Мслада її й любила. І хотіла бути такою ж – сильною, високою, з темними кучерями й орлиним носом. От ніс Мсладі і лишився. Великий такий, пташиний.

Сама вона маленька, м'яка й фігуриста, та тільки вся якась непомітна. Ніякі сільські парубки не билися за її увагу й за те, щоб повести її в танець. Не те щоб Мсладі хотілося б танцювати з сільськими парубками, та через ладний шлюб вона могла б хоча б попрощатися з Генриком Младовичем і його нещасною долею.

І не слухати, що ось ще день – і він вижене її з дому, і помирати їй під чужими воротами.

Тьху, дурень старий.

Частина 2

Мслада саме накладала по мисках кашу, а тітка розповідала, як Лукерію дівкою мало не засватав вїйт Крумлова, коли на

подвір'ї залунали крики. Нестерпно гавкав старий пес, лепетувала сусідка з чоловіком.

Вони з тіткою вибігли на двір. Перед воротами топталися з десяток коней із вершниками.

– Ханські воїни, – шепнула Мслада тітці, яка, залишивши її за спиною, сміливо пішла назустріч чужинцям.

То справді були ординці – високі, чорні коні, смагляві вершники з гривами, певно, більшими й темнішими, ніж у їхніх кобилиць.

Про те, що їдуть ханські данники, Мслада дізналася у вїта, куди ходила як помічниця старої знахарки Драги. Та добре знала тітку Ладу, от і взяла її племінницю в помічниці: то щось додивитися, чого не бачили старечі очі, то назбирати трав, бо в старої спина болить.

У вїта хворіла трирічна молодша донька, от і посилав він по Драгу щодня. З нею приходила і Мслада. У хворих роботи було небагато – знахарці допомагали й догоджали в кожній хаті, тому у вїта біля неї крутилися четверо старших доньок та ще й дружина. А Мслада тільки слухала – стоячи в передпокої чи крутячись між дворовими слугами, годуючи собак.

Вїт злився: ординці їхали, платити не хотілося. Вже значить, приїхали.

Чому тільки до них під хату?

Мслада залишилася на подвір'ї, стежачи, як тітка вийшла за ворота.

Сусідка ж, голосячи, кинулася до Мслади:

– Ой, Мсладочко, горе яке сталося, горенько, – жінка впала їй на руки, заливаючись слізьми. – Як же вам тепер жити?

Мслада стояла, наче статуетка, поки сусідка не пішла, покликана чоловіком. Аж тоді їй вистачило сміливості підійти ближче до чужинців і тітки.

Двійко чорних коней було запряжено у звичайний сільський віз, що зовсім не пасував до їхньої незвичної краси. Їхні гриви, заплетені в косиці, блищали золотими прикрасами. Гарно так блищали на вечірньому сонці.

У возі на скирті соломи лежало тіло.

Тіло проклятого всіма богами Генрика Младовича.

По широких грудях та замурзаній вишитій сорочці розпливалися плями свіжої крові.

Мслада тільки шумно набрала в груди повітря – дух сперло, наче тітка одягала її до церкви й шнурувала корсет, щоб «її дівчинка була схожа на тих міських паняночок».

Підняла голову.

Тітка говорила з воїном, що поважно зійшов на землю, залишивши коня незадоволено гребти копитом землю, здіймаючи хмарки пилуки.

У незнайомця був дивний голос, а тітка тільки хмуρο дивилася в його бік.

Мсладі стало страшно. Покірності в цій жінці не було ні грама, а ординці від простої селянки такого не простять.

Аби тільки залишили її в спокої.

– Корову, значить? Корову та гроші за праведну душу? – Мсладі здалося, що останні слова тітка Лада вимовила з єхидством, зовсім нехарактерним для жінки, що тільки стала вдовою.

– Ну, воля твоя, ординець, що мені до ваших звичаїв. Давай своє золото, давай що хочеш.

Тітка повернулася, нарешті окинувши Мсладу поглядом.

– Йди, любонько, звідси. Поклич пана ксьондза.

Мсладі ж тільки дай волю втекти – від ординців цих незрозумілих, тітки, та й від тіла цього проклятого.

Прийми, Боже, все-таки його душу, Генрика Младовича.

ЩЕ НЕ ЗІВ'ЯВШІ КВІТИ

Перед ним на жовтій, висохлій траві розвалився мотель. Старий і похилий, але це був єдиний притулок у глушині, в яку він забрів. Грозові хмари нависли низько-низько, пронизливий вітер скрипів парканами, дверима й вікнами покинутих будинків, гнав пустельними вулицями перекотиполе. Побита дорога лежала в пилюці й непотребі: сигарах, скляних пляшках, клаптиках якихось папірців. Містечко здавалося вимерлим. Починався дощ.

Втомлено штовхнувши маленьку дерев'яну хвіртку, – та пронизливо скригнула – мандрівник попрямував до дверей мотелю. На даху яскравими великими літерами мерехтіло: "Friendly Bill". Пара букв у слові "дружній" не працювала, і замість нормального напису на вивісці значилося: "Fried Bill". Неоново-жовта "В" періодично гасла.

Бідний Білл, ким би він не був...

Мандрівник пирхнув і увійшов усередину.

У залі було багато людей – здебільшого чоловіків із чорними мішками під очима та волоссям, до якого, здавалося, ніколи не торкався гребінець. У барі грала музика – можливо, суміш джазу й чогось ще, ледве знайомого. Прокурену кімнату освітлювало тепло м'яких ламп, що лише глибше занурювало кутки в темряву. Дерев'яна підлога тихо рипіла під чоботами нового гостя, поки той неквапливо прямував до барної стійки. Йому потрібна була кімната й щось випити.

– Пане?.. – бармен не виглядав здивованим. Це був кремезний чоловік із довгою каштановою бородою та гривною волосся, у якій вже проглядалися сиві пасма. Чорні очі з цікавістю та навіть певним співчуттям вивчали фігуру відвідувача: мандрівник виглядав втомленим, сумним і побитим життям.

– Мені потрібна кімната на ніч і склянка. Скільки? – рука в шкіряній рукавичці потяглася до кишені по гроші.

– Десять за випивку. Кімнату на одну ніч віддам за дві.

Рука на секунду завмерла, і чоловік здивовано підняв погляд на бармена.

– Чому? У мене є гроші...

– Думаю, вони тобі ще знадобляться. Мені *вже* соромно просити гроші за кімнату. Тут відвідувачам доплачувати треба, а не навпаки, – коротко й сумно реготнувши, чоловік представився: – Я Білл, бармен і за сумісництвом власник цього мотелю.

– Тео.

Гість сів на високий стілець біля барної стійки й зняв дорожній плащ, поки Білл наливав собі в запилений скляний стакан "Сапфіра".

– Ром, джин, віскі?

– Те саме, що й тобі.

– Значить, джин.

З гучним стуком перед Тео з'явилася ще одна склянка. Бармен сів навпроти й поставив перед собою майже повну пляшку алкоголю. Деякий час обидва мовчки дивилися в порожнечу, зрідка роблячи ковтки. Першим заговорив Тео:

– Чому тут так багато людей?

Білл похмуро хмикнув і відпив, відповідаючи запитанням на запитання:

– Бачив стан нашого містечка? Випивка – єдине хороше, що тут залилось, – він скривився.

Тео тим часом оглядав бар. За маленькими столиками сиділи самотні торговці й фермери у брудних сорочках. Усі сиділи, похмуро втупившись у свої кухлі; здавалося, ніхто навіть не помітив його присутності. Ні сліду від живого гулу пабу.

– Місто живих мерців... – наполовину жартівливо протягнув Тео, але Білл тільки посмутнів ще більше. Тео поспішив перепросити:

– Пробач, я не хотів.

– А ти сам чого сюди прийшов? Тут здалеку видно, що не фермер ти і не... – чоловік зам'явся, підбираючи слово, але потім махнув рукою. – Аристократ, коротше! Чому ти тут сидиш? Чого прийшов у це Богом забуте місце?

– Я... – Він мав рацію. Теодор Грейвіл теж мав, за ким і за чим сумувати.

Тео зробив великий ковток джина. Алкоголь обпалив горло й почав дурманити голову. Він покривився й знову обвів бар поглядом. Ті ж самі фермери, ті ж самі купці і... жінка?

Тео часто закліпав, намагаючись розвіяти міраж, точно нав'язаний алкоголем. Він бачив лише її спину, але не міг припустити, що це чоловік. Занадто жіночна фігура, занадто плавні рухи, просто... занадто.

Він широко розплющив очі, коли вона повернулася та їхні погляди зустрілися. Не міраж. Вона стояла в тіні, тож він бачив лише її пересохлі губи й очі, що не поступалися глибиною океанові. У їхній порожнечі теж можна було втопитися.

Жінка здавалася йому невиразно знайомою, як напівзабутий дитячий сон, але він був упевнений, що дивився на неї вперше. Тоді звідки?..

– Я... Я, мабуть, піду в кімнату... – однією рукою Тео уже наосліп шукав ремінець сумки, іншою – брав ключ і плащ. Бармен глянув на нього з подивом.

– Як скажеш, приятелю, як скажеш.

– Ага...

Тео різко підвівся й швидко попрямував до жінки, не зводячи з неї погляду. Хто вона? Просто випадкова перехожа? Чи хтось, кого він колись знав?

– Пані... Пані, перепрошую, я Вас знаю?

– Хто? Я? – у відповідь – порожній погляд. Здавалося, вона не розуміла, що Тео звертався саме до неї.

– Так, Ви. Пробачте за мої нетактовні питання. Як Вас звати? Ви здаєтеся мені знайомою...

Пустеля в її погляді змінилася здивуванням і якоюсь дивною радістю.

– Я... я... – почала затинатися вона. – Я б не хотіла... називати своє ім'я. Називайте мене, як забажаєте. Я не думаю, що ми зустрічалися раніше. Власне, – дівчина схилила голову вбік, – я впевнена, що бачу Вас уперше.

Останню фразу вона вимовила напрочуд твердо.

– А-а-а... – Тео запнувся й замовк. Усі слова моментально вилетіли з голови, залишаючи лише нерозуміння та сум'яття. Він точно був упевнений, що знає цю дівчину.

– Ви виглядаєте здивованим. – несподівано прямолінійно сказала вона. – А ще – пригніченим. Не хочете приєднатися до мого чаювання? Можливо, я зможу допомогти.

Раптово. Для нього й для неї.

Тео подумав: *“До біса!”*

Тео сказав:

– Не відмовлюся.

Долаючи скрипучі сходинки, Грейвіл силкувався відгородити себе від смутку. Білл нагадав йому його власні скорботи: дружину, дім, батьків... Прокляття Хайвену залишило його ні з чим: він поневірявся світом із однією лише сумкою на плечах.

– Гей... Ти що? Засумував? – стривожений голос незнайомки вирвав його з полону горя лише одним своїм звучанням. Тео підняв голову.

Вона, у своїй довгій-довгій накидці, що закривала решту одягу, йшла спиною вперед, вдивляючись хлопцеві просто в очі. Безшумно ступаючи на сходинки і безпомилково знаходячи наступну, дівчина спохмурніла, тож Тео поспішив запевнити її, що все було добре. Він просто замислився.

– Гаразд, – похитала головою вона, – але ти виглядав...

Незнайомка не договорила, розвернулася і пішла вже нормально. Хризантема в її волоссі впустила кілька пелюсток.

На задвірках свідомості майнула блискавична думка, але тут же зникла. Тео кліпнув кілька разів.

– Обережно, тут невеликий поріг, – попередила дівчина Грейвіла через плече, різко звертаючи праворуч і залишаючи сходи позаду. Попри застереження, Тео усе одно перечепився і впав – зіткнення з підлогою відгукнулося неприємним болем у руках, подряпиною на щоці та синцем на коліні.

– Ой, ти як? – дівчина присіла поруч, стурбовано оглядаючи його на предмет можливих травм. Вона простягнула руку, і хлопець, вхопившись за неї, досить вправно підвівся.

– У нормі, – він швидко відпустив її долоню, помітивши, як та злегка скривилася від занадто сильного стискання. – Дякую. Нам далеко?

– Ні... – слабо усміхнулася вона і вказала на двері в самому кінці коридору. – За пів хвилини будемо.

Решту шляху дует пройшов мовчки.

Коли двері відчинилися з майже нечутним скрипом, незнайомка запросила Тео увійти першим. Він кивнув і переступив поріг невеликої, але затишної кімнати під номером сім.

Всередині було тепло і несподівано ясно. Безліч свічок стояли на столику, тумбочці, підвіконні, навіть по кутках на підлозі – всюди! Поміж них розташувалися пляшка вина, келихи та таріль з їжею.

– Ого... – видихнув Тео, із дедалі більшою ніяковістю оглядаючи все це. У відповідь на його здивований вираз дівчина лише вишкірилася:

– Заспокойся, нічого такого я не планую. Свічок багато, бо у нас завжди під час грози вимикають світло, а келихи й їжа взагалі були для мене особисто. Я звикла до самотності.

У її останній фразі прозвучала ледь вловима гіркота, і Тео ледве стримав бажання запитати: «Чому?». Якщо захоче, сама розповість.

– Присідай. Я зараз чай заварю, – кинула незнайомка, проходячи повз нього вглиб кімнати до журнального столика біля вікна.

– Ти ж казала, що електрики немає, – пирхнув хлопець у відповідь, мимоволі запитуючи себе, коли вони встигли перейти на «ти» і чому він взагалі так легко піддався чарам цієї дівчини.

– Так у нас комин є. Вода вже нагрілася, – спокійно відповіла вона, присівши в кутку кімнати й витягаючи звідкись дві глиняні чашки, з яких здіймалася пара.

Зі свого місця Тео не бачив її, але чудово чув наступне прохання:

– Поруч із тобою є полиця, на ній стоїть коробочка з чаєм. Дістань її, будь ласка.

Тео швидко оглянув єдину полицю поруч і підійшов до неї. Коробочка – а точніше, жерстяна банка – виявилася захованою за кількома свічками, відблискуючи золотою фарбою. На її покритті була зображена гвоздика, оточена дрібними фіалками. Малюнок відзначався надзвичайною деталізацією – художник відтворив навіть дрібні крапельки роси на пелюстках.

Тео знову спробував вловити якусь невловиму думку, але вона знову миттєво вислизнула. В голову тільки приходили дурні дитячі приватні уроки від гувернантки.

– Поспіши, будь ласка, а то вода остигає, – засміялася незнайомка йому в вухо, і хлопцеві здалося, що це найкращий звук, який він коли-небудь чув. Це його злякало.

– Ось, – дівчина забрала в нього коробку й відійшла готувати чай. Тео тим часом намагався заспокоїтися.

Він обережно сів на ліжко, спостерігаючи за зосередженою незнайомкою. Вона весь цей час здавалася надто радісною. Це відображалося в куточках її губ, легкому прижмурі очей, ледь піднятих бровах. Дрібниці, здавалося б, але диявол ховався в деталях: вона була занадто рада випадковому знайомству. Ще одна дивина до її скарбнички.

Вона й справді була неймовірно самотньою.

Напрошувалося логічне питання: чому?

– На, – простягнула йому чашку з чаєм дівчина, і Тео, приймаючи напій із вдячністю, запитав:

– Як мені тебе називати?

– Називай мене Лілією, – прозвучала відповідь. – Це не моє справжнє ім'я, вибач.

– Чому ти не хочеш назвати своє ім'я? Ми ж все одно більше ніколи не побачимося...

– Я скажу тобі завтра. Вважай це забаганкою розбалуваної дівчини.

Тео здивувався такій відповіді, але лише знизав плечима. Він знову-знову-знову втратив нитку думки, що постійно блискотіла десь на межі свідомості. Це починало драгувати.

Лілія підняла свою чашку, мовчки пропонуючи цокнутися нею об його посудину. Хлопець здивовано вигнув брову. Хто взагалі цокався чашками з чаєм? Дівчина хитро підморгнула й ледь знизала плечима. Вона цокалася.

Звук зіткнення емальованої глини розчинився в гуркоті грому за вікном. Лілія щасливо засміялася. Одним ковтком випила гарячий чай, дістала звідкись дві цукерки й кинула одну Тео. Той, спантеличений, ледь устиг її зловити, але, відволікшись на частування, не помітив, як Лілія безшумно наблизилася до нього.

– Ходімо! – усміхнулася дівчина, простягаючи хлопцеві руку. Тео здригнувся й здивовано подивився на неї. Лілія ледь смикнула його за зап'ястя, змушуючи піднятися. – Ходімо танцювати.

Самотня чашка залишилася на столику.

Згодом ця ніч здавалася Тео суцільною тьмяно-теплою плямою.

Лілія ввімкнула аудіомагнітофон, і кімнату заповнили ліниві звуки гітари.

Вони сміялися, сміялися так, що Тео здавалося – ніхто більше не зможе так сміятися. Вони кружляли у швидкому танці, намагаючись навчити одне одного правильним рухам, і голосно реготали, коли хтось ненароком наступав партнеру на ногу. Не існувало занадто смішних, дитячих чи дивних рухів – усе було дозволено. Лукаві усмішки, хитрі погляди й теплі дотики рук у напівтемряві тріпотіли метеликами в куточках губ і на кінчиках пальців, мерехтіли між свічками, стареньким магнітофоном і завішеним вікном.

Коли мелодія змінилася на повільну, Лілія притулилася чолом до плеча Тео, тихо хихочучи й намагаючись підспівувати пісні, які, як зізналася згодом, навіть не пам'ятала. Їм було весело, їм було легко – дві самотності зійшлися в плавному танці.

– Скажи, – прошепотіла Лілія, наближаючись до його вуха, – ти боїшся вогню?

– Тільки пожежі, – відповів він таким самим шепотом. Підвищувати голос здавалося блюзнірством. – Він забрав у мене кохану і дім.

Лілія лише сумно-сумно усміхнулася і змінила платівку.

– Ти єдиний, хто зміг мене побачити, – лишень кинула вона, залишивши за собою шлейф недововленості. Музика змінилася, і Тео запропонував станцювати танго.

– Під рок-н-рол?! – залиvisto розсміялася Лілія, відкидаючи голову назад, але тут же з блиском в очах труснула кучерями по плечах. – Ну тоді тобі доведеться мене навчити, хлопче, бо я гадки не маю, як це робиться.

– Як скажеш, *ученице*.

І навчання почалося. Лілія тамувала регіт, намагаючись стати правильно й не впасти, Тео широко усміхався, приглушено сміявся, коли у неї щось не виходило, й підбадьорливо підморгував, коли все йшло як треба.

Вони зробили першу перерву на вино. Лілія десь загубила накидку й взуття – коли це сталося, Тео і гадки не мав – і залишилася в ніжній блакитній сукні-бюст'є, а він сам – у потертій майці та запилених штанах.

Він розповів їй про «прокляття Хайвену» й про те, як маленька одинадцятирічна дівчинка-маніячка підпалила його будинок і вбила його дружину. Тео не сумував, коли ділився своєю історією. Навпаки, з кожним словом йому ставало легше – він розділяв свої тривожні спогади з людиною, яка могла допомогти. Лілія ж, згорнувшись калачиком на його колінах, уважно-уважно слухала, тихо заспокоювала й підбадьорювала.

Мелодія змінилася, і навчання продовжилося. Зовні вив вітер і бушувала гроза, а всередині мерехтливе світло свічок і тепло кружляли у недосконалому танці сумного мандрівника й ніжної квітки.

Вони зробили другу перерву на їжу. Лілія зачаровано слухала стукіт дощу, а Тео, поїдаючи печиво, не менш зачаровано дивився на неї, час від часу кидаючи незручні, але смішні жарти.

Лілія кумедно червоніла, докірливо поглядаючи на нього й прикушуючи щоку, щоб не засміятися. Магнітофон вимкнули, насолоджуючись тишею.

В якийсь момент дівчина рішуче підвелася й струснула головою:

– А казав, що навчиш танцювати! – і магнітофон знову заспівав.

Вони продовжили. Лілія танцювала несміливо, незграбно, але від того її рухи не ставали менш прекрасними. Вона трохи освоїлася, але все ще помилялася. Тео жартома грозив їй пальцем, поки вона щиро сміялася й підморгувала йому. Гримів грім, блискала блискавка, а в кімнаті, захоплено кружляючи, танцювала Лілія – під руку з хлопцем, в очах якого вперше за довгий час сяяли вогники радості. Лід у його серці непомітно розтанув, поступаючись місцем теплу чаю, ніжним словам і дівочій усмішці.

Вони зробили третю перерву – на вино і битву подушками. На той момент їхні витончені силуети освітлювала лише блискавка: свічки згасли, дим від них давно розвіявся.

Торкаючись одне одного кінчиками пальців і розчиняючись у тихому сміхові, вони не знали, хто першим розпочав цю гру. І щоразу, коли їхні обличчя опинялися надто близько, Тео – або щось вустами Тео – розповідав ще один шматочок своєї трагедії.

Попри те, що хлопцеві ще не було й двадцяти трьох, він уклав фіктивний шлюб. Вони з дружиною були друзями, але ніколи не кохали одне одного. Обоє були заможними, обоє закуті в золоті кайдани, обоє жадали свободи. За свою свободу Тео довелося заплатити сповна: ціною стали всі його гроші, життя дружини й рубці від вогню на все життя. Кровожерне полум'я, роздмухане одинадцятирічною Бетті, залишило його з дорожньою сумкою, картою й пустою в душі на довгі роки.

Він цілий рік добивався смерті дівчинки, яка вбила понад двадцять людей. Ще рік блукав світом.

І вперше за два роки він відчув спокій.

– Все буде гаразд... – прошепотіла Лілія.

Магнітофон змовк. Гроза стихала.

Ніч добігала кінця.

– Давай станцюємо, – з тужливим проханням сказала дівчина, і Тео не зміг їй відмовити. Під шум зливи вони повільно кружляли у танці. Останнє, що відчув Тео перед тим, як провалитися в сон, – легкий поцілунок у куточок губ.

Його огорнула темрява.

Тео прокинувся від того, що сонце світило просто в очі. Він невдоволено перевернувся на бік і ледь розплющив повіки. Прямо під носом опинилася м'яка сіра тканина. Він ліниво подумав, що не пам'ятає такої постелі у своїй кімнаті.

У своїй кімнаті?

А він взагалі був у своїй кімнаті?

Тео підскочив, ніби ошпарений, намагаючись зібрати докупи уривки спогадів про вчорашню ніч. Його миттєво охопив сором. Це алкоголь так на нього подіяв чи що? Чому він розповів усе про себе абсолютно незнайомій жінці? Чому взагалі до неї підійшов?

Тео опустив очі на ліжко поруч. Там акуратною стопкою лежали всі його речі: накидка, жилетка, гаманець. Поруч із ними лежала чорна троянда, чиясь носова хустинка та записка. Він поспішно схопив клаптик паперу й пробігся очима по рядках, написаних витонченим, але трохи недбалим почерком. Писали явно поспіхом.

"Вибач, що пішла. Сумніваюся, що ми ще зустрінемося. Я б хотіла побачити тебе знову, але, думаю, це неможливо. Твоя, Лілія."

Парубок приголомшено видихнув. Що це означає? Чому неможливо?

Він засмучено взяв хустинку до рук і помітив вигаптувані ініціали: "Ж. Е. М." Перше та друге ім'я, прізвище. Справжнє.

Тео одягнувся зі швидкістю блискавки, схопив троянду й хустинку, запах записку до кишені й вилетів із кімнати номер сім. Він мчав униз сходами, перестрибуючи через дві сходинки за

раз. Спустившись у зал, відзначив, що людей було значно менше, ніж учора. Бармен – Білл – стояв на тому ж місці, протираючи стакан. Тео підлетів до нього.

– Білле, ти її не бачив?

– Кого? – розгублено запитав бармен, дивлячись на розхвилюваного гостя.

– Ну... її! – хлопець запнувся, усвідомлюючи, що навіть імені дівчини не знає. – Вона була тут учора ввечері. Хвилясте темне волосся, очі сині-сині, трохи нижча за мене, маленький шрам на скроні біля лівого ока... – він говорив уривчасто, помічаючи насмішкуватий погляд бармена.

– Вибач, хлопче, але вчора в залі дівчат не було. Чи не перепив ти випадково?

– Та ні ж бо... ось! – Тео кинув хустинку на стійку, доводячи, що це не його вигадка. – Ось її ініціали. Ми були в номері сім!

Він замовк, помітивши, як зблідло обличчя Білла. В голові Тео почав бамкати тривожний дзвін, коли він помітив, з якою обережністю чоловік взяв хустинку. Руки посивілого бармена трусилися. У напівтемряві золотом зблиснули вишиті букви.

В очах Білла з'явилися сльози. Він ніжно провів великим пальцем по ініціалах і віддав річ Тео, хапаючись за натільний хрестик.

– Помилуй мене, Господи...

Тяжко опустившись на стілець, Білл дозволив тихим, розпачливим, гірким сльозам котитися по щоках.

На німе питання в очах Тео Білл відповів слабким шепотом:

– Це хустинка моєї доньки, Жюлі. Вона дуже схожа на ту дівчину, яку ти описав. Вона... загинула в номері сім. – Білл тяжко сапав, ніби кожен вдих завдавав йому болю. – Заколота. Кухонним ножом. Минулої ночі виповнився рівно рік...

Закриваючи обвітреними руками обличчя, Білл спробував опанувати себе, але рвучкі вдихи не зупинялись.

Тео невіряче похитав головою й кинувся назад, до кімнати. Його зустріли гори пилу та павутиння, запустіння та засохлі плями крові на підвіконні. Усе виглядало зовсім не так, як уночі.

Ні сліду свічок, магнітофон зламаний, тканина простирадла поїдена міллю.

Тео не вірив власним очам. Хто ж була Лілія, з якою він танцював? Вона не могла бути мертва... Він її бачив, торкався... Вони ж тільки познайомилися...

"Ти єдиний, хто зміг мене побачити."

Раптом він згадав слова Лілії – Жюлі. Вона прошепотіла їх, але так і не пояснила.

Невже трагедія Тео відкрила їй двері до нього?..

Хризантема у волоссі, фіалки та гвоздика на коробці з чаєм, ім'я Лілія, чорна троянда.

У різні часи усі ці квіти були символами смерті. Ось яка думка крутилася у нього в голові, дратуючи і щоразу вислизаючи. Абсолютно марна інформація, яку йому в голову колись вбивала гувернантка, одна з тих абсолютно даремних скалок знань, які він був змушений вивчити, щоб увійти до вищого суспільства.

На кілька секунд Тео забув, як дихати. Як мислити. Як жити.

Він бачив привида. Він танцював із нею. Вона його слухала. Усвідомлення накочувалося знову і знову, аж поки не з'явилися сльози – пекучі, сліпі сльози. Тео не знав, скільки часу просидів у кімнаті, ридаючи від безвиході, смутку, туги за людиною, яку знав усього одну ніч. Людиною, яка виявилася навіть не живою.

– Її могила – на найближчому пагорбі. Вона любила висоту, – прошепотів голос за його спиною. Тео навіть пальцем не поворухнув у відповідь. – На могилі завжди росте багато квітів, навіть узимку. Ніхто їх не поливає, ніхто за ними не доглядає. Як вони живуть – я не знаю. Я жодного разу не приходив до могили. Це понад мої сили.

Тео підвівся, трохи похитуючись, і вийшов із кімнати. Він не знав, навіщо йому йти на могилу Жюлі.

Він не помітив, як подолав шлях до пагорба, вершина якого яскравою плямою виділялася серед загальної сірості. Здавалося, він узяв свій плащ, але зовсім не пам'ятав, як це зробив. І ось він стояв перед розмаїтою клумбою, де цвіли й фіалки, і лілії, і гвоздики, хоча вони не мали б рости разом.

Хлопець задумався: це Жюлі Емілі Міллер, чиє ім'я було вирізане на хресті, надсилала йому знаки? Чи все це було лише одним великим збігом?

Тео сів біля квітів і втупився в одну точку. Навіщо рухатися? Навіщо думати?

Навіщо жити?

– Після моєї загибелі справи в селі пішли все гірше й гірше, – прошепотіли йому на вухо. Хлопець завмер, боячись сполохати мить, розвіяти примару. – Я приходила сюди щодня рівно рік, під кінець уже навіть не сподіваючись, що мене почують, побачать, помітять. Мій батько був убитий горем.

Тео обережно обернувся, розглядаючи Лілію-Жюлі, яка м'яко йому всміхалася. Вона говорила все це рівним буденним тоном, але він бачив, наскільки самотньою вона була. За рік трепіт вій та пустий погляд стали їй німим криком.

Він повільно підніс руку до її обличчя, майже очікуючи, що вона пройде наскрізь, але пальці м'яко торкнулися теплої шкіри. Жюлі притиснулася до його долоні, задоволено усміхаючись і шепочучи:

– Я не думала, що ти мене знову знайдеш...

І Тео образився.

Образився за те, що вона сказала, що вони більше ніколи не зустрінуться. За те, що змусила його згадати суть сліз. За те, що змусила його до неї прив'язатися.

Раптово він почав її лоскотати, поки Лілія, голосно сміючись, не впала на землю. Тео з хитрою усмішкою навис над нею і, витримавши довгу паузу, залишив незграбний цілунок на кінчику її носа. Із величезним задоволенням чоловік спостерігав, як обличчя дівчини спочатку здивовано напружилося, а потім швидко розчервонілося, доки вона намагалася зробити серйозний вигляд.

– Тобі не пасує, – засміявся Тео і підвівся, струшуючи пісок і землю зі штанів.

Вона піднялася слідом, обурено пирхаючи.

– У покарання за це, – вона вказала на свій ніс, – я піду з тобою! Куди б тебе не завела дорога, я буду біля тебе.

Її слова бриніли ледве тамованою радістю, неначе струни налаштованої скрипки.

– Я не заперечую, – підморгнув їй Тео, відчуваючи справжнє, щире щастя.

Вона йде з ним. Вона йде з ним. Вона йде з ним.

Тео обійшов хрест і помахав маленькій фігурці біля мотелю. Білл помахав у відповідь, не підозрюючи, що поруч із гостем стоїть його мертва донька. Жюлі легко вклонилася на прощання. Маленька фігурка внизу розвернулася й побрела у мотель, згорблена і згорьована.

– Думаєш, він помітить, коли квіти зів'януть? – трохи сумовито прошепотіла Жюлі, востаннє проводячи поглядом свого батька. Тео нічого не сказав у відповідь, але дещо стиснув її руку в знак підтримки.

Через хвилику вони розвернулися і пішли в протилежну сторону.

Прощавай, Білле.

Єнютіна Анастасія

ХРОНІКИ МАГІЇ

Був хороший сонячний день. Сонце стояло в zenіті, освітлюючи ліс вовків своїм промінням. Ліс був доволі густим, тому лише деякі промінчики потрапляли на стежину, протоптану багатьма поколіннями різних звірів. Зараз же нею крокувала невеличка група вовків. Спереду йшли старші й більші, а за ними слідували молодші. Вони несли різну здобич у зубах. Усі вони були або сірі, або бурі, або чорні. Серед них був лише один білий – Анію. Решта членів групи час від часу поглядали на нього, хмурячи брови і морщачи носи. Особливо добре це було видно на мордах його однолітків. Проте це ніяк не вплинуло на хороший настрій білого. Сьогодні на полюванні його похвалив наставник,

що ставалося дуже рідко. Анію, замалим не метляючи хвостом туди-сюди, як мале вовчєня, йшов біля дорослих вовків. В зубах він тримав зайця. Позаду чулися насмішки підопічних, що старалася не видати себе дорослим воякам.

– Ти його бачив? Він просто, як *цуцик*, – почулося ззаду, після чого послідував гучний регіт.

Анію прищулив вуха, трохи згорбився і дещо відстав від дорослих. Почувши регіт, один з вояків озирнувся. Коли він побачив згорбленого підопічного, то оскалився і тихенько рикнув. Білий стрепенувся, розправив спину, випрямив вуха і підбіг до свого наставника. Він не хотів його злити, особливо сьогодні, напередодні обряду. До того ж він звик до подібного ставлення інших, тому його це не особливо зачепило.

Обряд... Завтра вранці вожак зграї проведе обряд, який зробить Анію і ще декількох його однолітків справжніми вояками! Він не міг дочекатися цього моменту. Він буде жити разом з іншими вояками і захищатиме їхню зграю разом. Може, його навіть стануть поважати інші? Хоча ні, поважати його будуть тільки, якщо він змінить свій колір хутра, не раніше.

За роздумами Анію не помітив, як вони прийшли до табору. Перед ними виросла велика арка з різних колючих рослин. Обабіч неї розходились міцні стіни, вкриті такою ж рослинністю, які згодом переходили у високі скелі. Все це утворювало надійний захист. За аркою перед очима вовків розкинулася метушлива галявина табору. Вся група підійшла до однієї з печер, біля якої була вирита яма з тушами мертвих тварин. Вояки швидко склали свою здобич до неї і розійшлися хто куди. Молодь послідувала їхньому прикладу, зробивши те саме.

Білий підійшов до печер, де жили всі підопічні. Він прикрив очі, зосередився і відчув легке поколювання по всьому тілу, що означало початок перетворення. Передні лапи витягнулися, стали тоншими і перетворилися на руки. Задні лапи стали більшими і міцнішими, утворюючи ноги. Морда втягнулася, легко перетікаючи в красиві риси обличчя. Шерсть зникла, лишаючи лише густе біле волосся. Відчулася тяжкість одягу. Анію

розплющив очі і провів рукою по голові, між пухнастими вовчими вухами. Ті, хто не бачили справжніх звіролюдів, думають, що після перетворення їх можна відрізнити від людей лише по вертикальних зіницях. Проте це не так. В людській формі у них вуха знаходяться прямо на маківці, як і у звіриній. Також залишався хвіст.

Молодий хлопчина сів на землю і схрестив ноги. Водячи руками по волоссю, він вибирав всі гілочки і листочки, що назбиралися там під час полювання. Це продовжувалося протягом кількох митей. І ось, коли справа була майже закінчена, до нього підійшли однолітки. Аніо продовжував чистити своє волосся та ігнорувати їх, знаючи, що будь-яка реакція лише роздраконить їх. Коли вони підійшли ближче, хлопець вловив і впізнав їхній запах: то була невеличка зграйка хлопців, які вважалася найкращими.

– Ну що, білухо? Похвостався¹⁰ перед вояками? – знову "білуха".

Свята мати-вовчиця, як же він ненавидить це прізвисько! Його так називали майже всі, щоб поглузувати з його сніжно-білого хутра. За багато поколінь лише він народився з таким забарвленням. Тому він був білим тиміаком¹¹ серед своїх, ну або білим вовком. Кожен казав, як хотів.

Зграйка продовжувала зачіпати його, проте хлопець ніяк не зважав на них. Помітивши ігнорування, молоді вовки розізлилися. Лідер повернувся до своїх, окинув їх поглядом і зупинився на сірому вовку, скалячись.

– Аароне! Чому б тобі не навчити цю невдачу поважати інших?

¹⁰ Похвостатися — те саме, що хвастатися.

¹¹ Тиміак — невеличка чорна істота, що поширена на всій Каені. Відома своїми довгими кігтями і чорним, як найтемніша ніч, хутром. Часто трапляється в народних приказках та фразеологізмах.

Окинувши всіх холодним байдужим поглядом, названий знизав плечима і вийшов наперед, розминаючи руки. Взагалі, Аарон майже завжди був сам і ні в що не втручався. Але його затягнули до цієї зграйки, і він мав хоч трохи та слухатися їх. Цей вовк не народився в зграї, а прийшов у неї. Таке траплялося рідко, тому більшість думала, що його не приймуть, але вожак вирішив інакше. Про минуле Аарона ходило немало чуток, проте ніхто не знав точно, яким воно було, оскільки сірий майже ніколи не говорив.

Біль в щелепі змусив Аніо покинути свої роздуми. Його відкинуло назад, і він оперся руками об землю, щоб не впасти повністю. Перед ним стояв Аарон із поглядом, повним байдужості.

– Давай ще! Ще! Ще! – загукали однолітки, і сірий було замахнувся вдруге, але його раптом покликала наставниця.

Аарон опустив руки, розвернувся, підійшов до неї, і вони про щось заговорили. Головний кільк митей спостерігав за ними, а потім повернувся до своєї жертви. На його обличчі відобразилася глибока задума. Це продовжувалось недовго. І вже зовсім скоро він струснув головою і сфокусував свій погляд на білому.

– Ну що ж... – лідер зграйки не встиг закінчити, бо його перебили.

Підійшов наставник Аніо і сказав:

– В тебе два кроки сонця¹², щоб вмитися і прийти в совину лощовину. Завтра обряд посвячення, будемо готуватися до нього, – молодий вояк розвернувся і пішов геть, не давши своєму підопічному навіть слова сказати. Чітко і коротко, як завжди.

Білий радісно заметляв хвостом, встав навпочіпки, оперся рукою на землю і стрибнув. Здійснивши перетворення, він приземлився і побіг до річки, змушуючи своїх однолітків розійтися і дати йому дорогу. Його наставник був одним із

¹² Крок сонця — міра часу, яка використовується у вовків. Один крок — приблизно одна година.

найсильніших вовків у зграї, але разом з тим ще й найбільш зайнятим, тому Аніо цінував кожне тренування разом з ним. Зараз наближався обряд, тож у нього було більше всяких різних підготовок. Хоч наставник не завжди мав час для свого підопічного, він старався проводити більшість тренувань особисто.

Попереду завиднілася ріка. Сповільнивши біг, білий пірнув прямо у неглибокі води. Риба злякано розпливалася, поки Аніо спостерігав за нею. Коли ж у нього закінчилося повітря, він погріб усіма чотирма лапами до берега. Виліз і обтрусився. Оглянувшись на своє відображення, переконався, що у шерсті немає листя, і пішов вздовж річки.

Невдовзі він побачив, як кілька вовчиць з його зграї вмиваються неподалік. Серед них була й прекрасна, чорнява донька вожака зграї. Аніо побачив її та направився до неї, щоб поговорити, майже повністю забувши про те, що в нього скоро тренування. Він підійшов до дівчат, перетворився і помахав їм рукою.

– Привіт! – гукнув він, метляючи хвостом.

Вовчиці повернулися на його голос. Чорношуба, побачивши його, спочатку скривилася, а потім схаменулася і розцвіла красивою посмішкою. Аніо теж посміхнувся, але трохи дурнувато. Вовчиці, що продовжували сидіти на березі, перезирнулися між собою і тяжко зітхнули. Вони прекрасно розуміли, що підступна чорношуба зараз буде заваблювати цього нещасного вовка у свої тенета. Вона недолюблювала Аніо і хотіла позбутися його. А коли дізналася, що він закоханий в неї по кінчики вух, то почала звалювати на бідолаху лавину проблем. Вовчиця всім розказувала, що хлопчина пристає до неї і робить всякі брудні речі. Хоча це було брехнею, проте, через різницю в репутації, вовки вірили в це.

– Привітик, – солодково сказала дівчина, легким порухом руки відкидаючи волосся з обличчя. – Що робиш?

В Анію аж слинка потекла. Він, звичайно, розумів, що в неї є партнер, проте проти волі серця не підеш. Хлопець зібрав свої слині і відповів їй:

– Та так, прогулююся лісом перед тренуванням.

– Ох, правда? – вона граціозно піднялася і попрямувала до річки.

Зачепивши Анію плечем, скривилася, оскільки його одяг все ще був мокрим. Вже біля води вовчиця зачерпнула трохи в руки і бризнула на білого.

– Я думаю, тобі варто йти. Чула, в тебе сьогодні останнє тренування перед обрядом, чи не так?

– Ой, ти права! Я побачу тебе за трапезою! – Анію знов кинувся у річку, оскільки совина лошовина, де буде проходити його тренування, знаходилася по ту сторону.

Варто було хлопцю зникнути за стовбурами дерев, як милу усмішку дівчини замінив шакаловий¹³ оскал. Вона повільно розвернулася до подруг і видала короткий рик.

– Як же мене дратує ця білуха! Нікчемний непотріб, який треба викинути! – чулося її бурмотіння, поки вовчиця відходила від ріки. Її хвіст бився об землю від зовсім неприховуваного роздратування.

Дівчина направилася до табору, а її подруги мовчки послідували за нею. Протягом усієї дороги дочка вождя щось бурмотіла собі під ніс, придумуючи, як наслати біду на Анію. От вже виднілися таборові стіни з терену. Вовчиця раптово різко зупинилася, ніби щось побачила на галявині. І справді, там її тато, кремезний сіро-бурий вовк, роздавав усім накази перед вечірньою трапезою. Дівчата позаду чорношубої перезирнулися між собою, не розуміючи зупинки подруги. Проте вже за мить вона повернулася до них, а вони притисли вуха і подалися назад. Її усмішка була більше схожа на оскал, а в очах палав вогонь,

¹³ Шакали є одними з найбільш підступних звірів в Каєні. Ніхто не вірить їх словам і навіть діям.

схожий на вогні пустелі Сахманти¹⁴, легендами про яку їх лякали в дитинстві.

– Я знаю, як вигнати цього білого зі зграї! – крикнула вона, скалячись ще більше.

– В-в-вигнати...? Для чого...? Він же нікому, здається, не заважає...? – почувся невпевнений шепіт якоїсь із подруг.

– ЩО ОЗНАЧАЄ “ДЛЯ ЧОГО”!? Він соромить всю нашу зграю! Крім того, що в нього біле хутро, він ще веде себе як пуценя, якому всього чотири зміни світу¹⁵! Ще трохи, і з нас будуть сміятися всі інші зграї! Нам потрібно негайно позбутися його! – гарчала вовчиця, кидаючись зі сторони в сторону і луплячи долівку хвостом.

Інші вовчиці стояли перед нею, втиснувшись одна в одну, і чекали поки вона заспокоїться. І от врешті дівчина зробила кілька глибоких вдихів і незворушно продовжила дорогу додому.

– Ідемо! – гукнула собі за спину. – Підготуємо все, що треба, щоб виперти його зі зграї.

Подруги перезирнулися між собою, коротко видихнули і попрямували за своєю лідеркою. Їм було шкода Аніо, проте вони нічого не могли зробити.

Аніо прокинувся від того, що його хтось штурхав у бік.

– Прокидайся, білухо! – прокричав йому у вухо один з його однозграйців, Аарон. Тяжко зітхнувши, Аніо підвівся на лапи і повернув голову в сторону сірого вовка.

– Я встав, встав! Що треба? – Аніо подивився на вихід з лігва, в якому спав. На небі ще виднілися зорі, але сонце вже потроху витісняло свого брата місяця. – Сонце ж ще не встало, а ти мене вже розбудив!

¹⁴ Пустеля Сахманта — пустеля на землі демонів, відома тим, що є вулканічною і там постійно палахкоче вогонь.

¹⁵ Зміна світу — рік у вовків. А сезон — три місяці. Наприклад, літній сезон — це три літніх місяці.

– Припини скиглити! Краще скажи "дякую", що не залишив тебе тут дрихнути, поки всі інші проходять обряд!

Білий вовк, що вже встиг влягтися знову, стукнув себе лапою по голові. Обряд! Як він міг про нього забути?! Зірвавшись на лапи, Аніо швидко понісся до найближчого струмка. При цьому, ледве не збивши з лап Аарона, він встиг кинути швидко "дякую" собі за спину.

Вовк, що залишився у лігві, струснув головою. Він зовсім не розумів цю білуху. Такий же дивний, як і його біле хутро. Аарон знов струснув головою. Йому краще зосередитися на обряді, а не думати про Аніо. Занурений у ці роздуми, він вийшов на галявину, де вже сидів білий вовк. «І як цьому білому тільки вдалося так швидко збігати до струмка і назад? Я ж вийшов майже одразу після нього!» – все-таки сірий не зміг зосередитися, як хотів.

Аніо ж повернув голову в сторону лігва, як тільки почув кроки з тієї сторони. Він побачив, як його однозграєць підійшов до нього, прийняв свою людську форму, присів поряд, схрестивши ноги, і обгорнув їх своїм хвостом. Білий вовк, що вже теж був у своїй людській формі, сів поруч в такій самій позі.

Через деякий час на галявині зібралось багато вовків. І от нарешті, до величезної скелі, що нависала над усією зграєю, підходить струнка вовчиця разом із міцним на вигляд вовком. Здається, той міцний вовк є партнером красуні.

Аніо помітив новоприбульців, злегка поюрзав на землі і почав радісно метляти хвостом з боку в бік. Вовчиця, що вже встигла примоститися біля скелі, помітила його. Її посмішка вмить стала шакаловим оскалом, що передвіщав величезні неприємності. Проте хлопець ніколи не звертав на це уваги. І цього разу все було набагато гірше, ніж хтось із вовків міг подумати.

Величезний сивий вовк вийшов з тіней дерев і кількома легкими стрибками забрався на вершину скелі. Підійшовши до краю каменя, вожак грізно оглянув свою зграю. І це викликало

хвилю перешіптувань. Злився вожак рідко, але коли це сталося, кожен старався не попадатися йому на очі.

– Сьогодні мав би бути чудовий день, – почав старий вовк, – але, на жаль, сталося дещо дуже неприємне.

Ще одна хвиля перешіптувань пройшлася зграєю. Оскал юної дочки вожака став ще більшим. Точно буде біда.

– Аніо, вийди наперед, – пролунало з вершини скелі.

Тиша окутала галявину. Здавалося, навіть пташки перестали співати свої пісні. Названий спочатку озирнувся довкола, а потім повільно піднявся на ноги і вийшов наперед.

– Моя дочка сказала мені, що вчора ти приставав до неї, – ці слова були мов грім серед ясного неба. Аніо здивовано подивився спочатку на вожака, а потім і на красуню, все ще не помічаючи її демонічної натури.

– Але...! Але...! Ц-це не-непра-правда-да! – тремтячим голосом сказав хлопець, притискаючи до себе вуха і хвіст.

– НЕ СМІЙ БРЕХАТИ! – крик донісся згори, змушуючи бідолаху зіщулитися. – Я ЗНАЮ, ЦО ТИ ЦЕ ЗРОБИВ!

Аніо хотів було заперечити, але після короткого погляду вгору зрозумів, що ніхто йому не повірить. Тому він просто стояв, опустивши голову. Після кількох митей тиші, згори вже більш спокійно донеслося:

– Це сталося і раніше. Я вже навіть не згадую твої інші вибрики!

Білий вовк скривився, не піднімаючи голови. Його однолітки завжди звинувачували його у своїх проступках. А старші вірили, бо завжди більше любили інших, ніж його.

– Я розраховував, що ти виправишся, але цього не сталося. Тому ти маєш понести покарання за все, що встиг натворити. Я виганяю тебе зі зграї!

І от вже третя хвиля перешіптувань прокотилася галявиною. Зі зграї виганяли рідко, але, зважаючи на все, в чому його звинувачували, Аніо не здивувався. Він підняв очі на вожака, а потім окинув поглядом всіх, хто був на галявині, і пішов до лігва. За законом вигнаний вовк повинен покинути територію зграї до

заходу сонця. Сонце тільки-тільки зійшло, тому білий вовк збирався, не поспішаючи. Його серце рвали на шматки тиміаки, проте Аніо старався не показувати цього. Єдине, що заспокоювало його, це те, що деякі вигнані вовки мали змогу повернутися, якщо показували, що варті того.

Білий розмірковував над тим, як повернеться до зграї після того як доведе свою невинуватість, завоює серце юної дочки вождя. Проте його роздуми перервав Аарон:

– І куди ти тепер підеш? – пролунало ззаду.

Аніо подивився йому в очі і задумався. Цього сірого не хвилював колір хутра хлопця, проте він був частиною маленької зграйки, яка недолюблювала білого. Подумавши, що все одно побачить його нескоро, Аніо відповів:

– Напевно, в Лімос. Це досить велике місто, тому я точно знайду спосіб прогодувати себе.

– Якщо вже йдеш туди, знайди кіцуне Алдо. Він зможе допомогти тобі прилаштуватися десь, – сказав сірий, дивлячись білому вовкові прямо в очі. Одним швидким рухом він дістав медальйон і протягнув його Аніо. – Коли його знайдеш, то відразу віддай йому це і скажи, що ми з однієї зграї.

Після того, як хлопець забрав запропоновану річ, Аарон розвернувся і швидко вийшов з лігва. Білий перевів погляд на медальйон. Зазвичай вовки не мали жодних прикрас чи чогось подібного, проте Аарон прийшов у зграю, а не народився в ній. Це пояснювало те, чому він часто мав якісь речі, які однозграйці бачили вперше. В нього часто питали, звідки він, або чим займався перед тим, як приєднався до зграї, проте відповіді ніколи не отримували. Цікаво, що таке може зв'язувати кіцуне та вовка. Ну, про це він дізнається, коли дістанеться Лімоса.

Юдіна Марія

СКЛЯНИЙ ДІМ

– Люди, які вірять у теорії змов, або дурні, або лінються знайти нормальні логічні відповіді, – задихано промовила Наталі, перекидаючи наплічник через напівзіржавілий паркан.

– Я – не всі. Я не сліпо вірю, а шукаю неспростовні докази!

– Я раджу подумати ще раз, чи ти не дурень, – Наталі була не в гуморі, оскільки Джейк змусив її відірватися від улюблених робо-тваринок та вилізти з кімнати.

– Якщо тобі не подобається шукати відповіді на загадки, навіщо пішла?

– З нудьги. От і все, – вона перелізла через паркан і взялася порпатися у замку.

– Тоді слухай, – сказав Джейк по іншу сторону брами. – Колишній власник цього будинку Альберт Тіто був відлюдником – він не тримав навіть покоївки, щоб слідкувати за таким гігантським будинком.

– Як я його розумію... – промимрила під ніс Наталі та відчинила браму.

– Ніхто у місті Брошта не знає, що сталося з його сім'єю, – продовжив Джейк. – Дружину та сина ніхто ніколи не бачив... П'ять років тому і сам Альберт безслідно зник.

Перестрибуючи через дві сходинки, хлопець опинився на ганку. Двері були забиті дошками, і поки Наталі торсала дерев'яні перекладини, Джейк дістав маркер із поясної сумки та намалював кепкуючий смайлик на зітлілій табличці, яка попереджала: «Під охороною держави. Вторгнення карається законом».

– Якщо ми знайдемо щось страшне – я тебе приб'ю, – Наталі посвітила ліхтариком в коридорі. – Прочинені двері. Глянемо?

Двері зарипіли від Джейкового поштовху.

– Це кабелі? – Наталі схопила поглядом дивне плетиво на підлозі. – Що за штуківину він тут будував?

– Це найцікавіше. Як гадаєш, що мала побудувати людина, щоб шезнути? – Джейк роздивлявся дивні конструкції у формі кубів. Деякі були зібрані у маленькі групки та пошкрябані, ніби хтось намагався їх перемістити.

– Зброю? Щось небезпечне? – Наталі пошукала поглядом – куди ведуть сплетені дроти? Зітхнула, зрозумівши, що в нікуди: обірвані краї кабелів були хаотично розкидані біля підніжжя кубів.

– Саме так! Щось таке, що змусило уряд вчепитися у підлокітники нагрітих стільців та затруситися від страху!

Дівчина закотила очі, сідаючи перепочити біля стіни, її пальці несвідомо обводили запилжені дірки в підлозі. Обабіч здіймалися комірки стелажів із величезною кількістю книг – справжнісінька особиста бібліотека!

– Нічого собі... Таке зараз нечасто побачиш у Діджитал Ері. Гей, Еллі...

Поки Джейк воркував із особистою помічницею на ім'я Еллі, Наталі відвернулася і посвітила ліхтариком на дивний бугор під пальцями. Ще один дріт. Він був підозрілим не тільки через те, що стирчав з підлоги і зливався зі стіною. Він мав рівний край і, на доторк, невидиме продовження...

– Не розумію, нащо читати величезні тексти, якщо можна послухати з них вижимку, плюс, у Еллі просто солоденький голос, – Джейк посвітив ліхтариком по полиці та потягнув одну із книг.

У той самий момент структури та механізми за їхніми спинами – ті самі «куби» – поспалахували один за одним люмінесцентною блакиттю: підлогою розповзалися тьмяні смуги, які проходили крізь сяючі механізми та здіймалися по стінах аж до стелі... Наталі з переполоху потягнула дріт – над їхніми головами почала вищати сигналізація, а приємні блакитні кольори змінилися на волаючий червоний.

Джейк пискляво закричав та вривався спиною у книжкові полиці: декілька книг захиталися і впали на підлогу.

– Що ти зробив?! – заволатала Наталі.

– Що я зробив? Що ти зробила?! – прокричав у відповідь Джейк.

Ці двоє продовжували б налякано верещати, але позаду них повільно від'їхала стіна, відкриваючи прихований простір, наповнений заспокійливим сяйвом.

– Поліція чи смерть? – пробурмотів Джейк і заозирався.

– Мені набридло опинятися у поліцейському відділку через тебе! – Наталі підхопила друга під руку. – Пересидимо там, поки паніка не вщухне.

Джейк не пручався – і вже за мить обидва зникли у проході.

Звикаючи до яскравого світла, Наталі озирнулася. На столах поміж моніторів і серверів були хаотично розкидані колби, інструменти і баночки з хімікатами. Лабораторія?

Її увагу привернула скляна ємність у кутку кімнати розміром з людський зріст, до якої тяглися дроти від вимкнутих моніторів і чорного велетенського куба. Але *найжахливіше* було всередині: у наповненій в'язкою рідиною капсулі гойдався хлопчик, років дванадцяти.

Наталі поторсала свого друга за руку:

– Він... мертвий?

– Я думаю він... спить, – Джейк підійшов до капсули. – Дивись, як здіймаються груди, – він дихає... Отже, маска постачає кисень, а куб, певно, працює як генератор...

– Досить бурмотіти! Нам потрібно дістати його звідти! – метушилася довкола колби Наталі. – Або покликати поліцію. Вони все одно от-от прийдуть!

– Ні! Ти здуріла?! – Джейк панічно похитав головою. – Що, як те, що ми бачимо, зробить нас співучасниками? Нас зітруть, як Тіто!

На мить запала тиша.

– Ми маємо йому допомогти. Він – дитина... – Нат оглянула капсулу у пошуках кнопки, яка б її відчинила, а Джейк заклацав клавіатурою.

– Джейку, нічого зайвого не натискай.

– А як я інакше дізнаюся функцію кожної кнопки?

Спершу по кімнаті рознеслося легке гудіння, а за лічені секунди комп'ютери та екрани увімкнулися одночасно – яскраво-біле світло засліпило очі сталкерам. Наталі відчула, як її голова стає важкою. Наступне, що вона пам'ятала, – холод плитки на підлозі.

Наталі отямилася у таємній лабораторії й заозиралася: вона наче... змінилася. На місці капсули із хлопчиком у кутку височів стелаж із незрозумілим приладдям. Дівчина глянула на Джейка і злякано позадкувала: над її другом навпочіпки сидів чоловік, зацікавлено розглядаючи хлопця. Потім він обережно, але настирливо, похлопав його по щоках.

Нарешті опритомнівши і побачивши над собою незнайомця, Джейк поплазував до Наталі.

– Та це ж! Та це ж! – забурмотів пошепки.

Наталі не відводила погляду від незнайомого чоловіка, а той весело покрутив вуса та випрямився у весь зріст.

– Вітаю! Я – Альберт Тіто, господар дому. Ви вже пробачте за безлад, я дуже давно не мав гостей! Грегоре, привітайся з новими друзями.

У дверях, які ще кілька хвилин тому були відсувною стіною, з'явилася істота. Вона була вищою та крупнішою за просту людину, і її голова нагадувала голову пса.

– Я проведу їм екскурсію, а потім ми вип'ємо чаю за настільними іграми.

Створіння похмуро кивнуло, після чого ввічливо зачинило задньою лапою за собою двері.

– Що це за чортівня?! – Джейк поторсав Наталі за рукав, але дівчина заклякла, не в змозі дібрати слів.

– Це Грегор. Мій помічник, – відповів замість неї Альберт.
– Він був зі мною ще з часів... – чоловік зробив паузу, пригадуючи, – ...скільки я себе пам'ятаю!

Альберт подав руки Наталі та Джейку, допомагаючи їм встати.

– Якщо не хочете екскурсії, можемо перейти до ігор та чаю... – Помітивши збентежені обличчя друзів, чоловік помітно захвилювався.

– Як ми сюди потрапили? – підозріла зміна обстановки змушувала Наталі очікувати найгіршого, хоча вона і намагалася тримати себе в руках.

Обличчя чоловіка враз змінилося на порожнє і беземоційне. Жаску тишу перервав Джейк найдурнішим запитанням:

– То ви справді Альберт Тіто?

Все, що Наталі бачила до цього в «зброшці», – щезло. Покинутий дім божевільного вченого перетворився на звичайний будинок.

Ця ситуація все більше і більше нагадувала нічний кошмар. Це відчуття підтвердилося і тоді, коли тріо піднялось на третій поверх. Наталі та Джейка зустріли десятки усміхнених людей із келихами в руках. Щось у їхніх обличчях та рухах насторожувало Наталі і змушувало шукати очима вихід.

Альберт неухважно слухав Джейка, на всі дурнуваті питання хлопця відповідав коротко, перебираючи коробки із раритетними паперовими іграми. Джейк же не зупинявся:

– Пане Тіто, всі в нашому місті хочуть дізнатися про те, що сталося з Вашою дружиною.

Джейк ніколи не відрізнявся вмінням читати людей і ситуації, а от Наталі помітила, як Тіто весь час уникав питань про сім'ю. Його обличчя знову набуло пустого, відчуженого виразу. Наталі відчула тяжкість у шлунку: настирливість Джейка ні до чого доброго не призведе, тож вона спробувала натякнути

хлопцю про це маленьким стусаном по коліну. Мабуть, це забрало багато енергії – в очах попливло...

Голос Тіто повернув її до реальності, дівчина потрусила головою, щоб прийти до тями:

– Я очікував таких питань, Джейку, – він покивав. – Розумієш, я багато працював, фактично знехтував нею... Тож одного дня вона зібрала речі та поїхала...

Він взяв келих зі столика та промочив горло.

– По дорозі у щасливе майбутнє вона потрапила в автокатастрофу...

Все довкола знову закрутилося, п'ятьма невідступно насувала зі стелі на стіни, від чого гидотна паніка починала заповнювати живіт та груди. Наталі обернулася, щоб сказати про це Джейку і помітила, що друг так само блідо виглядав.

– Тож... якою була ваша робота? – кашлянув він.

– Я працював над вживленням людського мозку у штучний інтелект, – відповів чоловік. – Уявіть собі миттєвий доступ до всесвітньої мережі, уся можлива інформація, найновіші відкриття науки та особисті дані. Людина, що володіє цими знаннями, здатна підкорити Землю...

Здавалося, Джейк починав розуміти, що вони потрапили у серйозну халепу. Обоє знали: якщо у них і була можливість вибратися з цього маєтку живими, то просто зараз.

Хлопець спробував змінити тему, поки Наталі повільно встала та почала обходити залу, роблячи вигляд, що зацікавлена обстановкою та малюнком шпалер:

– А де Ваш син? Я чув на ф...орумах, що у вас є син...

Коли Джейк ще раз згадав сім'ю Альберта, підлога під ногами здалася Наталі м'якою, а групи людей злилися в одну велику страшну пляму.

Чоловік спробував їх відволікти:

– Будь ласка, сідай, Наталі. Навіщо вам знати про мого бідолашного хлопчика? Це особисте. Краще я розповім вам про свою роботу. Це цікаво дорослим, так? Уявляєте, мої проекти, зібрана власноруч техніка, роки і роки роботи дали результат: я

тепер одноосібно можу контролювати весь штучний інтелект у цілому світі. Підглядати за людьми, підштовхувати їх до певних рішень...

Він так захопився розповіддю, що не помітив, як перезираються між собою підлітки.

– Джейку, дай мені свій планшет – я покажу дещо, щоб ти повірив. До речі, Наталі, твої Лимон та Крендель – такі милі друзі-тваринки! Не те що мій Грегор.

Джейк підскочив з крісла і простягнув руку Наталі, дівчина стиснула її та ввічливо, якомога спокійніше, промовила:

– Дякуємо за прекрасну екскурсію і чай, пане Тіто. На жаль, нам уже час іти. Мені якраз потрібно зарядити акумулятори Лимона та Кренделя... Ми ще завітаємо до вас на наступному тижні. Так, Джейку?

Хлопець не встиг відповісти, як підлога під їхніми ногами затряслася, гості знову почали перетворюватися на розпливчасту пляму, яка десятками рук тягнулася до двох переляканих підлітків.

Тіто тим часом піднявся на ноги та сльозливо закричав:

– Ні! Не йдіть! Лимону та Кренделю нічого не потрібно – вони весело гасають по твоїй кімнаті! Ми ще не пограли у гру! У Монополію! Всі люблять Монополію!

Від його крику вся кімната затрусилася та почала миготіти і зникати. Зовсім скоро друзів та Тіто, який за мить дещо схуд і зменшився у розмірі, оточила пільма. Виходу не було, єдині двері – зникли. Лише вікна залишалися незмінними, вони висіли серед чорної пустки, а крізь них сяяло неприродне біле світло. Наталі картала себе, що не помітила цього раніше.

Вона не вагалася – її руки вхопилися за спинку дерев'яного стільця, який, як і інші меблі, вже почав танути. Вона розмахнулася та вдарила по вікну, Джейк кинувся допомагати.

– Зупиніться! Не руйнуйте мій ді-і-ім!!! – голос, що благав їх припинити, не належав дорослому Альберту Тіто.

Наталі та Джейк зупинилися і поглянули у бік чоловіка. Альберт Тіто зник. На його місці стояв той самий хлопчик... Хлопчик із прозорою капсули...

У чорному просторі, на неіснуючій підлозі, стояли троє. По обидва боки від них висіли, просто в повітрі, тріснуті вікна. Порятунок для Джейка і Наталі – руйнація цілого світу для маленького хлопчика.

Несподівано біля малого з'явилося те саме створіння із собачою головою. Воно загрозливо дивилося на двох друзів.

Наталі поглянула на Джейка – той з готовністю кивнув.

Почулося биття скла. Щільна імла змінилася білим світлом...

Джейк та Наталі прокинулися у знайомій лабораторії. Вони лежали на підлозі, міцно вчепившись один у одного. Чотири екрани комп'ютерів були розбиті: вони тріскотіли, іскри відлітали в різні боки. Техніка їдко диміла. Єдиний плюс – припинила вищати сирена.

Джейк почав підніматися на ноги, Наталі – за ним. Будинок міг спалахнути у будь-який момент...

Дівчина перевела погляд на капсулу із хлопчиком. Його спокійний вираз обличчя змінився гримасою болю.

Наталі знайшла на полиці гайковий ключ, Джейк підхопив стілець – й обоє синхронно та з усієї сили поцілили у скляну капсулу – удар, удар і ще один.

Вогонь почав здійматися по розтрощених комп'ютерах – екрани блякнули і вимикалися. Капсула нарешті надривно тріснула і почала розпадатися під тиском рідини.

Джейк обережно підхопив непритомного хлопчика, який притискав до грудей іграшкового бульдога. Наталі поспішно промацувала стіну долонею і поглядом у пошуках важеля. Коли стіна від'їхала, створюючи вихід із палаючого приміщення, друзі злетіли по сходах, полишаючи «скляний дім» на поталу вогню...

Номінація «Фантастичне майбутнє України»

Гнетко Сергій

МАНДРІВНИКИ КРІЗЬ ПРОСТІР

Оповідання

Розділ I

Відгомін далекого майбутнього

Надворі 2361 рік. Людство змогло вирішити проблему з довкіллям, установивши в атмосфері очищувальні зонди, що проганяють через себе повітря. На кожному будинку тепер є розсадник із зеленню, а автомобілі на ДВС заборонили. Тепер по дорогах їздить лише екологічно чистий транспорт.

В одному з кварталів міста Києва жив Максим. Хлопцю було п'ять років, коли батько полетів до Омеги, так званої другої землі.

Зараз юнаку п'ятнадцять. Його мрія – наслідувати батька, стати астронавтом, полетіти до Омеги й побачити тата.

Сьогодні двадцять дев'яте травня. Максим збирався до школи, аж тут зайшла мама й нагадала:

– Не забудь віднести презентацію вчителю астрономії!

– Пам'ятаю, – відповів той.

Максим зібрався й уже хотів чкурнути, та згадав про сніданок. Хлопець не дуже любив ходити до школи, і взагалі туди не ходив би, якби не мав двох найкращих друзів Арсенія та Марка.

Арсеній – високий та чепурний хлопець. Він був «божевільним» патріотом і мріяв стати пілотом «Геркулеса» – найбільшого в історії космічного шатла, довжина якого майже два кілометри!

Марк – скромний, мовчазний хлопець із сім’ї науковців, захоплюється молекулярною біологією. Він дуже хотів знайти позаземне життя, бактерії або амінокислоти. Тож усі трое прагнули потрапити в космос. Просто збіг?

Максим майже дійшов до школи, коли зустрів Марка, який виходив із транспортника. Їхня школа знаходилася на висоті більше кілометра, як і інші заклади, житлові будинки. Київ також називають містом Земля-Повітря.

На порозі закладу вони зустріли Арсенія, який саме чекав їх.

– Привіт! – сказав Арсен.

– Здоров! – відповіли друзі.

– Ходімо, бо запізнюємося.

Хлопці відсиділи перші три уроки. Настав час обіду. Усі зібралися за одним столом, щоб обговорити план під кодовою назвою СОПБА.

– Що ж, усе взяли? – запитав Макс.

– Звісно, – сказали хлопці.

Арсеній поклав на стіл креслення АА-12 МК-3 «Аврора», Максим розгорнув карту зоряних польотів, а Марк поставив на стіл квітку, що мала насичувати їх киснем. Через декілька секунд приміщення наповнилося чистим повітрям.

– Що ж, слухайте уважно. Це сузір’я Великого Пса, а там Сіріус, навколо якого обертається Омега, – сказав Максим, показуючи на край карти.

– А як ми збираємося туди летіти? – поцікавився Марк.

– У мене є одна знайома, що працює в ДКАУ, – повідомив Арсеній.

– Це та сама агенція, що відправила мого батька на Омегу? – запитав Максим.

– Так, саме вона. Так от, ми надішлемо її працівникам наші креслення. Вони збудують ракету з певними модифікаціями, а тоді ми її викрадемо й полетимо до Омegi, знайдемо твого батька.

Друзі поклали руки по центру й радісно закричали:

– Ми – команда!

Розділ II

Перший крок у невідоме

Першого червня друзів повели на екскурсію в головний штаб ДКАУ, де хлопці побачилися з Мією, тією самою знайомою Арсенія. Їм розказали про основи ракетобудування. Тим часом він поклав креслення в кабінет Мії під виглядом офіційного документа.

А зараз хлопці їхали, точніше, летіли додому. Діти повернулися в Київ о 16:31, через годину їх мали відправити до табору в Закарпаття. Вони взяли все необхідне й сіли на потяг.

У їхніх планах було вийти в Житомирі, а не в Закарпатті. Хлопці збиралися викрасти свою ж ракету. Поки що вони орендували кімнату в готелі на день. Макс лежав на своєму ліжку, Арсеній лазив у комп'ютері, а Марк пив лате на балконі.

– Слухайте, – промовив Арсеній, – приблизно о 7:15 по трасі буде їхати безпілотний транспортник, що везтиме нашу «Аврору». – Нам потрібно терміново його перехопити. Неподалік від шосе є закинута злітна смуга, звідки ми й злетимо.

– Тоді виходимо завтра о 6:30. Добре? – промовив Марк.

– Так. Домовилися, – погодилися хлопці.

Друзі прийшли на електростанцію, біля якої мав зупинитися транспортник. Максим зайшов до магазину й узяв кожному по французькому хот-догу. Раптом Марк краєм ока поглянув на трасу й сказав:

– Схоже, їде.

– І справді, їде! – підтвердив Максим.

– По місцях! – наказав Арсеній.

Усі цієї ж миті підбігли до дороги. Авто зупинилося.

– Застрибуйте! – сказав Максим.

Усі залізли на платформу.

– Я з Арсенієм полізу в корабель. Марку, ти слідкуй, щоб нас не помітили, за сигналом заходиш, і ми летимо звідси.

– Вау-у-у! – скрикнув Макс, коли глянув на «Аврору» зсередини.

– Це наше судно, – гордо промовив Арсен і додав: – я до штурвала.

– Добре, що робити? – запитав Максим.

– Потягни за той важіль! – попросив Арсен.

Максим проковзав по білісінській поверхні «Аврори». Навкруги все таке мінімалістичне, білосніжне. Де-не-де були помітні відтінки помаранчевого й блакитного. Повсюди екрани, лампочки, сервер. Біля нього був важіль, на який Макс накинувся:

– Бортовий комп'ютер «Аврори» увімкнено, будь ласка, перезавантажте систему!

– Секунду, – сказав Арсен. Він натиснув щось на сенсорному екрані.

– Старомодно, – мовив Максим, який розумівся на гаджетах. – Зараз повсюди використовуються голограмні екрани, ті, що керуються за допомогою жестів.

– Систему перезавантажено. Висота вісімдесят метрів, – промовив Арсен.

Двигуни зашипіли, опори сховались. Апарат помалу почав набирати висоту.

– Застрибуй! – сказав по рації Макс Марку.

Хлопець зайшов і закрит люк.

– Тримайтесь, зараз буде поштовх! – повідомив Арсен.

Корабель здійнявся в небо й ніби стрибнув у напрямку аеродрому.

Розділ III

Космічний порив

Через три хвилини друзі вже були на злітній смuzі. Апарат працював на електриці, тож хлопцям не доводилося хвилюватися через паливо для «Аврори». Усі готувалися до польоту: Марк був у душі, Арсеній копирсався біля апарату, Максим перевіряв запаси їжі та води. Аж раптом прокинувся БКА: Стартуємо через три хвилини тридцять одну секунду. Починаю прораховувати положення, цілі.

– Чудово, усі готові? – запитав Максим.

- Так! – прокричали в один голос хлопці.
- Двигуни готові до запуску! – відрекомендувався Арсеній.
- Добре, по місцях, – сказав Максим.
- Друзі сіли в крісла, пристебнулися й приготувалися.
- Запуск через 10... 9... 8... 7... 6... 5... 4... 3... 2... 1.
- Уперед і вгору! – промовив Марк.

Двигуни зашипіли, плазма вирвалася з сопла, «Аврора» різко здійнялася вгору. Кіберстрибок через 3... 2... 1. Час прискорився в тисячі й тисячі разів. Через хвилину друзі вже підлітали до Сіріуса.

Розділ IV

Дороги, що з'єднують світи

Більшу частину дня юні астронавти проводили за книгами й тренуваннями. У кожного була своя каюта. У Макса – це невелика кімната з телескопом, ліжком, шафою, столом. У всіх інших точно такі самі каюти, тільки без телескопа. Арсен майже весь час за кермом, відволікався лише на сон, їжу та спорт.

Друзі летіли вже три дні, аж тут на горизонті з'явилася синя пятка.

– Дивіться, це ж вона! – сказав здивовано Максим.

– І справді! Це ж фактично земля! Вхід у зону впливу В1614, – промовив Марк.

– Стережіться, вона нас притягує! – вигукнув Арсен.

Друзі сиділи в кріслах і майже не розуміли, що діється. Раптом стало дуже жарко: спалахнула передня частина корабля, вимкнулася вся електроніка й «Аврора» впала на поверхню. Тільки завдяки міцному покриттю апарат майже не постраждав.

Друзі вийшли з кабіни «Аврори» й озирнулися. Навколо стояли будівлі, сади, але не було нікого, жодної живої душі. Лише покинуті автомобілі, інструмент. Максим прислухався й почув, як десь удалині виє сирена.

– Схоже, тут щось сталося, – замислився Арсен, – не можу зрозуміти, що саме.

– А ви часом не відчувасте якоїсь вібрації? – запитав Максим.

Земля затряслась і почала розходитися по швах. Аж раптом із неба до них простяглася драбина, голос зверху велів підійматися на корабель. Друзі схопилися за мотузку, їх швидко підняли на борт. Хлопцям провели невелику екскурсію кораблем. Після заселення мандрівники прийняли душ і почали ходили коридорами в пошуках каюти з іменем «Олексій Базилевський». Раптом у Максима сяйнула думка попросити капітана показати, де знаходиться його батько. Через декілька хвилин друзі вже були біля дверей кабіни капітана корабля. Вони увійшли. Першим заговорив Максим:

– Добрий день, пане, ми з друзями на Вашому кораблі для того, щоб знайти мого батька...

– Ти хто? – раптом запитав капітан.

– Максим Базилевський, – відповів злякано хлопець.

– Привіт, синку, – крісло повернулось, і перед очима Максима постав його батько.

– Тату, рідненький! Це ти? Як довго я тебе шукав! – промовив схвильовано хлопець.

Батько й син поринули в міцні обійми. За стільки років розлуки вони нарешті разом...

Через місяць усі вже були в Києві. У тата Максима відразу взяли інтерв'ю, він тепер став дуже відомий. Мама мало не ридала, коли побачила свого чоловіка. Того ж дня батько влаштував хлопцям екскурсію «Геркулесом».

Через тиждень Максим пообіцяв, що розкриє таємницю, чому ж вибухнула Омега. Але це вже зовсім інша історія...

Номінація «Приз читацьких симпатій»

Вовкула Поліна

МОЛЛІ

Науково-фантастична повість

2096 рік. Швидколіт

– 5 хвилин до відльоту!

Моллі сиділа в салоні біля вікна і з нетерпінням чекала початку подорожі. Це була її перша мандрівка так далеко від дому. А хто сказав, що найцікавіше трапляється тільки вдома?

Дівчинка тримала в руках фотоапарат – це подарунок від дідуся на 12-річчя. Ним вона хотіла "впіймати" найцікавіші моменти сімейної поїздки.

До Антарктиди вони планували поїхати давно. Туризм на півдні вже звична справа – кожного дня десятки людей можуть на власні очі побачити засніжені, але не такі вже й холодні краєвиди (принаймні так пишуть у путівниках).

Моллі понад усе хотіла потрапити саме туди.

– Через хвилину відлітаємо! Пристебніть паски безпеки!

Бортробот проїжджав проходом повз комірки, в яких зручно облаштувалися пасажирки. Вони нагадували купе потяга, але сучасніші. Кожна комірка була звуконепроnikною, тому бортроботам доводилося натискати на тапл, щоб привернути увагу пасажирів.

Моллі почула звуковий сигнал і підняла очі. Двері відчинилися, за ними був бортробот. На його бейджіку написано "Роб". Він побажав усім щасливої дороги, і двері швидко зачинилися.

Моллі відчула легке тремтіння сидіння, що могло означати тільки одне... Швидколіт злетів.

За вікном пролітали красюди, літак мчав зі швидкістю 5000 км/год. Моллі дивилася у вікно і уявляла, як це – знаходитися в Антарктиді.

Батьки спали, хоча політ був і недовгий. Їхня сім'я часто подорожує, але, зазвичай, це країни, де багато історичних пам'яток та туристів. Поїздка ж до Антарктиди була іншою.

Три години проминули дуже швидко. Моллі знову відчула тремтіння, швидколіт зупинився. Двері відчинилися, і всі пасажери пішли до виходу. Вони з батьками не поспішали, адже через великий потік людей важко рухатися і щось розгледіти. Моллі несла невеличку валізку, куди склала найбільш необхідні речі. Вона не любила брати більше, ніж це потрібно. Обережно притискаючи до себе фотоапарат, проходила далі.

Берег Антарктичного півострова

Двері прочинилися. Перше, що відчула Моллі – аромат свіжості. Такого не знайдеш у великому місті. Білий сніг сліпив очі, але зовсім не хотілося їх заплющувати, а навпаки – дивитися і не зупинятися. Навколо вирувало справжнє життя: звуки птахів, скрип снігу, розмови туристів. Всі метушилися і вирішували нагальні справи. Ідеальне місце для першого фото!

Їх заселили в будиночок, прозору скляну капсулу, схожу на іглу. Це велика гостьова кімната, яка з'єднувала декілька менших кімнат. У Моллі також була своя, вона їй неймовірно сподобалася. Через прозорий дах можна було спостерігати за Північним сяйвом та зорями. На стінах висіли картини з пейзажами Антарктиди. Моллі дбайливо розпакувала свою валізку, розклала речі у шафу. В кімнаті було тихо, дещо прохолодно. Побажавши батькам добраніч, дівчинка лягла на ліжко, зручно вмостилася під пухнастою ковдрою, заплющила очі. Від втоми та емоцій, здавалося, не зможе заснути, але, ледве торкнулась подушки, провалилась крізь сон.

– Моллі, покидайся! Вже ранок!

Мама натиснула на кнопку, і заслони на стелі відчинилися. Кімната наповнилась світлом.

Це була перша ніч Моллі в Антарктиді. Дівчинка навіть не пам'ятала, чи їй щось снилося, але знала, що змогла відпочити, як ніколи до цього.

– Збираймося хутчіше! Бо спізнимося на сніданок! – вигукнув тато. Він вже стояв зібраний біля дверей капсули.

Моллі тепло одягнулася, і вони пішли до виходу.

Ресторан знаходився неподалік. Він був розміщений в частині скелі, тому був непомітний для тварин. Але з внутрішнього боку стіни були прозорими, і люди могли спостерігати за всім, що відбувалося довкола. В середині столики та стільчики стояли рядочками. Інтер'єр не відволікав, навпаки був природним – вішаки у формі дерев, прибори у формі гілок, мох лежав на столиках, які, як і стільчики, могли мати вигляд купок снігу, каменів або пеньків.

Звідусюди доносились аромати, смачно пахло їжею. Сім'я зайняла місця біля "вікна", Моллі сіла на свій пеньок-стілець. Вона обрала салат з "кришталеvim м'ясом" – медузою. У меню було незвично бачити великий асортимент фруктів та овочів, але потім дівчинка згадала, що вони друкуються на 3Д-принтері. Тато обрав смажену картоплю у формі рибок зі шпинатним салатом у вигляді водоростей, мама ж замовила мідії зі штучного м'яса та сирний соус. Страви були дуже смачні, тому сім'я з'їла їх дуже швидко.

Антарктида, острів Уругвай

Біля центрального входу на них вже чекав швидкохід. На сьогодні запланована екскурсія. Цей день був хвилюючий, адже Моллі не могла вже дочекатися, щоб побачити справжнє життя Антарктиди. Всі бажаючі сіли на свої місця. Швидкохід мав обтічну форму і міг змінювати колір, щоб бути ззовні непомітним та не турбувати тварин. Коли швидкохід їхав, він не видавав жодного звуку, був повністю безшумним. Моллі завжди дивувало, наскільки добре все було продумано в Антарктиді для тварин.

Першою зупинкою їхньої екскурсії було льодовикове озеро. Гід розповідав, що воно має 9 метрів під льодовиковим щитом, який товщиною 11 метрів. Згодом гідробіологи виявили в крижаному озері багато видів прісноводних ракоподібних і коловерток.

Далі їм пообіцяли, що вони зможуть побачити білих ведмедів, частина яких переселилася в Антарктиду через сприятливий клімат. Вони поспішили саме туди. По дорозі з вікна виднілися жовтий та оранжевий кольори. Це лишайники. А подекуди сніг здавався червоним, таким його забарвлювали водорості, які там росли.

Швидкохід почав уповільнюватися, і всі побачили ведмедів, які неспішно ходили й лежали посеред скель. Тут дорослі й дитинчата. Їх було небагато, але цього достатньо, щоб запам'ятати на все життя. Також в Антарктиді проживають горбаті кити, тюлені, морські леопарди, морські слони, дельфіни. "Як було б чудово їх всіх зустріти!" – подумала Моллі.

Почало сутеніти. Насувався вечір, і всі розійшлися по своїх капсулах, де на них вже чекала смачна вечеря.

Моллі лежала у ліжку й думала, що це неправда, що Антарктида сніжно-біла. Насправді вона – кольорова.

Острів Галіндез, українська антарктична станція "Академік Вернадський"

Моллі прокинулася дуже рано. Після сніданку вони вирішили поїхати на станцію "Академік Вернадський", яка знаходиться на острові Галіндез, приблизно за сто кілометрів від південного полярного кола. Він досить невеликий, але станція і дослідження, які на ній проводяться, дуже важливі для світу та України.

У вітальні їх зустрічав гід. Це був чоловік років п'ятдесяти, в окулярах, з коротко підстриженою бородою. Він виглядав суворим, але мав добрий погляд. Розповів, що раніше станція належала Британії та мала назву "Фарадей". У 1993 році її вирішили передати іншій країні, в якої не було своїх арктичних станцій. За угодою, станцію мали віддати безоплатно, якщо вчені продовжать дослідження, які почали британці, і передаватимуть результати до Міжнародної бази даних. Коли 6 лютого відбулася урочиста передача станції, начальник британської експедиції сказав, що дарувати – це погана прикмета. Тоді один з українців запропонував фунт, тож станцію "Фарадей" купили за один фунт.

– А тепер давайте подивимося на кімнати.

Всі слухняно пішли за гідом.

– У нас працюють механіки, озометристи, біологи, геофізики...

Моллі було все цікаво, але особливий інтерес викликав "перекладач мови тварин". Це людина, яка за допомогою особливого пристрою може розуміти почуття тварин і чи вони в безпеці. По всій території розміщувалися датчики, які фіксували звуки. Якщо тварини "спілкувалися" і поводитися як завжди, то на пристрої їх присутність маркувалася зеленим кольором. Але у випадку, якщо антарктичним жителям щось загрожувало, звуки чи поведінка були іншими, то на екрані спрацьовував сигнал, і все світилося червоним кольором. Така потреба у "перекладачі мови тварин" виникла з активним туризмом та все ще недобросовісними людьми, які могли зашкодити природі.

Дівчинка зробила багато фотографій, стримана атмосфера "Академіка Вернадського" зачарувала. Також Моллі поповнила свою колекцію листівок – ті, з китами, виглядали занадто гарно, щоб не забрати їх додому.

Експерсія сподобалася всім. Відвідувачі подякували гідую та співробітникам й вже збиралися повертатися назад. "Нам не може так пощастити!" – подумала Моллі. Адже перед виходом проходила зграя... пінгвінів! Вони вже звикли до людей, тому зовсім не боялися підходити так близько. Надворі була досить тепла погода, чому б їм – пінгвінам – не прогулятися до станції?!

Швидколіт вже чекав біля входу, щоб розвезти всіх по будиночках.

Цього разу Моллі не зачиняла заслони на стелі. Крізь прозоре скло світилися перламутрові хмари. Намагаючись заснути, дівчинка пригадувала всі події цього дня. Напевно, саме тому їй всю ніч снилися пінгвіни.

Берег Антарктичного півострова

Моллі старанно вклеювала фотографії і підписувала їх кольоровою ручкою. В неї був альбом, куди вона розміщувала світлини з усіх їхніх подорожей. Сьогодні запланований вільний

від екскурсій день, це чудова нагода поповнити кількість фотографій для альбому.

Моллі одягла свій улюблений теплий комбінезон. "Головне – не забути про фотоапарат!" – подумала дівчинка. Окрім пристроїв для зйомки та кнопки SOS, яку потрібно було використовувати у випадку надзвичайної ситуації, не можна було брати нічого, щоб не смітити довкола та не годувати тварин.

Вони вийшли з капсули й пішли вздовж кам'яної стежки. Моллі фотографувала ледве не кожен клаптик землі. Дівчинку цікавило все – від безкрилого жука до горбатого кита.

– Які красені! – вигукнула Моллі і поспішила до місця, де відпочивала зграйка пінгвінів. Вони лежали на виступі скелі, тому дівчинка не змогла до них близько підійти й стояла низу. Раптом пролунав гучний тріск, і великий шматок крижини впав додолу. Через підвищення температури він відколовся. Уламок впав на місце, де сиділи пінгвіни, здається, птахи встигли відбігти. Скрізь лунали крики та верески пернатих, але навіть попри це, Моллі змогла побачити, що їх було замало. "А якщо хтось не встиг і застряг під крижиною?" – злякано подумала дівчинка. Що ж робити? Точно, кнопка! Моллі швидко почала шукати у своїй сумочці, але нічого не знайшла. Тоді вона чимдуж побігла до туристів, що були неподалік і покликала на допомогу. Нарешті рятівна кнопка знайшлася, і дівчинка натиснула на неї декілька разів, про всяк випадок. В цей момент до Моллі підбігли батьки, і вона коротко розказала, що трапилося. Через 5 хвилин прийшла допомога – рятівники подзвонили по рації до перекладача мови тварин. Вона перевірила місце, де знаходилися Моллі з батьками та рятівниками, і там індикатори світилися червоним. Отже, декілька пінгвінів застрягло під снігом! Працівники викликали снігоприбиральну машину та рятувальну техніку, і незабаром пінгвінів та декількох пінгвінчат було врятовано.

В центральному холі комплексу на Моллі з батьками вже чекала адміністрація і гарячий чай. Всім присутнім розповіли, що сталося, і який героїчний вчинок зробила Моллі.

Перед тим, як дівчинка з батьками пішли відпочивати, їм повідомили, що завтра на них з нетерпінням очікують на станції.

Острів Галіндез, українська антарктична станція "Академік Вернадський"

Ніч минула, наче одна секунда. Настав ранок. Батькам сказали, що швидкохід чекає їх біля входу.

Яка Моллі була щаслива знову побувати на станції! Всередині зібралися всі, кого вона бачила на екскурсії. Керівник і члени команди подякували за порятунок і нагородили медаллю Почесного відвідувача Антарктиди. Моллі відчувала гордість, але їй також було сумно, тому що завтра вони мали повертатися додому.

Швидколіт, берег Антарктичного півострова

– 5 хвилин до відльоту!

Моллі сиділа в салоні біля вікна. Через декілька годин вони будуть вдома. Вона вже скучила за ним, але їй дуже не хотілося їхати з Антарктиди. Беззаперечно, це була одна з найкращих подорожей в її житті!

Але Моллі знала, що вона обов'язково сюди повернеться.

Переможці
XI відкритого літературного конкурсу
творів у жанрі фантастики та фентезі
«ФантФест» 2025

Гран-прі

Кравцова Єкатерина - учениця Смілянської загально-освітньої школи І-ІІІ ступенів №10, м. Сміла, Черкаська область

У віковій категорії 12-14 років:

І місце

Маковецька Катерина, учениця Харківського ліцею №89, м. Харків

ІІ місце

Маценко Станіслав, учень ліцею №3, м. Обухів, Київська область

Юрченко Варвара, учениця ліцею «Перша Білоцерківська гімназія», м. Біла Церква

ІІІ місце

Аксьонова Марія, учениця Херсонської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 44, вихованка літературної студії «Контур» ХОБД імені Дніпрової Чайки, м. Херсон

Католик Роман, учень опорного ліцею с. Зимне, Володимирський р-н, Волинська обл.

Шепета Анастасія, вихованка літературної студії «Ліра» Херсонського Таврійського ліцею, м. Херсон

У віковій категорії 15-16 років:

I місце

Присяжнюк Ольга, с. Знам'янка, Одеська область

II місце

Іващенко Ксенія, учениця 10 класу Крисинського ліцею,
с. Балабанівка Богодухівського р-ну Харківської області

III місце

Краснокутська Уляна, учениця 9-б класу гімназії №29,
м. Запоріжжя, вихованка ЗПО «Міський палац дитячої та
юнацької творчості»

У віковій категорії 17-21 рік:

I місце

Ковальова Дар'я, смт. Зідьки, Харківська область

II місце

Демидяк Діана, студентка Тернопільського національного
педагогічного університету, м. Тернопіль

III місце

Оваденко Влада, студентка університету Вітовта Великого,
місто Каунас, Литва

Номінація «Фантастичне майбутнє України»

Гнетко Сергій - учень Кириківського закладу загальної
середньої освіти I-III ступенів Кириківської селищної ради,
Сумська область

Номінація «Приз читацьких симпатій»

Вовкула Поліна - учениця опорного закладу освіти «Софіївсько-
Борщагівський ліцей» Борщагівської сільської ради Бучанського
р-ну Київської області

З М І С Т

Марущак Анатолій Петрович. Побачити невидиме	3
Кравцова Єкатерина. ВКРАДУ. Уривок з майбутньої повісті	6
Маковецька Катерина. Зелене золото. Оповідання	13
Маценко Станіслав. Хронус – вирішальний час	17
Юрченко Варвара. Принцеса-утікачка. Фрагмент роману	66
Аксьонова Марія. Дзеркало майбутності. Оповідання	76
Католик Роман. Бойова історія дружби Православного і Капсуля	97
Шепета Анастасія. Бісів кіт	100
Присяжнюк Ольга. Живий дощ. Оповідання	104
Іващенко Ксенія. Зірка для Королеви. Оповідання	111
Краснокутська Уляна. Понеділок. Оповідання	118
Літвін Ольга. Ноель	121
Ковальова Дар'я. Паперові крила. Оповідання	125
Демидяк Діана. Золото й сталь	130
Оваденко Влада. Ще не зів'явші квіти	134
Єнютіна Анастасія. Хроніки магії	147
Юдіна Марія. Скляний дім	157
Гнетко Сергій. Мандрівники крізь простір. Оповідання	165
Вовкула Поліна. Моллі. Науково-фантастична повість ...	171
Переможці XI відкритого літературного конкурсу творів у жанрі фантастики та фентезі «ФантФест» 2025	178

**Запрошуємо вас, юні фантазери і фантасти,
до участі у щорічному конкурсі «ФантФест»!**

Умови конкурсу публікуються на вебсайті бібліотеки імені Дніпрові Чайки:
<https://www.library.kherson.ua/>

Тексти усіх творів конкурсантів 2025 року
опубліковані на сайті, переходьте за покликанням:
https://www.library.kherson.ua/lw/?page_id=29233

Звертаємо увагу читачів, що до збірників твори учасників конкурсу можуть бути включені у більшому обсягу, ніж передбачено правилами творчого змагання і оцінюється журі (до 8 сторінок формату А4), - за умови надання їх авторами.

ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ
імені Дніпрові Чайки

2025

**Збірник творів лауреатів
XI відкритого літературного конкурсу
у жанрі фантастики та фентезі**